

SUPLEMENTI "RILINDASI"

► Faqe 13-20

"Shqipëria të kujdeset për shqiptarët jashtë"

Thirrja e shkrimtarit Agim Vinca në librin e ri, "Arti i reagimit" drejtuar politikanëve

PUNOI TE "FBI" BRITANIKE

Në kërkim vlonjati, u bë polic në Angli

Elidon Habilaj hyri me dokumente false në 1999. Ndodhet në Shqipëri

■ ■ ■ TIRANE

HABJON HASANI

Në Londër gjykata ka urdhëruar arrestimin e një 35 vjeçari shqiptar të quajtur Elidon Habilaj i cili rezultoi se ka hyrë në Angli me dokumente false 13 vite më parë dhe ka arritur që të nisë edhe punë ...

► Faqe 11

Elidon Habilaj

NGJARJA NË DURRËS

Sherri në familje vetëvritet 15-vjeçarja

Adoleshentja Blentina Sura hidhet nga ballkoni i katit të katërt

► Faqe 10

VDEKJA TE UNIVERSAL HOSPITAL/ Flet Olinto Olivotto: Policia ka zhdukur provat

BABAI I LUCA-S: DYSHOJ PER HETIMET NE TIRANE

Urdhri i Mjekut: Simoncini ka vepruar pa licencë për mjekësi alternative, nesër verifikime te "Universal Hospital" për vdekjen e 27-vjeçarit italian nga kurimi i kancerit me sodë buke

Lajmi

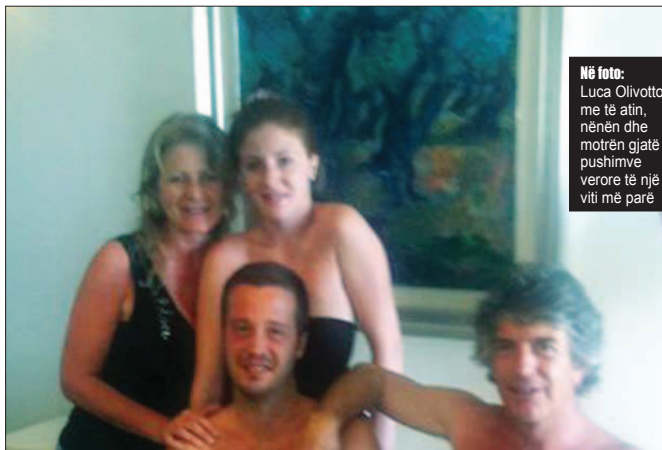
Olinto Olivotto, babai i 27-vjeçarit, Luca Olivotto, i cili ndërroi jetë në Tiranë pas një terapie me bazë sodë e bukës për kurimin e kancerit në "Universal Hospital Tirana", ngre hije dyshimi për zbardhjen e çështjes së djalit të tij. Sipas tij, nuk janë gjen-dur as kateteri dhe as shiringa me të cilat i janë bërë injeksionet e sodës së bukës ditën që ndërroi jetë, ndërsa nuk ka marrë asnjë shpjegim edhe përse është shtyrë autopsia.

■ ■ ■ TIRANE

ESMERALDA KETA

Rasti i mjekut italian Tullio Simoncini, i cili aplikonte terapinë alternative me sodë buke si kurë bazë për shërimin e kancerit ka vënë në alarm të...

► vijon në faqe 2-3

Në foto:
Luca Olivotto me të atin, nënën dhe motrën gjatë pushimeve verore të një viti më parë

Koment

NGA AFRIM KRASNIQI

2013 dhe shansi i palës së tretë

Për vitit 1991 sistemi pluralist në Shqipëri u imponua si sistem dypartiak. Ligji konsensual mbi partitë ndaloj krijimin e partive politike në diasporë, partitë me mbështetje financiare perëndimore dhe ato me bazë disidente, nga të burgosurit politikë. Burgjet dhe kufijtë u hapën vetëm kur partitë ishin krijuar dhe kundërshtarët politikë të regjimit apo diaspora antikomuniste ishin të detyruar të zgjidhnin të keqen më të vogël, frontin antikomunist të drejtuar nga PD përballë të keqes më të madhe, koalicionit komunist të drejtuar nga PP(PS). Shpresa për një sistem konkurrues shumëpartiak, ku palët politike do të diktonin norma demokratike dialogu e bashkëpunimi, debati dhe lufte politike, ishte ende e madhe. Shumëkush besonte se ekzistenca e një...

► vijon në faqe 22

NERANXI

... gjithmonë një hap përpara...

Patatina Nachos dhe Meksikane
shoqëruar me salcat dhe djathin përkatës

Adresa: Autostrada Tiranë-Durrës, km 7, Yraheq Tiranë. Tel: 042 406 500; 042 406 501; Fax 042 406 502; e-mail: neranxi@neranxi.com; www.neranxi.com

BILANCI TRAGJIK

► Faqe 12

MAKINA NË GREMINË, 4 TË VDEKUR NË KUKËS

Shpëton vetëm 5-vjeçari i familjes Cengu

LEXONI NË FAQEN

CEZ Shpërndarje kujton klientët se kanë mbetur edhe **4 ditë** nga afati i fundit i pagesës së faturës së energjisë për muajin Shtator. Pagesa në kohë e faturës së energjisë elektrike është një detyrim ligjor, dhe mos shlyerja në kohë e detyrimeve mund të çojë deri në ndërprerjen e energjisë elektrike.

CEZ SHPËRNDARJE

Vdekja te Universal Hospital

Simoncini

"Kanceri është kërpuhë, kurohet me sodë buke"

Tek "Wikipedia" shpjegohet se sipas teorisë personale dhe kurrë të verifikuar të Simoncini, tumori ka si shkak të vetëm infeksionit nga kërpuhë të llojit candida, dhe në veçanti të candida albicans, që është përgjegjëse për infeksionet e njohura si infeksionet mykotike. Si pasojë e kësaj hipoteze, këmbëngul Simoncini, tumori mund të kurohet duke aplikuar një substancë me bazë bikarbonat natriumi, që është një anti-mykoti natyral. Në këtë mënyrë ai synon balancimin e mjedisit acid ku zhvillohet tumori me një bazik, siç është soda e bukës. Protokoli i tij hipotetik, parashikon në disa raste injektim sistematik, nëpërmjet venave, të flakëve të bikarbonatit; në disa raste të tjera injeksione lokale, ndërsa në raste të tjera mund të përdoret arteriografia selektive (që ka rishikim të mëdha shëndetësore) duke gjetur arterien që çon gjak tek masa tumorale dhe sipas tij, arteria a ndarë në këtë mënyrë, do të lidhet me një kateter dhe do të lejojë injektimin e saj me pranë të ashtëquajturës "infeksion mykoti". Në të vërtetë prezenca e kërpuhës candida, është shpeshherë e pranishme në të gjitha rastet e vështira nuk është absolutisht as e rrallë dhe as anormale, por as mund të pretendohet se është pikërisht candida shkaktare e proceseve patologjike tumorale, sepse në të vërtetë ajo është vetëm një ndër të shumtë të mundshme (një organizëm i dobësuar nga sëmundja nuk mund të mbrohet nga infeksionet oportuniste të kandidas, por kjo nuk e implikon atë aspak që të jetë pikërisht ajo që ka gjenuar tumoren). Pa marrë parasysh faktin se kjo kërpuhë është gjetur në më pak se 1 për qind të infektuar me neoplazi.

Faik Toska: Procedura të rrepta për të huajt, gjithçka verifikohet

"Mjeku italian veproi në Shqipëri pa licencë"

Urdhri i Mjekut: Simoncini pa leje për mjekësi alternative

■ ■ ■ TIRANË

ESMERALDA KETA

vijon nga faqja 1

...gjitha strukturat shëndetësore në vend. "Urdhri i Mjekut" në Tiranë, struktura që i ka dhënë edhe licencën për të ushtruar profesionin në vendin tonë italianit Simoncini, deklaroi se të hënën do të nisë hetimet, jo vetëm për të parë se çfarë ndodhte në këtë klinikë, por edhe për të kontrolluar mjekët në punën e tyre të përditshme.

Në një intervistë të gjatë për "Shqiptarja.com" kreu i urdhrit të mjekëve të Tiranës, Faik Toska, na shpjegoi, se me mjekun italian ai madje ka zhvilluar edhe një takim të veçantë me të, por në asnjë moment në bisedën me të, ai nuk ia ka përmendur se aplikonte mjekësinë alternative. Presidenti i kështillit rajonal të Tiranës, Faik Toska, na shpjegon procedurën e ndjekur nga ky institucion për çdo mjek të huaj apo shqiptar, për t'u bërë pjesë e këtij urdhri dhe marrë të drejtën për ushtrimin e profesionit. Ndërsa se i përket faktit se si ka mundësi që ky mjek është regjistruar në Shqipëri, në kohën kur në Itali i është hequr e drejta për ushtrimin e profesionit, ai na thotë se do ta verifikojë këtë vetëm të hënën, kur edhe të shikojë dosjen konkrete të mjekut Simoncini.

Doktor, a ndiqni ndonjë procedurë të veçantë për të marrë të informacionin për mjekët e huaj që vijnë të punojnë tek ne? Si procedoni në raste të tilla?

Në të vërtetë ne kemi disa procedura shumë strikte. Sidomos për mjekët e huaj që duan të punojnë nëpër klinikë apo spital të ndryshme të vendit tonë ne u kërkojmë një mori dokumentesh për t'i plotësuar. Madje, për t'u njohur më mirë se kush janë këta mjekë, ne zhvillojmë edhe një takim personal me ta, pasi nga takimet e drejta për drejta mund të kuptosh më shumë për personin që ke përballë.

Duke qenë se mjeku Simoncini është i regjistruar pranë jush, mbani mend ta keni takuar atë?

Po, ai është i regjistruar pranë

Faik Toska

Profesioni

Licenca që i ka dhënë "Urdhri i Mjekut" italianit Tullio Simoncini ka qenë për të aplikuar mjekësinë shkencore dhe jo atë alternative, ndaj të hënën, do të nisin hetimet se çfarë ndodhte me pacientët në "Universal Hospital Tirana".

likimit të lajmit. Po ta dija se ai aplikonte mjekësinë alternative dhe se e kuron kancerin me sodë buke, sigurisht që ne nuk do ta kishim regjistruar pranë urdhrit tonë të mjekut.

Po ju për çfarë ia keni dhënë licencën këtij mjeku?

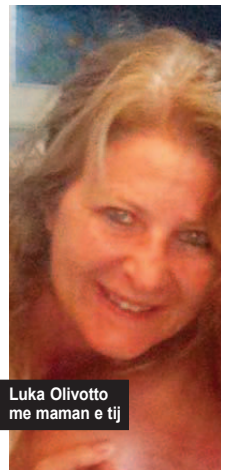
Ai në të vërtetë ka dorëzuar diplomën e studimeve të larta për mjekësi të ekuivalente nga MASH, kishte edhe CV goxha të mirë, si dhe certifikatën për specializimet që kishte si mjek onkolog-endokrinolog. Dhe ne kemi regjistruar si mjek që aplikon mjekësinë konvencionale, pra atë mbi baza shkencore dhe jo alternative. Pasi mjekësia alternative nuk mund të ap-

nesh. Pas publikimit të lajmit, fillova të kërkoj në internet për të dhe sapo e pashë mu kujtua direkt. Unë kam zhvilluar një takim me të dhe kam biseduar gjatë me të.

Ju tregoi për teorinë e tij

se kanceri është një kërpuhë dhe se aplikonte mjekësinë alternative?

Jo! Për asnjë moment nuk ma ka përmendur këtë gjë. Unë jua thashë edhe më parë që e mora vesh këtë gjë pas pub-

Luka Olivotto me mamanë e tij

likohet në spitalet tona.

Ju do të merrni masa ndaj tij?

Pas kësaj që ka ndodhur sigurisht që ne do të dërgojmë grupet tona për të parë se çfarë ndodh në spitalin "Universal Hospital Tirana". Dhe nëse ne e verifikojmë këtë, sigurisht që do i heqim licencën.

Doktor si ka mundësi që ai është i përjashtuar nga urdhri i mjekut në Itali, por i licencuar tek ne?

Këtë do t'ua mund të ta them vetëm pasi të shikoj ditën e hënën dosjen konkrete të tij. Ne në të vërtetë komunikojmë me urdhrat përkatës për mjekët e huaj që vijnë tek, por nëse është përjashtuar që nga 2003, siç thoni ju, ne duhet të shikojmë dosjen e tij.

Nga regjistrat tuaj rezulton se mjeku Simoncini është regjistruar për llogari të "Zojës së Kështillit të Mirë", por ky fondacion e kundërshton këtë?

Gjithçka është e verifikueshme, të hënën do hapim dosjen e tij dhe do të shikojmë se çfarë ka bërë. Zakonisht mjekët e huaj, kur vijnë të punojnë tek ne i regjistron drejtuesi teknik i institucionit ku punojnë, por ky mjek ka ardhur vetë personalisht.

DOKUMENTET QË KËRKON "URDHRI I MJEKUT"

- Mjekut dhe stomatologut, shtetas i huaj që të ushtrorë profesionin si rezident në Shqipëri, apo i atashuar në një institucion shëndetësor ku vjen periodikisht për ushtrimin e profesionit, i duhet:
- Pasaportë ose kartë Identiteti
- Kërkesën për anëtarësim
- Curriculum Vitae profesionale
- Dokumentin zyrtar, i cili vërteton studimet, kualifikimet, specializimet e kryera dhe titujt e fituar
- Leja e qëndrimit në Republikën e Shqipërisë (për ata që janë rezidentë në Shqipëri)
- Certifikatë e sjelljes së mirë profesionale (Good Standing Certificate) nga Urdhri/Dhomat apo Shoqata e Mjekëve të vendit të vet ku vërtetohet se është i regjistruar, e ushtron profesionin dhe se gjatë ushtrimit të profesionit nuk ka asnjë masë disiplinore kundrejt tij/saj
- Njehsimi i diplomës dhe certifikatave të specializimeve që ka kryer prej tij/saj të përkthyer dhe të noterizuara.
- Dëshmi penaliteti ose dokument tjetër zyrtar i lëshuar nga organet përkatëse të vendit nga ku vjen, ku të vërtetohet se nuk ka vuajtur dënime (e përkthyer dhe e noterizuar)
- Të rekomandohet nga një specialist vendas i të njëjtës fushe, anëtar i Urdhrit të Mjekëve
- Mjeku i huaj rezident në Shqipëri të njohë Gjuhën Shqipe, dhe të ketë aftësi komunikimi në Shqip.
- Për mjekun jo rezident detyrimisht të punoj me përkthyes

Reagimi

ZKM: Simoncini, asnjëherë pjesë e jona

"Zoja e Këshillit të Mirë"

Fondacioni "Zoja e Këshillit të Mirë" ka reaguar sërish sot në lidhje me deklaratën e bërë nga "Urdhri i Mjekut" se mjeku italian Tullio Simoncini, është regjistruar fillimisht në llogari të këtij fondacioni. "Zyrtarisht fondacioni "Zoja e Këshillit të Mirë" deklaroi se mjeku Tullio Simoncini, nuk ka qenë dhe nuk është pjesë e stafit tonë, si atij të mësimdhënies ashtu edhe të atij klinik. Me anë të këtij deklarimi ne shprehim keqardhjen për fatkeqësinë që ka pësuar një shtetas italian dhe përgjeshitshmëri dhe hedhim poshtë çdo cënim të qëllimshëm të imazhit të fondacionit "Zoja e Këshillit të Mirë", - thuhet në deklaratën e ZKM.

Babai i Luca-s: Kam dyshime për hetimet

"Mungon kateteri e kanula, ku i bëhej injeksioni"

■ ■ ■ TIRANE

Olinto Olivotto, babai i 27-vjeçarit nga Katanja, i cili ndërroi jetë me datë 18 tetor në një "Universal Hospital Tirana", ku kurohej për kancerin në tru, ka hije të forta dyshimi për zbardhjen e shkaqeve të vërteta që i morën jetën djalit të tij. Sipas një e-maili që ai ka dërguar në redaksinë e "Shqiptarja.com", e cila prej tre ditësh po merret me këtë çështje, ai ngre disa pikëpyetje, pasi sipas tij nuk po veprohet drejt me rastin e të birit. Çështja e parë, për të cilën ai ka dyshime është fakti se përse është shtyrë autopsia e Lukas, ndërsa atij nuk i është dhënë një shpjegim për këtë.

Luka Olivotto me babain e tij

20 mijë euro

Prindërit e Luka Olivotto kanë paguar plot 20 mijë euro për një koktejl me sodë buke dhe ujë, për të cilin mjeku Simoncini u kishte premtuar 70 për qind sukses për shërimin e tumorit në tru të të birit

pas dërgohen në laboratorët e specializuar për të analizuar përbërjen e tyre. Dhe në bazë të raportit specifik që do të sjellë laboratorit do të merret vesh se çfarë lloj përbërje kishte terapia që i injektohej 27-vjeçarit, Luka Olivotto. Mësohet se kjo është arsyeja se përse ata nuk janë dërguar së bashku me trupin e viktimës, që pritet që ditën e nesërme t'i nënshtrohet autopsisë.

Es.Ke

qind sukses me anë të terapisë me sodë buke, dhe i paguan mjekut edhe 20 mijë euro.

Sa i përket palës shqiptare mësohet se në momentin kur ndodh një ngjarje, policia sekuestrohet të gjithë gjërat që

i gjenden viktimës, si prova materiale. Në këtë rast, nuk përjashtohet as kanula apo kateteri që kishte 27-vjeçari italian në çastin kur ndërroi jetë dhe ku i bëheshin injeksionet. Mësohet se ata më

Precedentët

Kura me sodë buke e Simoncinit, i vdiqën tre pacientë me kancer

■ ■ ■ TIRANE

Mjeku italian, Tullio Simoncini, nuk është hera e parë që vihet jo vetëm në qendër të medias, por edhe të organeve të drejtësisë. Ai ka hapur disa herë polemika të forta mbi kurën që ai aplikon, që nga viti 2002 kur edhe i kanë vdekur tre pacientë.

Simoncini është një ish mjek në Itali, pasi është përjashtuar që në 2003 nga "Urdhri i Mjekëve" dhe i dënuar për mashtrim. Çështja e ish mjekut të përjashtuar nga "Urdhri i Mjekut" dhe i dënuar për mashtrim është denoncuar dhe nga "Striscia la notizia". Trajtimi i tij me sodë buke që ai u bënte pacientëve duke pretenduar se i shëronte kancerin. Rasti i parë që përfundoi tek prokurori Giuseppe Andruzzi është ai i Massimo Civetta, një nga ideatorët e "Radio Globo", i cili pas një kalvari të gjatë spitalësh dhe në një fazë të rënduar të sëmundjes, iu drejtua Tullio Simoncini, i cili në këmbim të 400 eurove, tentoi mrekullinë me një injeksion me bazë sodë buke, përzier me ujë, që shpoi masën kancerogjene. Po atë mbremje të 8 gushtit 2002, vdiq me zorë e qarë dhe dhimbje të tmerrshme. Megjithatë avokati mbrojtës i Simoncinit mbrojtës tëzën se dhimbjet dhe dëmtimet e zorrës tek i riu nuk ishin shkakuar nga soda, pasi atij i kishin mbetur shumë pak ditë jetë pasi kishte hemorragji që prej 6 shkurtit. Po në vitin 2002 raportohet dhe për dy viktima të

Sodë buke

tjera, Maria Grazia Canegrati nga Milano, e vdekur më 1 mars të vitit 2002 dhe Grazia Ciciari nga Milazzo e cila vdiq më 15 nëntor po të atij viti nga tumori në mushkëri. Rastet "ndihmuan" Simoncinin t'i shpëronte një akuzë për vrasje me qëllim, pasi kolegji i avokatëve mbrojtës, se nuk mund të provohesh se vdekja ishte shkakuar nga kura, por gjithsesi gjykatësi e dënoi për mashtrim të rëndë, pasi secila për viktima kishte shpenzuar rreth 7500 euro për një koktejl të kotë sode dhe uji. Simoncini i shtronte pacientët në klinikën "Madonna della fiducia" në Appio. Duke ardhur tek odisea e Luca Olivotto, 27 vjeçari që mbërriti në Tiranë me shpresën për të kurrar sëmundjen e tij e që vdiq në krahët e të atit në spitalin "Nene Tereza". Edhe në Hollandë Simoncini, para disa vitesh, tentoi të kurronte gra me kancer në vezore duke qenë se u transferua atje pas përjashtimit nga urdhri i Mjekut në Itali.

Mjeku italian Simoncini ka bindjen se kanceri nuk është tjetër veçse një infeksion mykotic dhe mund të kurohet me sodë buke

Aktiviteti

Hije dyshimi për spitalin, askush nuk flet

Misteri i ngjarjes tron ditëse të vdekjes së pacientit 27-vjeçar italian, i cili kishte ardhur në Shqipëri për të kurrar kancerin në kokë, me anë të një terapie me bikarbonat natriumi që është i ndaluar në Itali, shtohet edhe më pas detyrë të hekurta të "Hospital Universal Tirana", ku edhe ishte i shtruar pacienti italian. Sipas rojes së këtij institucioni, ai ka dy vjet që është mbyllur. Por edhe ajo që dihet në opinionin publik, ky spital ka filluar punë dhe është mbyllur disa herë, duke mos funksionuar asnjëherë si një institucion i mirëfillt shëndetësor, pasi ka përplasja mes ortakëve të tij. Ndërsa vetë ministri i Shëndetësisë, ka deklaruar se spitali është në rregull, pasi është licencuar nga ky institucion në maj të vitit 2009 dhe licencat jepen vetëm një herë. Ndërsa mësohet se mjeku Simoncini,

me sa duket ka përfutur nga kjo amulli me funksionimin e spitalit dhe ka marrë një ambient me qira ku edhe ushtron aktivitetin e tij, për të cilin është përjashtuar nga urdhri i mjekut në Itali dhe nuk e lejon aplikimin e kësaj metode, tek fëmijë ynë përtej Adriatikut. Megjithatë gjithçka pritet të zbardhet gjatë ditës së hënë, kur ekipet e ministrisë së Shëndetësisë dhe të "Urdhrit të Mjekut" do të shkojnë për të kontrolluar jo vetëm aktivitetin e Simoncinit, por edhe të të gjithë spitalit.

këtë. "Unë nuk e di ende se për çfarë arsye u shty data e autopsisë, e cila ishte përcaktuar për më 20 tetor, dhe për të cilën më thirrën të jem i pranishëm, por më pas u shty për të hënë e kësaj jave", - pyet me të drejtë i ati i 27-vjeçarit. Ndërkohë që një tjetër pikëpyetje e madhe që ngre Olinto Olivotto është fakti, që sipas tij, nuk është gjendur kateteri, të cilin i biri i kishte në arterien e kofshës së djathtë, me anë të së cilës i injektohej doza e bikarbonatit të natriumit. Po ashtu Olivotto hedh hije të forta dyshimi edhe për arsyet se përse nuk është gjetur as kanula (është një rreth në formën e shiringës që ngulet në venë) që ai e kishte në krahun e djathtë, me të cilën i injektohej, po me anë të një shiringe tjetër, terapia përkatëse. "Sipas mjekut ligjor në Shqipëri, - shkruan në tej në e-mail, babai i pacientit italian, Olinto Olivotto, - kateteri dhe kanula i janë hequr pacientit para së të bëhej autopsia pasi policia i donte si prova", - na thotë i ati i Luka Olivottos. Sipas tij, kjo nuk është një praktikë ligjore në Itali, ndaj ngre hije dyshime nëse kjo është e ligjshme edhe në vendin tonë. Ai bën apel që të këmbëngulet në zbardhjen e rastit të djalit të tij, pasi iu premtua 70 për

Rama në Lushnje: Zgjidhje për tokën e ujitjen, skema

Kreu i Partisë Socialiste, Edi Rama premtoi dje se me programin e PS do realizohet rilindje shqiptare për çdo fshat, duke i dhënë zgjidhje problemeve me të cilat përballen fermerët. "Programi i PS zgjidh përfundimisht përkatësinë e tokës dhe ujitjes", shkruan Rama. Sipas tij shqetësim është problemi me tokën e bukës. "Po tjetërsohet toka e bukës, gjenerata e re ka

humbur lidhjen me tokën", tha kreu socialist, i cili vlerësoi gjithashtu se fermeri shqiptar duhet të ndërtojë të ardhmen aty ku jeton. Po kështu edhe në profilin e tij në Tëitter, Rama ka ndarë me ndjekësit takimin që mbahet. "Megjithë shiun litar, në një sallë të mbushur plot me bujq e fermerë po shpaloset progresi me programin për fshatin", shkruan ai. Sipas Ramës, paneli në

takim është i shkëlqyer. "Dhimo Kote, kryetari i Xarrës, njeriu i suksesit në fshat dhe shembulli frymëzues për një Rilindje Shqiptare në çdo fshat. Një panel i shkëlqyer me fermerë që ndeshen përditë me vështirësitë e panumërta të punës në bujqësi e në blegtori", shkruan kreu i PS, duke vijuar në këtë mënyrë shpalosjen e programit për fshatin në tërë vendin.

Lajmi

LSI dhe PDIU pritet të formatojnë shumë shpejt Polin e Tretë të politikës shqiptare. Një fakt të tillë e kanë bërë me dije krerët e të dy partive, Meta e Idrizi taksa janë shprehur pro krijimit të një koalicioni mes tyre, pavarësisht se janë në aleancë me PD.

■ ■ ■ TIRANE

JAKIN MARENA

Po konturohet përfundimisht Poli i Tretë i politikës shqiptare, ku bërthama e këtij poli pritet të jenë shpejt LSI e Ilir Metës dhe PDIU, përfaqësues e çamëve e drejtuar nga Shpëtim Idrizi. Pas disa takimeve dhe mesazheve të forta të afrisë mes dy liderëve në ditët e kaluara, për dy ditë më radhë kanë qënë në fillim Idrizi e më pas Meta ata që kanë paralajmëruar dëshirën e fillimin e një bashkëpunimi mes të dy partive, që mund të sjellë dhe krijimin e politik të tretë politik në Shqipëri, pavarësisht se Meta dhe Idrizi janë në koalicion qeverisës me Berishën. Dy netë në parë kreu i PDIU në një emision televiziv ka deklaruar mundësinë e koalicionit parazgjedhor me LSI, ndërsa dje kreu i LSI, Meta në konventën e LSI deklaroi fillimin e bashkëpunimit paraleltoral me PDIU nën "okelon" e zgjidhjes së çështjes çame.

META

Kryetari i LSI Ilir Meta teksa përshëndeti Konventën, duke përmendur kontributet që kjo parti jep në një qeverisje të qëndrueshme në vend, tha se njëkohësisht në vëmendje ka dhe pikat delikate që presin zgjidhje. Meta njoftoi se LSI do të nisë një bashkëpunim të frytshëm me PDIU për të zgjidhur përfundimisht çështjen çame. "Do të nisim bashkëpunim me PDIU për çështje çame. Vetëm zgjidhja e çështjes çame forcon marrëdhëniet me Greqinë", ka deklaruar Meta. Ai vuri në dukje se qeverisja me PD rezultoi një sukses dhe pse u nis nga rrethana që thyen përfundimisht tabu. Meta ka evidentuar faktin se tashmë pas tre vitesh në qeverisje me të djathtët qytetarët shqiptarë lëvizin lirshëm pa viza, ndërsa pritet që Shqipëria të marrë statusin e vendit kandidat. Lidhur me pozicionimin që LSI do mbajë në zgjedhjet e

Në konventën e LSI Meta lajmëroi fillimin e bashkëpunimit

LSI-PDIU, 'bërthama' e Polit të Tretë politik

Idrizi pranoi koalicionin ne LSI, përjashtoi PS-në

Ngjela:

Berisha i shkatërron shqiptarët, jo i mund

Avokat Ngjela thotë se Berisha nuk mund të mundë shqiptarët. "Një njeri mund ta shkatërron ekonomikisht apo shoqërisht, por kjo s'do të thotë se e ke mundur. Një vend mund ta shkatërron ekonomikisht e përsëri s'mund të thuash se e ke mundur ose e ke shpërbërë. Kot e ka Sali Berisha që mendon se duke i shkatërruar ekonomikisht shqiptarët do t'i mundë dhe do t'i shpërbëjë ata. Duhet të jemi të bashkuar se kjo e keqe duhet mposhtur sa më par", thotë Ngjela.

2013, Meta tha se do jenë delegatët që do vendosin. "LSI në 2013-ën e në çdo kohë do mar-

rë vendime që në radhë të parë ndihmojnë Shqipërinë, që ndihmojnë integrimin evropian të saj. Vendime që shprehin zërin dhe kërkesën jo vetëm të votuesve të saj por të gjithë qytetarëve shqiptarë", tha Meta.

IDRIZI

Kreu i PDIU Shpëtim Idrizi ka lenë të hapur mundësinë e një koalicioni me LSI për të kr-

ijuar një pol të ri në politikën shqiptare. Ne emisionin "Debat", ai ka deklaruar se PDIU ende nuk e ka marrë vendimin për aleancat parazgjedhore. Ndërsa ka përjashtuar një aleancë me të majtën, Idrizi ka deklaruar se PDIU synon të marrë 5 deputetë në zgjedhjet e ardhshme, ndërkohë që ai vetë do garojë në Tiranë. Idrizi ka sqaruar se brenda 28 nëntorit

do kalojë në Parlament rezoluta për çështjen çame e qëndrimi i partive parlamentare ndaj kësaj rezolute do përcaktojë koalicionet aktuale dhe ato të së ardhmes. Ndërkaj Idrizi ka sqaruar për herë të parë se PDIU ka kërkuar një post ministri, kërkesë kjo që nuk është pranuar nga kryeministri Sali Berisha, çka me sa duket ka sjellë dhe ftohjen mes tyre.

Mungon PS

Në konventën e LSI kanë pasur ftesë të gjitha partitë politike shqiptare. Por kanë marrë pjesë vetëm PD me Patozin, kreu i PR Mediu, kreu i PDS, Milo etj, ndërsa ka munguar përfaqësimi nga ana e PS. Ishite Islami, mungoi Berisha. Morën pjesë ambasadorët Arvizu e Sequi. Ishin krerët e partive politike të shqiptarëve në Kosovë, Maqedoni e Mali i Zi.

Ilir Meta gjatë fjalimit në Konventën e LSI-së

Milo, PDS:

"Vetëm pjesë e opozitës, negociatat me PS-në"

Për të disatën herë kreu i Partisë Demokratike Sociale Paskal Milo është shprehur publikisht se partia që ai drejton është pjesë vetëm e opozitës dhe ka negociata vetëm me PS-në dhe me asnjë parti tjetër. Ai ka komentuar dhe pjesëmarrjen në konventën e LSI. "Respektova një ftesë e tregova kulturën politike të Demokracisë Sociale. Nuk duhet të spekulohet me një gjest timin normal politik. Sa i përket koalicionëve, ka një qëndrim të qartë të PDS i cili është shprehur qartë dhe saktë në të gjitha deklaratimet e mia publike se, jemi pjesë e opozitës shqiptare. Jemi në një proces negociatash. Negociatat po i zhvillojmë me PS, nuk ka asnjë negociatë me parti tjetër politike", ka qënë deklarata e djeshme e kreut të PDS, Milo për gazetën "Shqiptarja.com".

Votimi elektronik

LSI "teston" votimin në zgjedhjet e 2013-tës

■ ■ ■ TIRANE

Konventa e LSI ditën e djeshme ka risi. Që nga mënyra e vendosjes së delegatëve të Konventës, një skenografi ndryshe nga kongreset apo kuvendet e partive të tjera, ku një pjesë ishin nëpër tavolina ndërsa pjesa tjetër të shkallët e stadiumit të lojrave me dorë "Aslan Rusi", si dhe ndarja në dy salla, një për Konventën dhe tjetra për votimin, deri tek mënyra e votimit, ka qënë një zgjedhja ndryshe. Por ajo që ka qënë me të vërtetë një risi e klasit të parë ka qënë mënyra e votimit për Këshillin Drejtues Kombëtar të LSI,

përmes elektronikës. Për herë të parë është aplikuar votimi elektronik në Shqipëri nga një parti politike dhe këtë e ka bërë LSI e cila me sa duket po bën "testin" për votimin elektronik në Fier dhe qarqe të tjera pjesë e projektit pilot në zgjedhjet parlamentare të vitit të ardhshëm. Kështu, të ndarë në 26 qendra votimi, 2210 delegatët do të përzgjedhin mes 286 emrave kandidatë që dalin në monitor, 120 emra të cilët do jenë anëtarë të KDK. Votimi pritet të përfundojë ditën e sotme e deri në orën 15 pritet të dalë rezultati përfundimtar. Të gjithë delegatët janë pajisur dhe me kartën e delegatit përveç kartës së

anëtarësisë. Çdo kartë delegati ka "kodbarin" e vet, që korrespondon me numrin përkatës të kartës së anëtarësisë së delegatit dhe në momentin që shkon të votojë, bën çekimin ku në monitor del emri i tij dhe numri përkatës po i tij, duke shmangur në këtë mënyrë manipulimi, pasi nuk lejohet të votosh dy herë. Pastaj klikon 120 emrat e përzgjedhur për t'i mbështetur për anëtarë të KDK. Një element bazë ky që pritet të futet dhe në zgjedhjet parlamentare si projekt pilot. Mësohet se aparataturat për këtë votim, LSI i ka marrë me qira bashkë me specialistët një kompanie amerikane, e specializuar në këtë fushë.

Ragojnë PS e PDUI:**Neonazistët grekë****të mos bllokohen**

Të ndalohet çdo provokim nacionalist antishqiptar nga deputetët grekë të Partisë "Agimi i Artë" në Këlcyrë. MPJ të kërkojë shpjegime paraprake nga Ambasada Greke në Tiranë e t'i bëjë të ditur se çdo provokim irredentist në tokën shqiptare është i papranueshëm e se do bllokohet, goftë dhe me forcë". Ky ka qënë reagimi i sekretarit të Grupit të PS, Taulant Balla në lidhje me paralajmërimin e

incidenteve të mundshme. "Palës greke duhet t'i bëhet e ditur se marrëdhëniet tradicionale të fqinjësisë së mirë ndërmjet dy vendeve janë bazë e shëndoshë për gjetjen e rrugëve të parandalimit të çdo provokimi të këtij lloji", tha Balla. Ka reaguar dhe PDUI, parti përfarësuese e komunitetit çam, e cila kundërshton tentativën e qarqeve nacionaliste greke për të kryer aktivitetet irredentiste brenda

territorit të Shqipërisë. "Shteti shqiptar s'duhet të lejojë asnjë individ me tendencë irredentiste të hyjë në territorin e Shqipërisë gjatë ditës së nesërme (sotme). Klubi i Patriotëve të Rinj po organizohet që ditën e dielë të gjendet në pikat e kalimit kufitar për të ndaluar hyrjen në Shqipëri të atyre që janë shprehur kundër shqiptarëve, Shqipërisë e integritetit territorial të vendit tonë", deklarojnë të rinjtë e PDUI.

Aktivistët e Aleancës KuqeZi, protestë ndaj "Agimit të Artë": Jo festë në Këlcyrë

AK bllokoi neonazistët grekë

Bllokohet ura e Dragotit nga 50 aktivistë të kësaj partie për të mos lejuar kalimin e ekstremistëve grekë për të festuar përvjetorin e luftës italo-greke. Sot bllokimi nga të rinjtë e PDUI

Lajmi

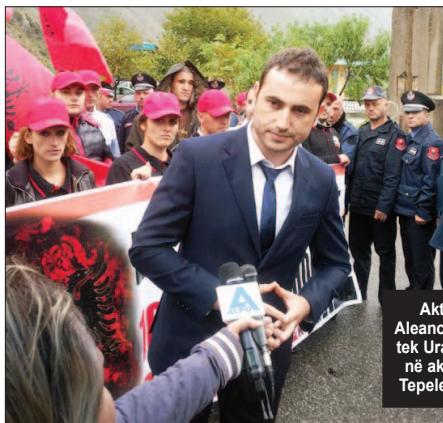
Aktivistët e Aleancës Kuq e Zi kanë bllokuar dje Urën e Dragotit në aksin rrugor Tepelenë-Përmet, duke protestuar kundër mbërritjes së eksponentëve të partisë neonaziste greke të "Agimit të Artë" që duan të festojnë në Këlcyrë përvjetorin e luftës Italo-Greke.

■ ■ ■ **TIRANE**

JAKIN MARENA

Aleanca Kuq e Zi bllokoi dje paraditë urën e Dragotit në kufirin administrativ që ndan Tepelenën me Përmetin. Aktivistët e kësaj partie kanë kundërshtuar mbërritjen e deputetëve të partisë nacionaliste greke "Agimi i Artë" të cilët do zhvillojnë një meshë kishtarë, në Manastirin e Këlcyrës 5 km më larg, në mesditën e djeshme. Ndërkohë që sot orën 09:00 nis protesta e Klubit të Patriotëve të Rinj në Urën e Dragotit në Këlcyrë të Përmetit. Shkak është një prej datave më të shënuara të historisë greke siç është "JO"-ja e cila përkujton, mohimin e popullit grek, ndaj tentativës së fashistëve italianë, për të pushtuar Greqinë, gjatë Luftës së Dytë Botërore. 28 tetori i vitit 1940 njihet si dita e 'JO'-së në Greqi, ditë kur u shënuar filli-

mi i luftës italo-greke e festa përkujtohet dhe në qytetet shqiptare, Sarandë, Gjirokastrë, Korçë e Këlcyrë. Kanë qënë gjithësej 50 të rinj të AK-së të veshur sipas simboleve kombëtare shqiptare, të cilët protestonin kundër mbërritjes së deputetëve nacionalistë grekë, në Manastirin e Këlcyrës, aty ku prehen eshtrat e 970 ushtarëve grekë, për të cilët pretendohet të kenë rënë në luftën Italo-Greke në territoret shqiptare, në jug të vendit. Për gati një orë, aktivistët e AK kanë qëndruar në gatishmëri, për të reaguar ndaj prezencës së politikanëve grekë, që mendohej se do kalonin nga Ura e Dragotit. Policia e Tepelenës e ajo rrugore, janë angazhuar për të shmanjur eksceset e mundshme mes dy grupeve nacionaliste. Myslim Pasha, sekretari i AK, i cili ndodhet në Këlcyrë thotë se manifestimi i tyre ka për qëllim t'u tregojë grekëve se duhet të festojnë në

Aktivistët e Aleancës Kuq e Zi tek Ura e Dragotit në aksin rrugor Tepelenë-Përmet

vendin e tyre, ndërsa këtu është tokë shqiptare. "Ata kanë qënë në Sarandë, tani janë në Gjirokastrë dhe nga momenti në moment do vijnë për të festuar në Manastirin e Këlcyrës. Po manifestojmë në eksese. Kanë festuar në Sarandë dhe kanë përdorur po të njëjtat parrulla dhe fakti që "lufta s'mbaron". Çfarë do thonë ata me këtë parrullë. Ne do tregojmë që festimet duhet të bëhen në truallin

tuaj", tha ai. AK i bën thirrje kombit shqiptar të sensibilizohet e solidarizohet me nismat e saj. "Nismat kanë kryefjalë rivendosjen e dinjitetit kombëtar të shqiptarëve në vendin e merituar, jo si peng i haraçeve të shtetasit Sali Berisha ndaj Greqisë apo dhe Serbisë".

SHTETASIT GREKË

Burime të besueshme konfirmojnë se 15 shtetas grekë,

s'dihet nëse kanë qënë deputetë nacionalistë apo qytetarë, kanë marrë pjesë në një meshë të organizuar në Manastirin e Këlcyrës mëngjesin e të djeshëm. Gjithçka është organizuar në heshtje të plotë për të shmanjur përplasjet me AK. Në Manastirin e Këlcyrës është ndërtuar një varrezë ku prehen eshtrat e ushtarëve grekë të vrarë në fillim të Luftës së

Dytë Botërore, në konfliktin e armatosur italo-grek. Grekët pretendojnë, se në territoret shqiptare në jug të vendit, janë vrarë më shumë se 9 mijë vetë, ndërkohë që në Manastirin e Këlcyrës ndodhen eshtrat e më tepër se 970 ushtarëve grekë. Varreza është ndërtuar katër vite të shkuara, në bazë të një marrëveshje me dy qeveritë, shqiptare dhe greke.

KABINETI SALAJ

APARATE DËGJIMI

Mbi bazën e një experience 10-vjeçare në fushën e vendosjes së APARATEVE të dëgjimit kabinet "SALAJ" ju vijmë në ndihmë në këto shërbime:

- ☞ Matjen e dëgjimit (audiogram) FALAS.
- ☞ Marjen e masës së dhe përgatitjen e saj (silikon apo akrilike) në kohë rekord brenda dy ditëve.
- ☞ Përcaktimin dhe programimin e aparatit sipas shkallës së dëgjimit.
- ☞ Shërbime (servis) për të gjitha tipet e aparateve.

Adresa: Pallatet e Shallvareve, Rr. Dëshmorët e 4 Shkurtit, përballë Taiwan Nd. 24, Shk. 4, Ap.5 - Tiranë
Tel: +355 4 2262 304 / **Mob:** 068 23 800 95
E-mail: info@salajakustik.com
Website: www.salajakustik.com

Korçë

Përkujtohen ushtarët grekë në Boboshticë, shfaqet Naum Disho

■ ■ ■ **TIRANE**

Pas skandalit të betonizimit të varrezave 200-vjeçare në fshatin Boboshticë të Korçës sërisht këtë vit është zhvilluar ceremonia e homazheve në të cilën ndërrohen dy ushtarë të rënë grekë në tokën shqiptare. Në kremtimin e festës së Çlirimit të Greqisë kanë marrë pjesë kreu i Konsullates greke në Korçë, Pedhjosit, përfarësues të shoqatës "Omonia", kreu i PBDNJ, Dule, deputetë të partisë "Demokracia e re" në Greqi e qindra qytetarë grekë të cilët kishin ardhur enkas për të kryer homazhe në Memorialin e ngritur në varrezat e vjetra të fshatit Boboshticë. Ceremonia fetare ka nisur me mbajtjen e një meshe në gjuhën greke pikërisht në manastirin "Zgjim i Shën Mërisë" në Boboshticë e më pas pjesëmarrësit kanë vendosur kurora me lule në me-

Naum Disho

morial, kanë kënduar himnin grek si dhe kanë mbajtur një minutë heshtje në nder të dy ushtarëve grekë të rënë në luftë, duke shkelur mbi varrezat shekullore të fshatit Boboshticë. Surprizë e ceremonisë fetare

ka qënë shfaqja në publik e ish-kreut të "OMONIA-s" Naum Disho, që gjatë gjithë kohës ka qënë në shoqërinë e deputetës, Maria Antonini, e partisë Demokracia e re në Greqi. Pavarësisht interesit të gazetarëve, Disho s'ka pranuar të prononcohet. Sipas policisë së Korçës, Disho i cili ishte dënuar me një vit burg për dhunim të varrezave në Boboshticë nga Gjykata e Apelit, është hequr nga lista e personave në kërkim ditë më parë, pas kërkesës së prokurorisë për mosëzëkatim të vendimit të Apelit të Korçës, deri në rigjykim të çështjes. Gjykata e larte pak ditë më parë prishi vendimin e Apelit të Korçës dhe ktheu çështjen për rigjykim në po këtë Gjykatë, por me një tjetër trupë gjyqësore. Skandali i Boboshticës u shënuar 2 vjet më parë, kur u ngrit pa leje memoriali për ushtarët e rënë grekë mbi varret shekullore të banorëve të Boboshticës.

EKONOMI

Anulimi i tenderit të interkonjeksionit, strategji pro-serbe

Sipas ish-drejtorit të Institutit të Energjetikës Gjergj Simaku, anulimi i tenderit për interkonjeksionin midis Shqipërisë dhe Kosovës nga ana e qeverisë shqiptare tregon se ka një strategji për të penguar zhvillimin e rajonit, nga e cila përfiton vetëm Beogradi. "Linjat e transmetimit drejt Shqipërisë dhe Kosovës tashmë janë blerë

nga kompani serbe", sipas tij. Simaku shton, në një intervistë në media, se "shitja e kapaciteteve transmetuese është politikë e mafies shtetërore në këto treva, me qëllim shitjen e energjisë me çmime të paarsyeshme dhe bllokimin e lidhjes me bursën dhe rrjetat e interkonjeksionit evropian". Ai shton se Shqipëria nuk e ndërtoi kurrë qendrën dispeçer që do t'i

jepte mundësi të kontrollit të flukseve të energjisë në rajon. Kjo sjell edhe rritjen e koston e energjisë në mënyrë artificiale, duke qenë se Kosova e Shqipëria janë të palidhura me gazin dhe burimi i vetëm janë elektriciteti dhe nafta. Simaku tha edhe se përmbytja e vitit 2010 erdhi pasi depozita ujore e viteve më parë nuk u menaxhua në kohë.

Dokumenti i një OJF-je zbulon planet e Beogradit

Serbia, investime të reja në Shqipëri

Dyfishohen importet tona në tre vjet

Lajmi

Një dokument strategjik serb ka nxjerrë në pah ekzistencën e një marrëveshjeje midis qeverive të Tiranës dhe Beogradit lidhur me intensifikimin e marrëdhënieve ekonomike, duke përfshirë shtimin e investimeve serbe në Shqipëri

■ ■ ■ TIRANE

GENC KONDI

Serbia aktualisht është partneri i gjashtë i Shqipërisë për importet, ndërkohë që eksportet tona drejt saj janë të papër-

fillshme. Por, sipas ISAC - Qendra për Çështje Ndërkombëtare të Sigurisë e Beogradit, shteti serb parashikon të intensifikojë përpjekjet konkretisht për lidhjen e autostradës (Rruga e Kombit) nga Prishtina drejt kufirit me Serbinë, drejt Nishit, që do të siguronte një përdorim më të mirë të Portit të Durrësit nga

IMPORTET E MALLRAVE NGA SERBIA NË DREJTIM TË SHQIPËRISË NË VITE (PERIUDHA JANAR-GUSHT)		
Viti	Importi në euro	Pesha në % ndaj importit total
■ 2009	46 milionë	2.3%
■ 2010	70 milionë	3.2%
■ 2011	99 milionë	3.9%
■ 2012	104 milionë	4.2%
(Burimi: Drejtoria e Përgjithshme e Doganave)		

biznesi serb, krahas modernizimit të segmentit rrugor nga Tivari i Malit të Zi drejt Shkodrës

në Shqipëri dhe ndërtimit të autostradës nga Beogradi në Tivar. Fjala këtu është për in-

Në foto: Kryeministri Sali Berisha dhe ministri i Jashtëm i Serbisë, Ivan Mirkic

vestime shumë më të zgjeruara se sa ato aktuale, që kanë të bëjnë kryesisht me shkëmbime mallrash. Por edhe në këtë të fundit, importet nga Serbia janë rritur me shpejtësi, duke u dyfishuar nga viti 2009 deri këtë vit. Sipas të dhënave doganore, që u referohen statistikave të muajve janar-gusht, në qoftë se në vitin 2009 kemi importuar nga Serbia 46 milionë euro mallra, këtë vit shifra ka kaluar në 104

milionë euro, duke bërë që Serbia të zërë 4.2 për qind të totalit në vlerë të importeve të Shqipërisë, ku Italia zë vendin e parë me 30 për qind të importeve. Po kështu, në këtë dokument thuhet se Beogradi synon të modernizojë lidhjen aktuale hekurudhore midis Shkodrës dhe Podgoricës, që do të lëvizte më lehtësisht mallrat serbe drejt Shqipërisë, përmes lidhjes me segmentin Podgoricë-Beograd.

Debitorët

CEZ njofton rifillimin e ndërprerjeve

Në kuadër të garantimit të një furnizimi cilësor me energji për klientët e rregullt, CEZ Shpërndarje njofton se, duke filluar nga java e vjen, do të rinisë ndërprerjen e furnizimit me energji elektrike për të gjithë klientët debitorë dhe shkëputjen e linjave të dyfishta në Nikël, Sukth dhe disa zona në Qarkun e Kukësit, të cilat rezultojnë problematike në mosarkëtime dhe lidhje të paligjshme në rrjet.

Pas negociatave të kryera midis përfaqësuesve të kompanisë dhe përfaqësuesve të autoriteteve vendore, të cilët morën përsipër të ndihmojnë në ndërgjegjësimin e banorëve debitorë, megjithë punën e ekipeve në terren, paralajmërimeve të njëpasnjëshme sipas detyrimeve kontraktore dhe mundësisë së ofruar nëpërmjet marrëveshjeve për pagesa të pjesshme, nuk është arritur arëtimi i nevojshëm nga klientët debitorë. Në Sukth dhe Nikël arëtimi mbetet nën nivelin 1% të debisë, duke e bërë të pamundur arëtimin e një marrëveshjeje për furnizimin me energji elektrike për

këta klientë debitorë. Gjithashtu, edhe në komunat Shitqen dhe Tërthore në rrethin e Kukësit niveli i arkëtimeve është i ulët, pavarësisht punës së përfaqësuesve të komunave dhe premtimeve të

presë furnizimin me energji elektrike për të gjithë klientët debitorë. Ata klientë, të cilët nuk rezultojnë debitorë apo kanë kryer pagesat sipas marrëveshjeve për pagesa të debisë me këste, do të furni-

të lutur të paraqiten pranë qendrave më të afërta të Kujdesit ndaj Klientit ose të komunikojnë me përfaqësuesit e arkëtimeve nëpër zona, në mënyrë që t'u rikthehet furnizimi sa më shpejt të

tin furnizues në Manati (Lezhë) dhe kanë detyruar kompaninë që, për arsye sigurie, të stakojë fiderin në Zëjmen, deri në momentin e shkëputjes të të gjitha lidhjeve të paligjshme në rr-

me energji për banorët e Postribës (Shkodër). Kompania ka njoftuar policinë e shtetit në lidhje me përpjekjet nga ana e klientëve debitorë të cilëve u është ndërprerë furnizimi me energji, për t'u rikthyer në rrjet në mënyrë të paligjshme. Kompania thekson se këto lloj lidhjesh, përveçse shkaktojnë defekte në rrjetin e shpërndarjes, duke sjellë si pasojë mungesë të energjisë për zonat e përkatëse, rrezikojnë gjithashtu jetën e punonjësve të kompanisë, por dhe të vetë kundravajtësve.

CEZ Shpërndarje u bën thirrje të gjithë klientëve debitorë që të mos e pengojnë procesin e punës së ekipeve në terren, por të kontaktojnë ekipet e arkëtimeve ose të vizitojnë qendrat e Kujdesit ndaj Klientit për të kryer pagesën e debisë së tyre. Për t'u shërbyer më mirë klientëve të vet, CEZ Shpërndarje ofron edhe mundësinë e pagesës me këste të debisë dhe thekson angazhimin e saj për ndërprerjen e lidhjeve të paligjshme dhe për të furnizuar normalisht me energji klientët e rregullt të kompanisë.

klientëve për kryerjen e pagesave sipas marrëveshjeve. CEZ Shpërndarje thekson se, në rast se nuk kryhen pagesat sipas marrëveshjeve, do të jetë e detyruar të ndër-

zohen me energji elektrike nëpërmjet burimeve alternative, kostot e të cilave do t'i mbulojë kompania CEZ Shpërndarje.

Klientët e interesuar, janë

jetë e mundur. Gjithashtu, CEZ Shpërndarje bën të ditur se ndërhyrjet e paligjshme në rrjet dhe vjedhja e linjave elektrike nga persona të papërgjegjshëm kanë dëmtonuar rrje-

jet dhe zëvendësimin e kabllave të vjedhura.

Përgjatë fundjavës, lidhjet e paligjshme gjithashtu kanë shkaktuar defekte dhe probleme me furnizimin normal

Importet e energjisë, në dorë të tri kompanive nga Serbia

Në 5 muaj të krizës energjetike në fund të vitit të kaluar dhe fillim të 2012-ës, Korporata Elektroenergjetike shtetërore Shqiptare ka blerë 96.4 milionë euro energji. Nga këto, 71 milionë euro ose 82 për qind e gjithë importit u pagua tri kompanive serbe. Vitet e fundit KESH-i është bërë klient i rregullt i importeve nga Serbia, ndonëse shtete si Bullgaria kanë

patur mundësi të ofrojnë sasi të tepërta, duke krijuar një vartësi të qartë të ekonomisë shqiptare ndaj Beogradit në një mall tepër strategjik. Ecuria e blerjeve gjatë krizës së mëparshme tregon se në nëntor 2011, KESH importoi 19 milionë euro energji nga GEN I, RUDNAP dhe EFT, të treja kompani serbe, që siguruan 83% të importit. Në dhjetor 2011, 73% e importit u

krye nga kompani serbe. Ndërsa në janar 2012, KESH importoi 14.3 milionë euro energji dhe 13.3 milionë euro i bleu nga GEN I, RUDNAP, EFT, 93% e importit u krye nga kompani serbe. Aktualisht, prej disa muajsh KESH-i siguron 4-7 milionë kilovatore në ditë, nga 16-17 milionë që kërkon tregu i brendshëm dhe importi sërish bëhet nga Veriu.

TIRANE

GENC KONDI

Energetika është aktualisht sektori i ekonomisë shqiptare, ku serbët kanë krijuar një lloj ekskluziviteti. Së fundi, edhe kompania e naftës NIS, 51 për qind të së cilës i zotëron Gazpromi rus, njoftoi përgatitjet për ekspansion të saj në industrinë shqiptare të hidrokarbureve. Ndërkohë, bizneset nga ky vend shesin në Shqipëri kompjuterë me shumicë, edhe në kontrata qeveritare; zotërojnë këtu njerin prej rrjeteve më të përhapura të supermarketeve, shesin pajisje elektroshtëpijake, ilaçe, pa haruar tregtinë e armëve.

Vojin Lazareviç mund të konsiderohet si bossi i padiskutueshëm i tregtisë së energjisë, nëpërmjet partneritetit me serbo-boshnjakun Damir Fazliç, që tashmë është i afërt me familjen e kryeministrit Berisha. Në këtë aferë, ata bashkëpunojnë me një tjetër menaxher të energjetikës serbe, Hamoviçin. Në lojë ndodhen kompanitë Rudnap, Gen I dhe EFT. Lazareviçi, përveç përfshirjes në treginë e energjisë elektrike, është ortak me Fazliçin edhe në ndërmarrjen e këtij të fundit ALPHA, qendra e së cilës ndodhet në Porto Romano, ku janë angazhuar edhe në biznesin e hidrokarbureve. Emra të tjerë ortakë të tyre figurojnë Aleksandar Skuliç, Sandra Berberoviç, etj. Lazareviçi është i regjistruar edhe në kompaninë Crown, gjithnjë

krahas Fazliçit.

Personazhet të tjerë serbe në Shqipëri janë Sllubodan Subotiq e Jovo Raduloviç të kompanisë Alser, që ka licensë për ndërtim fabrikash e HEC-esh, Sllubodan Petroviç, që operon në fushën e pronësive intelektuale, Vojislav Petroviç i kompanisë farmaceutike Vass-Med apo Boban Klikovac e Velselin Kovaçeviq të kompanisë

Bemax. E pranishme në Tiranë është edhe zyra e kompanisë ajrore JAT Airways, e përfaqësuar nga Bozhidar Ljubenoviç.

Ndërkohë, pjesa më e madhe e importit të misrit, luledellit apo sheqerit vjen në Shqipëri nga "hambari" serb i Vojvodinës, megjithëse në rajon dhe përtej tij gjenden cilësi dhe çmime më të leverdisshme për këto artikuj. Në rastin e

Damir Fazliç, sekseri i kompanive serbe në Shqipëri

misrit, vihet re se, në vitin 2005, importi i tij rezultonte i ulur 0,3% në krahasim me vitin 2004, por tendenca filloi të kthehej menjëherë për keq në 2006-ën. Këtë vit, në krahasim me 2005-ën, rezultoi një rritje në masën 57% dhe tendenca ka vazhduar edhe vitin e më-

pasëm. Gjatë 2007-ës, importi i misrit rezultoi 89% më i lartë se një vit më parë, gati dyfish. Ndërkohë, produkteve nga Kosova në Shqipëri u janë vënë tarifa doganore, që i pengonin hyrjen, ku shembulli më famëkeq ishte "lufta e patates" midis dy vendeve.

PYETJE PERGJIGJE

■ Si shpjegohet gjallërimi i marrëdhënieve në sektorë të ndryshëm të ekonomisë midis Serbisë dhe Shqipërisë?

Kjo lidhet me interesat e caktuara përfirmi të qeveritarëve shqiptarë, të cilët janë përfolur shpesh për afëra korruptive me Fazliçin, Hamoviçin, Lazareviçin, etj. Tenderat e energjisë elektrike janë me vlera shumë të larta dhe, kur erdhi në pushtet, Berisha ka dashur të largojë kompanitë serbe nga tregu, por më pas pila u kthye dhe ai u hapi atyre dyert plotësisht. Më pas, duke qenë se Fazliçi siguronit edhe lobim në Shtetet e Bashkuara të Amerikës, krahas fitimeve financiare, ai u fut gjithnjë e më thellë me kompani e biznesmenë serbë në ekonominë shqiptare, duke "pushtuar" Porto Romanon. Ndërkohë, duket se serbëve u leverdis shumë si tregu shqiptar, ashtu edhe dalja në Portin e Durrësit, që është për ta rrua më e afërt për në Evropën Jugore.

■ A ka ndryshuar qendrimi qeveritar i Tiranës kur janë theksuar qendrimet antishqiptare në Beograd?

Tirana zyrtare është përpjekur të tregojë se injoron ndryshimin e qendrimit të qeverisë serbe, i cili në fakt është më antishqiptar se më parë. Ndonëse interesat ekonomike për ekspansion të Serbisë janë të mëdha, qeveria Berisha duket se nuk bën as përpjekjen më të vogël për të negociuar duke shfrytëzuar mundësitë e vendit tonë, duke ruajtur një politikë të dyerve të hapura me Serbinë.

Nga Serbia, tregi prej armëve tek ushqimet Kush janë "bosët" e kompanitë serbe Kompania NIS njoftoi investime në naftë

KOMPANITË KRYESORE TË S ERBISË TË PRANISHME NË SHQIPËRI ME INVESTIME APO NË TREGTI

Kompania	Sektori i ekonomisë
■ Galeb Group	Elektronikë, elektroshtëpijake
■ Comtrade computers	Teknologji e informatikës
■ Hemofarm	Farmaceutikë
■ Rudnap	Energji elektrike
■ Gen I	Energji elektrike
■ EFT	Energji elektrike
■ Unimesco	Armatime

NJOFTIM

Fitoni çdo sfida

NJOFTIM PËR SHITJE

1. Më datë 02.11.2012 (Të Premten) Zyra e Përmbarimit "Bailiff Service Albania", do të zhvillojë ankand për shitjen e kolateralit të Bankës për një kredi të pakthyer.

Kolaterali është:

1. Apartament me sipërfaqe 59.4 m2, e ndodhur në, Lagjia "29 Nëntori", pallati nr.76, shkalla 1. kati 1, apt. 2, Fier. Çmimi me të cilin fillon ankandi është 11,405 Euro.

Nëse jeni të interesuar për të blerë këto prona, mund të kontaktoni Departamentin Ligjor - Z. Arbër Ademi (arber.ademi@raiffeisen.al, ext 2803) për informacione dhe udhëzime të mëtejshme.

Biznesmeni

Pronar në Shqipëri, i dënuar në Serbi

Një ndër biznesmenët serbë që zotëron 100 për qind biznesin me emërtim Pestan në Shqipëri, ka patur probleme gjyqësore në vendin e ti, sipas njoftimeve nga media serbe. Bozhidar Petkoviç ka hapur në vendin tonë një ndërmarrje që operon në fushën e materialeve të ndërtimit, tubave plastikë, etj. Ky person nga Arangjelovaci në Serbi është paraqitur publikisht me fotografi në momentin e arrestimit nga policia si pasojë e mashtimit fiskal në vendin e tij, ku shteti i ka

Bozhidar Petkoviç

seksuestruar afro 8 milionë euro, të cilat i janë zbuluar, në një kohë kur deklaronte se nuk kishte fitim, ndërkohë që bashkëshortja e tij figuronte pa punë. Duket se biznesi në Shqipëri i shërbente për të fshehur apo pastruar para të pista.

POLITIKE

Bregu në Berlin kërkon mbështetje për integrim

Ministria e Integritetit Majlinda Bregu zhvilloi një vizitë zyrtare në Berlin, ku pati takime me përfaqësues të lartë të qeverisë dhe parlamentit gjerman. Qëllimi i kësaj vizite ishte konfirmimi i përkrahjes së Gjermanisë për avancimin e Shqipërisë në procesin e integritetit si një vend anëtar i rëndësishëm dhe mbështetës i procesit të zgjerimit. Gjatë takimit me Sekretaren e Shtetit Haber, Ministria Bregu informoi

rreth zhvillimeve të fundit në vend, reformave të arritura vitet e fundit në Shqipëri dhe për pritshmëritë e vendit tonë në procesin e integritetit. Ministria Bregu theksoi rëndësinë që kanë reformat e ndërmarra nga qeveria shqiptare në rradhtë të parë në përmirësimin e jetës së qytetarëve shqiptar dhe po ashtu si pjesë e procesit të integritetit të vendit në BE. Ajo gjithashtu nënvizoi se reformat të cilat

raportohen çdo vit pranë Komisionit Europian, janë pjesë e strategjive disa-vjeçare të hartuara nga qeveria, ndërkohë që procesi i integritetit është një motivim dhe nxitje për t'i çuar përpara këto reforma në një kohë akoma më të shkurtër. Bregu vlerësoi kontributin e Gjermanisë në mbështetje të Shqipërisë si në kuadrin bilateral po ashtu dhe në kuadër të procesit të integritetit.

INTERVISTË/ Majko: Të njihet vendimi për Qarkun e Fierit

Lajmi

Deputeti i PS, Pandeli Majko në një intervistë për Radion Evropë e Lirë, nuk thotë se opozita ka përgjegjësi për bllokimin e statusit dhe se as nuk kushtëzon, por kërkon vetëm zbatimin e ligjit. Majko i parashikon zgjedhjet e ardhshme të egra dhe të politizuara.

“Do kemi një fushatë të egër dhe të politizuar”

“Interesat e pushtetit, mbi integrimin”

administratës civile, janë absolutisht të zgjidhshme në këndvështrimin tim.

Zoti Majko, sipas mazhorancës, opozita ka përgjegjësi edhe për një moment të dytë, kushtëzimin që iu bë procesit që pason marrjen e statusit, hapja e negociatave për anëtarësim. Sipas tyre, “baltojsja” që i bëri opozita zgjedhjeve të vitit 2009 bëri që për hapjen e negociatave të vihen si kusht zgjedhjet e vitit 2013. Keni një koment?

Mendoj se të thuash që në Shqipëri ka pasur zgjedhje të lira dhe të ndershme, është thuar logjikë fëmijërore. Të gjitha tekstet e raporteve të OSBE-ODIHR-it për zgjedhjet që janë zhvilluar përgjatë 22 vjetëve në Shqipëri, pra këtu po ndaj përgjegjësinë jo vetëm për PD-në, por edhe për Partinë Socialiste, pak a shumë teksti ka qenë sipas ritualit, këto zgjedhje ishin më të mira sesa ato të mëparshmet. Në asnjë rast nuk është deklaruar se zgjedhjet kanë qenë të lira e të ndershme. Kjo është një shuplakë e një natyre shpesh të padukshme që klasa politike ka marrë dhe që me vetëdije nuk e ka pranuar. Arsyetimi më mbase tepër i komplikuar, por gjithsesi e shprehur në mënyrë të thjeshtë, është fakti se interesat e pushtetit në Shqipëri, kanë prevalluar, janë mbivendosur, mbi ato që kanë të bëjnë me interesat e vendit, sidomos me procesin e integritetit evropian.

Si prisi të zhvillohen zgjedhjet parlamentare të vitit 2013? Dukej e shqetësuar OSBE-ja në raportin e shtatorit kur thoshte se do të jetë një fushatë shumë e egër. Do të jetë e tillë?

Do të jetë një fushatë e egër, do të jetë një fushatë që në disa drejtime do të jetë në një kontekst goxha të polarizuar, duke pasur parasysh se kemi një strukturë politike të ndryshuar. Janë dy parti politike të reja, të cilat përgjithësisht janë të orientuara nga sfondi i djathtë, që është partia e zotit Topi dhe partia e zotit Spahiu dhe që gjithsesi kanë kundërshtuar në vazhdim mënyrën e të bërit politikë të Partisë Demokratike. Duket që kryeministri aktual, për t'u ballafaquar me këto ndryshime strukturore brenda së djathtës, ka zgjedhur si mënyrë vepërimi, një mënyrë sjelljeje ekstreme, shfaqje të polarizuar, që u identifikua sidomos me grevën e urisë së të përmjekurve politikë. Po të vini re fjalorin, me të cilin u trajtuan këta njerëz që shkuan deri në sakrificën maksimale të djegies së vetvetes, mendoj se është lehtësisht e parashikueshme që zgjedhjet e vitit 2013 do të jenë të vështira. Por, sigurisht, jo të pamundura! Hapi i fundit do të jetë matematik. Por, mendoj se i takon klasës politike dhe sigurisht një presioni që unë shpresoj të jetë në rritje, ashtu si vendimi i BE-së për të hapur negociatat, duke vënë si kusht realizimin e zgjedhjeve normale në 2013-n, për të pasur një situatë të balancuar dhe një rezultat të pritshëm.

Komisioni Evropian, ditë më parë, i ka ofruar Shqipërisë status të kushtëzuar të kandidatit, duke i kërkuar reforma në gjyqësor, në Parlament dhe në Ligjin e administratës civile, si kusht për të avancuar tutje.

Mazhoranca thotë se ka një përgjegjësi specifike opozita për kushtëzimin që i bëri KE-ja statusit të Shqipërisë si vend kandidat për në BE. A ka përgjegjësi opozita për mosvotimin e këtyre tri kushteve?

Mendoj se vendimi i BE-së është një hap shumë i rëndësishëm për të nxitur bashkëpunimin midis palëve politike në Shqipëri, pra midis mazhorancës dhe opozitës. Arsyetimi nuk duhet parë vetëm në këndvështrimin teknik, por duhet parë edhe në mënyrën se si sytë e ftohtë të ndërkombëtarëve dhe veçanërisht ata të Brukselit, e shikojnë situatën në Shqipëri. Pra, epruveta e fundit që po i ofrohet Shqipërisë, përballë një vendimi nga më të rëndësishmit pas 100 vjetëve shtet për të hyrë në familjen evropiane, është fakti se sa të aftë ne do të jemi të kapërcejmë pengesat për të bashkëpunuar midis dy palëve. Mendoj se problemi që shtrihet aktualisht midis dy palëve, është kapërcimi i disa momenteve, siç është çështja e qarkut të Fierit, ku situata është thuar absurde. Bëhet fjalë për një situatë, e cila aktualisht ka dy kryetarë qarku, të cilët ndajnë zyra të ndryshme. Njëri paguhet me pagë, dhe tjetri ftohet në mënyrë zyrtare nga ana e Qeverisë. Ne e kemi vënë jo si një kusht, por si një moment që ka të bëjë me një efekt të dyfishtë në marrëdhëniet midis pozitës dhe opozitës. Çështja e parë është me mbylljen përfundimtare të kapitullit të zgjedhjeve lokale. Është një nga sëmundjet më të vjetra të historisë politike të Shqipërisë, në zgjatjen pambarim të rezultateve pas datës së zgjedhjeve

dhe, së dyti, në zbatimin e vendimeve të gjykatave.

Megjithatë zoti Majko, a nuk është ky një problem gjithsesi lokal, përballë një çështjeje që është me interes më të gjerë, kombëtar, siç është integriteti i vendit?

Duket sikur është thjesht lokal, por zbatimi i vendimeve të gjykatës, sot në Shqipëri, është një nga problemet më thelbësore, e cila prek çështjen e pronës, një varg problemesh të marrëdhënieve të qytetarëve me sistemin gjyqësor dhe pastaj kjo është kthyer si moment politik në një çështje të zgjidhur, ku zgjedhjet lokale kanë mbaruar në vitin 2011 dhe sot jemi në vitin 2012, dhe akoma nuk kemi një kryetar qarku zyrtarisht të pranuar nga pala tjetër.

Praktikisht, në qoftë se nuk zgjidhet kjo çështje që lidhet me qarkun e Fierit, ju do t'i mbani "peng", të tri kushtet që BE-ja kërkon për t'i dhënë statusin Shqipërisë në dhjetor?

Nëse do të shikohej si pengmarrje e opozitës ky proces, mendoj se do të ishte si një këndvështrim jo realist. Ajo që po kërkon Partia Socialiste,

është zbatimi i vendimeve të gjykatave. Nëse zbatimi i vendimeve të gjykatave do të shikohej si pengmarrje, atëherë mendoj se komentet do të ishin të një natyre ironike.

Nga ana tjetër, tri kushtet në vetvete, si i shikoni, të plotësueshme? A ndani kundërshtitë thelbësore për to?

Të thuash që në Shqipëri ka pasur zgjedhje të lira, është thuar logjikë fëmijërore. Në asnjë rast nuk është deklaruar se zgjedhjet kanë qenë të ndershme

Në opinionin tim, me një punë të përbashkët, ashtu siç ndodhi me shumë, pavarësisht se kishte shumë pesimistë që mendonin se ndryshimet kushtetuese për çështjen e imuniteteve nuk do të kalonin në Parlament, historia vërtetoi krejtësisht të kundërtën. Mendoj se me një punë të përbashkët, brenda një jave apo 10 ditësh, të tri momentet teknike që kanë të bëjnë me Gjykatën e Lartë, me Reformën Parlamentare dhe Ligjin e

Në foto: Deputeti i Partisë Socialiste Pandeli Majko

Kushtetuesja vendos për aktin normativ për ish-pronarët

Gjykata Kushtetuese pritet që të shyrtojë nesër aktin normativ për lirin e banesave pronarëve të ligjshëm nga qytetarët e pastrehë, banues në banesat ish-pronë e subjekteve të shpronësuar. "Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i Aktit Normativ Nr.3, datë 01.08.2012 të Këshillit të Ministrave "Për lirin e banesave pronarëve të ligjshëm nga qytetarët

e pastrehë, banues në banesat ish-pronë e subjekteve të shpronësuar"; Pezullimi i zbatimit të Aktit Normativ Nr.3, datë 01.08.2012 të Këshillit të Ministrave "Për lirin e banesave pronarëve të ligjshëm nga qytetarët e pastrehë, banues në banesat ish-pronë e subjekteve të shpronësuar" deri në shqyrtimin e çështjes nga Gjykata Kushtetuese", thuhet në faqen zyrtare të Gjykatës Kushtetuese. Ndërkohë që kanë qenë

qirramarrësit e shtëpive të ish-pronarëve, të cilët kanë paditur në Gjykatën Kushtetuese qeverinë dhe Kuvendin duke kërkuar shfuqizimin e aktit për lirin e banesave. Ata kërkojnë prej gjykatës shpalljen si antikushtetues të këtij akti normativ, pasi bënë ndesh me të drejtat kushtetuese dhe me qëndrimin e mbajtur nga Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj të mëparshme në lidhje me këtë kategori qytetarësh.

INTERVISTË/ Gazmir Bizhga: Ja e vërteta e përgjimeve, do hetojmë Imamin

'Debati i telefonave, favore Saliut'

Deputeti dhe anëtar i Komisionit të Sigurisë Kombëtare bën të ditur qëllimin e komisionit hetimor për hetimin e Ministrisë së Mbrojtjes, për përgjimet dhe gradat

Lajmi

Deputeti i PS, Gazmend Bizhga nuk ka mohuar faktin që në mbledhjen e Asamblesë Kombëtare është përdorur aparaturë kundra përgjimit, kjo në rëndësinë që kishte kjo mbledhje për fitoren e zgjedhjeve të ardhshme.

■ ■ ■ TIRANE

ARTEMISA HOXHA

Në një intervistë për Shqiptarja.com, deputeti i PS bën të ditur se ligji i përgjimeve të komunikimeve elektronike ka mangësi dhe lë shteg për abuzime në përgjime nga operatorët. Ndër të tjera, ai pohon se debati i lindur në PS për përgjimin nga kreu i mazhorancës, thjesht i ka shërbyer këtij të fundit.

Në Partinë Socialiste është hapur së fundmi një "debat i brendshëm" lidhur me mbledhjen e fundit të Asamblesë Kombëtare, ku disa kolegë tuaj janë shprehur se nuk ishte e drejtë që në këtë mbledhje të vendoseshin aparatura kundra përgjimit. Ju ç'qëndrim mbani?

Mua më duket një "debat" krejtësisht i pakuptimtë dhe absurd. E them këtë për arsye se mbledhja e Asamblesë Kombëtare të socialistëve është gjithmonë një ngjarje politike, mjaft e rëndësishme në vend. Në rastin e fundit kjo mbledhje kishte një objekt mjaft të rëndësishëm për të shqyrtuar dhe miratuar, që ishte platforma organizative e punës për zgjedhjet e ardhshme, mbi të cilën do të punojë e gjithë struktura e PS, për të arritur objektivin përfundimtar, atë të fitores së zgjedhjeve. Kuptohet që ky dokument është konfidencial dhe jo publik për të gjithë, ndaj nuk kuptoj se çfarë duhet të ketë këtu për "debat". Kjo ndodh kudo, në çdo vend të botës, edhe në ato me demokraci shumë të zhvilluar. Debati i lindur më pas për çështje telefonash më është dukur fund e krye një zhurmë fallo, e cila i shërbeu mjaft mirë Saliut, për të mbajtur ngjritur propagandën e tij bajate anti opozitë, të cilën e bën çdo ditë lart e poshtë, për të zhvendosur sadopak,

vëmendjen e shqiptarëve nga realiteti ku jetojnë, nga varfëria, ku i ka zhytur e nga aferat e tij korruptive që nuk kanë të numëruar.

Ndoshta ky është veprim i duhur sipas kreut të grupit parlamentar socialist në mënyrë të tillë që kundërshtari juaj politik të mos ketë mundësi të zbulojë asgjë lidhur me strategjinë e fitores së zgjedhjeve të 2013?

Duhet të kuptohemi me ju dhe publikun. Ne nuk jemi një vend normal demokratik, siç mund të ishte fjala vjen Danimarka apo Finlanda. Jo. Ne sot jemi një vend me një rregjim autoritar, i cili i ka grumbulluar të gjitha pushtetet tek njëri i vetëm dhe që është Sali Berisha. Ky njeri tanimë kontrollon skrupulozisht çdo institucion të pavarur kushtetues që nga Presidenca, Gjykatat, Shërbimet informative, KLD-në, KLSH-në, KQZ-në, Policinë e Shtetit e pas pak ditësh edhe Prokurorinë e Përgjithshme. Të gjitha këto institucione janë vënë në funksion jo më të ligjit, por në funksion të mbajtjes në këmbë të rregjimit të Sali Berishës dhe të luftës kundër kundërshtarëve të tij, që nga shoqëria civile, gazetarë e media kritike e deri tek PS, që është opozita e vetme politike e parlamentare e këtij rregjimi zullum-qar e antipopullor. Në vijim të kësaj lufte që rregjimi Saliut bën mbi kundërshtarët e tij politikë, është edhe vënia në funksion të shërbimeve sekrete për përgjimin dhe survejimin me kohë të plotë, të liderit të opozitës, të zgjedhurve të saj dhe të forumeve drejtuese të PS. Kjo është thënë prej shumë kohësh prej nesh, aq më tepër, kur për shërbime inteligjente të veçanta, siç është shërbimi i zbulimit të ushtrisë (SHIU), ka dyshime shumë serioze që ka shkelur ligjin dhe ka tejkaluar misionin e saj kushtetues duke përgjaur opozitën. Atëherë çfarë duhet të bëjë PS në këtë situatë? Kuptohet që do të marrë masa parandaluese me aq sa mundet dhe një ndër të është ruajtja konfidenciale e informacionit për veprimin e saj opozitar për zgjedhjet e ardhshme, ku brenda kësaj mase përfshihet edhe veprimi i

veprimtarisë së Ministrisë së Mbrojtjes. A keni marrë një përgjigje lidhur me kërkesën tuaj dhe a do kërkonit interpelancë apo seanca dëgjimore me kryeministrin Berisha apo ministrin e Imami në lidhje me përgjimet?

Kërkesa për ngritjen e komisionit hetimor lidhur me veprimtarinë e Ministrisë së Mbrojtjes për vitet 2010-2012, ishte një veprim politik i kushtëzuar si pasojë e moslejimit dhe pengimit me të gjitha mënyrat i deputetëve të opozitës për të kryer veprimtarinë mbikëqyrese për zbatimin e ligjit në këtë ministri. Nuk presim që të marrim ndonjë përgjigje lidhur me kërkesën e depozituar nga ne, pasi ligji për komisionet hetimore dhe rregullorja e kuvendit (neni 25) e përcaktojnë mjaft qartë, se kur 35 deputetë depozitojnë kërkesën për hetim, bashkangjitur edhe objektin e hetimit dhe afatet, komisioni ngrihet menjëherë. Jam i sigurt që edhe lejimin për ngritjen e këtij komisioni, mazhoranca parlamentare, do ta bëjë në afatet kohore me limit që lejon ligji, duke u përpjekur që ta shtyjë sa të mundet.

A ekziston në selinë e PS një aparaturë kundra përgjimi, kjo në kuadër të mbrojtjes së informacioneve nga ana juaj?

Ligjin për "përgjimet e komunikimeve elektronike" duket që ka mangësi dhe lë shteg për abuzime në përgjime nga operatorët që do t'i kryejnë ato

Nuk kam dijeni për këtë çështje.

Ju jeni duke shqyrtuar në komisionin e sigurisë ligjin për përgjimet. A keni ju amendamente konkrete për këtë ligj?

Sapo kemi filluar shqyrtimin e ligjit në komisionin e sigurisë. Kemi bërë vetëm një seancë, në të cilën janë dëgjuar kërkesat e përfaqësuesve të Qeverisë, Prokurorisë dhe SHISH. Ka ende seanca të tjera, ku do të degjo-

hen edhe specialistë të fushës, ekspertë dhe grupe të interesit. Pas gjithë kësaj do të gjykojmë nëse është e nevojshme që të depozitojmë amendamente të tjerë nga ana jonë apo jo. Po në një vështrim të parë, ende pa u kryer i gjithë procesi i shqyrtimit dhe konsultimit për ndryshimet në ligjin për "përgjimet e komunikimeve elektronike" duket që ka mangësi dhe lë shteg për abuzime në përgjime nga operatorët që do t'i kryejnë ato, sidomos për atë pjesë që në ligji dhe në kodin e procedurës quhen përgjime parandaluese.

SHISH dhe Prokuroria nga ana e saj kishin kërkesa të veçanta lidhur me këtë ligj. Si i shikoni ju këto kërkesa, ku tashtëm përgjimet do të bëhen dhe nga prokuroritë e rrethëve?

Problemi në këtë vend nuk ka të bëjë me ligjin, po zbatimin abuziv dhe selektiv të tij apo me moszbatimin fare të ligjit. Po ju sjell në shembull shumë flagrant të shkeljes së ligjit për "përgjimet e komunikimeve elektronike". Ky ligj në nenin 10, pika a, të tij përcakton se institucionet që kanë drejtë që të kryejnë përgjime të komunikimeve elektronike (telefonave dhe komunikimeve me internet etj) janë SHISH, Policia e Shtetit, SHKB (shërbimi i kontrollit të brendshëm) pranë Ministrisë së Brendshme dhe tani së fundi me ndryshimet e kërkuara edhe SHKB (shërbimi i kontrollit të brendshëm) të Drejtorisë së Përgjithëshme të Burgjeve, pranë Ministrisë së Drejtësisë. Pra sipas ligjit edhe me ndryshimet e fundit, këto janë institucionet që e zotërojnë këtë të drejtë. Asgjëkundi nuk thuhet që këtë të drejtë e ka SHIU (shërbimi informativ i ushtrisë) pranë Ministrisë së Mbrojtjes. Por në kundërshtim me çfarë saktëson ligji, Ministria e Mbrojtjes ka blerë për SHIU-n, para më shumë se një viti, një pajisje të përgjimit të komunikimit elektronik në një vlerë 1.5 milionë euro, gjë të cilën opozita e ka denoncuar dhe ka dyshime shumë serioze që ajo është përdorur në Shqipëri për përgjime dhe survejime të paligjshme, përfshirë edhe përgjimin e drejtuesve dhe të zgjedhurve të PS-të. Për zbatimin abuziv të përgjimeve opozita parlamentare, ka kërkuar të mbikëqyrë organet e inteligjencës, si një të drejtë që ja jep ligji, për kontrollin civil dhe demokratik të FA dhe të inteligjencës, por që vazhdon të pengohet. Këtë të drejtë duhet të na lejojë Saliu dhe jo të derdhë lot krokodili se ju hap barku, për valët e telefonave të deputetëve të PS, të cilët ai nuk mundi që t'i përgjonte për një dy orë.

Në foto:
Deputeti i
Patriës
Socialiste
Gazmend
Bizhga

fundit në mbledhjen e Asamblesë.

Grupi parlamentar socialist ka depozituar në Kuvend kërkesën për ngritjen e një komisioni hetimor për hetimin e

Vritet roja i

lokalit të lojërave të

fatit, nisin hetimet

Një ngjarje e rëndë ndodhi në qytetin e Korçës ku është ekzekutuar roja i një lokali bastesh. Uniformat e policisë bënë me dije se vrasja ndodhi gjatë mesnatës së të premtes në fshatin Vloçisht, ku viktimë mbeti një 58-vjeçar. Fillimisht policia u njoftua për plagosjen e shtetasit Et'hem Hëna, i cili nuk i mbijetoi dot plagëve të marra duke

humbur jetën në spital. Trupi i pajetë i 58-vjeçarit është gjetur në lokalin, ku ai punonte si roje nate. Ambjenti është në pronësi të djalit të viktimës, dhe aktiviteti është lojëra fati dhe baste sportive. Nga të dhënat e para të bluve dyshohet se 58-vjeçari mund të jetë konfliktuar me personin që është paraqitur në lokal, i cili e ka vrarë

viktimën. Përsa i përket motivit të krimit dyshimet e para janë për një konflikt banal, por nuk përjashtohet as mundësia e vrasjes së lidhur me biznesin e djalit. Gjatë këqyrjes së vendit të ngjarjes nga policia është konstatuar se autori nuk është futur në brendësi të lokalit dhe nuk janë prekur lekët e lojërave të fatit dhe të basteve.

Adoleshentja hidhet nga ballkoni i pallatit

Konflikti i prindërve vetëvritet 15-vjeçarja

Policia: Blentina Sura në gjendje depresioni

Lajmi

I jep fund jetës duke u hedhur nga kati i katër i ballkonit. 15-vjeçarja Blentina nuk mundi të përballojë më konfliktet mes prindërve të saj duke i dhënë fund jetës

■ ■ ■ DURRES

ANXHELA TATO

Një ngjarje e rëndë ndo dhi mëngjesin e djeshëm në Durrës, ku një vajzë 15-vjeçare vendosi t'i japi fund jetës, duke u hedhur nga kati i katër i një pallati. Blentina Sura ishte ende në jetë kur është gjetur nga familjarët, të cilët njoftuan policinë. 15-vjeçarja është transportuar me urgjencë për në Spitalin e Durrësit ku do t'i jepej ndihma e parë mjekësore. Por dëmtimet e mara dhe goditja e kokës në trotuar kanë qenë fatale për vajzën, e cila humbi jetën gjatë transportimit për në Spitalin e Durrësit. Nga të dhënat e ekspertizës mjeko-ligjore rezultoi se 15-vjeçarja humbi jetën nga rënia e lirë dhe përplasja në tokë. Blentina jetonte me prindërit e saj në një banesë private dhe ishte një vajzë e qetë. Ajo ishte nxënëse në vitin e parë në gjimnaz dhe ishte me nota shumë të mira në mësimet. Por mesa duket ka mjaftuar një motiv i vetëm që Blenti-

na të vendoste për t'i dhënë fund jetës. Mëngjesin e djeshëm 15-vjeçarja është zgjuar në banesën e prindërve të saj, duke dalë nga shtëpia me veshjen e gjumit. Vajza është drejtuar për tek banesa, ku qëndronin gjyshërit e saj. Ndërsa ngjiti shkallët e pallatit dhe ndaloi në shesh

pushimin e katit të katërt duke u hedhur. Sipas dyshimeve të para të uniformave blu 15-vjeçarja mund të ketë qenë në një gjendje psikologjike të rënduar në momentin që ka vendosur të vetëflijohet. Ndërsa është përjashtuar pista e vrasjes ose e nxitjes drejt vetëvrasjes.

POLICIA

Trupi i 15-vjeçares është gjetur nga të afërmit, të cilët në gjendje shok njoftuan forcat e policisë. 15-vjeçarja shfaqte shenja jetë, por nuk mundi t'i mbijetoi plagëve të marra. Në lidhje me këtë ngjarje janë pyetur të parët prindërit e 15-vjeçares. Sipas dëshmiave të prindërve Blentina ishte e qetë dhe mes tyre nuk kishte ndonjë konflikt apo problem.

probleme në çift dhe konflikte. Ata nuk ishin divorcuar, por situata e tyre nuk kishte qenë e qetë. Dyshohet se problemet në familje janë përjetuar keq nga vajza 15-vjeçare. Konfliktet e shpeshta të prindërve kanë lënduar 15-vjeçaren, e cila vendosi t'i japë fund jetës. Gjendja psikike e Blentinës ishte e ngarkuar dhe nuk mundi dot më të përballojë situatën në familje, duke u hedhur nga

kati i katër i pallatit.

Uniformat blu janë duke vijuar hetimet për ngjarjen, ndërsa pritet edhe bërja me dije e motivit të ngjarjes. Vetëvrasja është shëndëruar tashmë në një fenomen, i cili po gjen përhapje mjaft të gjerë. Gjatë javës

së kaluar u rregjistruan rreth 5 raste vetëvrasjesh. Ndërkohe që policia si motiv kryesor për çdo vetëvrasje përmend depresionin. Mungesa e hetimeve të vetëvrasjeve është një problem shqetësues, duke mos zbuluar rastet kur ka pasur nxitës drejt vetëflijimit, e cila përbën vepër penale.

Sipas dyshimeve të para të uniformave blu 15-vjeçarja mund të ketë qenë në një gjendje psikologjike të rënduar në momentin që ka vendosur të vetëflijohet

Prindërit e vajzës janë ende në gjendje shoku nga kjo ngjarje, dhe për ata është mister motivi që nxit Blentinën drejt vetëvrasjes. Sipas të dhënave të para Blentina jetonte me dy prindërit e saj, të cilët në profesion janë mësues. Burime nga policia bëjnë me dije se prindërit e Blentinës kishin

LAJME SHKURT

■ Dhunon prindërit, ndalohet 23-vjeçari

Dhunonte prindërit në mënyrë sistematike, arrestohet nga policia. Lajmi bëhet me dije nga ana e Policisë së Beratit, e cila lëshoi udhërrëfuesin e arrestit për 23-vjeçar. Sipas informacioneve të policisë çifti ishte paraqitur në polici duke ngritur padi ndaj djalit 23-vjeçar. Ata kanë rrëfyer se 23-vjeçari i kërkonte vazhdimisht lekë dhe në momentin që nuk i plotësohej kërkesa fillonte dhe dhunonte prindërit. Madje nga dhuna e tij e ëma përfundoi në spital në gjendje të rëndë. Policia lëshoi para një muaji edhe një urdhër mbrojtje për çiftin e moshuar, ku djali ndalohej që ti afrohej banesës. Por as urdhri i mbrojtjes nuk mjaftoi që të mbrojtë çiftin e moshuar nga dhuna e djalit. Ai u afrua sërisht banesës dhe dhunoi prindërit. Por kësaj herë u vu në prangat e policisë.

■ Grabitet me armë një pikë bastesh, nisin hetimet

Grabitet pika e basteve në rrugën Jordan Misja. Ngjarja ndodhi mbrëmjen e së enjtes rreth orës 23.00. Sipas informacioneve të uniformave blu dy persona të armatosur dhe me maska u futën brenda pikës së basteve dhe nën kërcënimin e armës grabitën të ardhurat e fituara. Ndodhëse ende nuk ka një shifër fikse, dyshohet se grabitësit kanë marrë nga arka e pikës së basteve shumën prej 200 mijë lekësh të reja. Pas grabitjes dy personat janë larguar me shpejtësi nga vendngjarja.

Vendimi i Gjykatës

Dokumente false azili, lihet i lirë kryekomunari

■ ■ ■ TIRANË

Gjykata e Tiranës lë të lirë Kryekomunarin e Zall Herit nën akuzë për falsifikim dokumentesh. Në seancën gjyqësorë për vlerësimin e masës së sigurisë avokati e vlerësoi si të paligjshëm arrestimin e masës së sigurisë nën akuzë të kryekomunarin me pretendimin se vepra eale për të cilën është nën akuzë nuk përbën rrezikshmëri të lartë. "Klienti im nuk përbën rrezik për zbardhjen e hetimeve dhe ai nuk është në kategorinë e personave me rrezikshmëri shoqërore", u shpreh mbrojtësi. I pandehuri u njoh në sallën e gjyqit me akuzat e ngritura

Gjykata e Tiranës

ndaj tij. Prokurori kërkoi që ndaj Gani Allushit të caktohet masa e sigurisë arrest me burg. Por trupi gjyqësor vendosi të lërë të lirë Allushin, duke caktuar masën e sigurisë detyrim paraqitje. E njëjta masë siguri u vlerësua nga gjykata edhe për kryeplakun e fshatit Zall Herr, Pëllumb Gjok. Në ngarkim të dy personave rëndojnë akuzat e falsifikimit të dokumenteve dhe shpërdorimit të detyrës. Nga hetimet rezultoi se dy të arrestuarit lëshonin autorizime hasmërie për persona që kërkonin azil në Belgjikë. Një ndër shtetasit e pajisur me këtë lloj autorizimi është edhe Osman Islamaj, i cili u riadhesua para ditës në Aeroportin e Rinatit. Në dëshminë e dhënë para uni-

formave të policisë 24-vjeçari pohoi se dy të arrestuarit e pajisën me këtë lloj autorizimi. Osman Islamaj rrëfëu se i nevojitej një autorizim që të vërtetonte se ishte në hasmëri me një familje në Tiranë, në mënyrë që të kërkonte azil politik. Kjo kërkesë i është plotësuar nga kryeplaku, i cili e ka njohur edhe me Kryekomunarin. Në këmbim të autorizimit të hasmërisë 24-vjeçari Islamaj pagoi lekë. Dokumenti me të cilin ishte i pajisur 24-vjeçari nuk ishte i njëjtë me dokumentet e gjetura në zyrën e kryekomunarit. Sipas të dhënave të prokurorisë Gani Allushi së bashku me Pëllumb Gjokën shkelën ligjin, duke mos pasur asnjë lloj tagri për miratimin e këtyre lloj autorizimeve. Këto dokumente ish-

in lëshuar në kundërshtim me aktet normative që rregullojnë punën e njësive vendore dhe për më tepër dokumentet që posedonte 24-vjeçari në momentin e ndalimit në Pikën e Kalimit Kufitar Rinas, ishin të ndryshme nga dokumentet e sekuestruara në sekretarinë e Komunës Zall Herr. Megjithatë të dy llojet e dokumenteve ishin nënshkruar nga personat e mësipërm dhe mbanin vulën e tyre. Dokumentet që zotëronte 24-vjeçari nuk kishte numër protokoll dhe as datën e lëshimit, çka e bënte të falsifikuar. Në ngarkim të dy të arrestuarve janë ngritur akuzat e shpërdorimit të detyrës dhe falsifikimit të dokumenteve, parashikuar nga nenet 248 dhe 186 të Kodit Penal.

Masakra e Ballshit hetim lidhjeve të dajlit të çiftit

Policia ka konfirmuar dje hetimin në një tjetër pistë në lidhje me masakrën e ndodhur të enjten në mbrëmje në fshatin Belishovë të ballshit ku mbetën të vrarë bashkëshortët Enver dhe Azbie Myftari. Përveç pistës së konflikteve brenda fisit apo të një grabitjeje oficerët kanë nisur të gërmojnë edhe në lidhje me aktivitetin e të birit të dy bashkëshortëve i cili rezultoi se

ushtron aktivitet tregtar në Tiranë. Dy bashkëshortë nga Ballshi, Enver dhe Azbie Myftari, përkatësisht 55 dhe 52 vjeç janë vrarë, masakruar dhe djegur në banesën e tyre në Ballsh nga persona ende të paidentifikuar. Ngjarja dyshohet se ka ndodhur në orët e vona të mbrëmjes të së enjtes në fshatin Belishovë të komunës Qendër të Mallakastrës ndërsa dinamika e

krimit sugjeron se autorët mund të kenë vrarë fillimisht shtetasin Azbie Myftari dhe pas vrasjes së saj në shtëpi është kthyer shtetasi Enver Myftari, ndërsa autorët dyshohet se janë përlëshur me Enver Myftarin, e kanë vrarë edhe atë dhe më pas i kanë vënë flakën banesës ku jetonte çifti dhe dyqanit të tyre që ndodhej fare pranë shtëpisë.

Elidon Habilaj u hetua nga kolegët e tij të SOCA-s që prej vitit 2011

Anglia: Të arrestohet shqiptari

Rasti i rrallë i 35-vjeçarit nga Vlora Elidon Habilaj i cili hyri në Angli me dokumente false dhe arriti të punësohej në disa institucione të sigurisë në këtë vend. Kandidoi për postin e Avokatit të Popullit

Lajmi

Në Londër gjykata ka urdhëruar arrestimin e një 35 vjeçari shqiptar të quajtur Elidon Habilaj i cili rezultoi se ka hyrë në Angli me dokumente false 13 vite më parë dhe ka arritur që të nisë edhe punë në disa institucione sigurie. Habilaj u hetua nga kolegët e tij.

■ ■ ■ TIRANE

HABJON HASANI

Një gjykatës në Londër ka autorizuar arrestimin e një emigranti të paligjshëm shqiptar i cili 13 vite më pas hyri në Angli me dokumente false përpara 13 vitesh, madje ka arritur që me identitetin e tij të rremë të niste punë dhe në një prej strukturave më të kualifikuara në fushën e sigurisë në Londër. Bëhet fjalë për shtetasin nga Vlora Elidon Habilaj 35 vjeç, për të cilin autoritetet kanë zbuluar se jo vetëm ka mundur të hyjë në territorin anglez me dokumente false si emigrant kosovar në vitin 1999 por ka avancuar në karrierë duke punuar dhe në institucione shtetërore angleze. Sipas medieve angleze historia e mashtrimit të Habilajt ka nisur shumë vite më parë ndërsa hetuesit në Londër kanë rënë në gjurmët e këtij mashtrimi vitin e kaluar kohë kur vetë kolegët e Habilajt nisën taurveonin pasi e dyshonin për aktivitetet të paligjshme, por pa e ditur se në fakt Habilaj punonte për të njëjtën institucion i cili quhet SOCA dhe që është një departament i specializuar shtetëror në Angli që merret me krimin e organizuar dhe trafiket e paligjshme.

HABILAJ

Sipas medieve angleze Habilaj nëpërmjet përdorimit të dokumenteve të tij të falsifikuara fillimisht ka nisur punë në Policinë Metropolitanë të Londrës. Më pas ai aplikoi për të punuar për SOCA-n dhe e fitoi vendin e punës. Në vitin 2011 ndaj tij nisën verifikimet dhe Habilaj dyshohet se është kthyer men-

Hetimi

Cfarë është institucioni SOCA ku punoi Habilaj

SOCA (Serious and Organised Crime Agency) është institucioni analog I FBI-së amerikane në Angli dhe është organi më i specializuar në hetimin e krimit të organizuar me lidhje brenda dhe jashtë Anglisë. Në qendër të hetimit të krimit të organizuar janë edhe hetimet që zhvillohen ndaj grupeve që operojnë në Angli dhe që janë të drejtuara ose të përbëra nga shtetas ballkanikë. Kjo është arsyeja që SOCA rekruton në stafin e saj edhe shtetas të ballkanit pasi ata njohin më mirë natyrën dhe mënyrën e funksionimit të antarëve të këtyre organizatave. Elidon Habilaj ishte një prej shqiptarëve të rekrutuar si staf i SOCA-s porn e vitin 2011 vetë kolegët e tij nisën ta hetonin pasi kishin dyshime në lidhje me rolin dhe statusin e tij në Angli.

jehërë në Shqipëri, madje ka aplikuar për pasaportë shqiptare duke hequr dorë nga e gjithë procedura e nisur prej tij në Angli për të fituar nënshtetësinë angleze. Dy ditë më parë gjykatësi anglez Martin Zeidman u shpreh se urdhri për arrestimin e shqiptarit është mëse i justifikuar pasi prokurorët kishin shpalosur prova të qarta të falsifikimeve të bëra nga Habilaj, ndërsa ka shtuar se gjyqi ndaj tij mund të vazhdojë pa problem edhe pse

në mungesë. "Nuk shoh ndonjë arsye për të mos zhvilluar gjyqin edhe në mungesë. E rëndësishme është që i pandehuri ka marrë njoftimin nëpërmjet avokatit të tij për çeljen e këtij gjyqi", - është shprehur gjykatësi anglez Zeidman.

ABUZIMI

Me qindra shqiptarë në vitet 1997-2001 kanë shfrytëzuar krizën dhe luftën në Kosovë për të aplikuar në Mbretërinë e Bashkuar me dokumente të

Elidon Habilaj

rreme kosovare si emigrantë politikë. Rasti i Habilajt është tejet "pikant" pasi 35 vjeçari jo vetëm që ka mundur të qëndrojë në londër për 13 vite me dokumente false por ai ka mundur të punojë edhe në institucione shtetërore, njëri prej të cilëve është SOCA, që përfaqëson në anglin institucionin analog të FBI-së amerikane. Mediet angleze i kanë kushtuar një hapësirë të gjerë këtij lajmi dhe e kanë konsideruar rastin e Habilajt si një ndër përjashtimet

e rralla ku një emigrant i hyrë në Mbretërinë e Bashkuar me dokumente false të mundet të sigurojë një punë në strukturat shtetërore angleze dhe në një nga institucionet kryesore të sigurisë në këtë vend. Për më tepër Habilaj ishte shumë pranë sigurimit të nënshtetësisë angleze, por në momentet e fundit ka hequr dorë nga e gjithë procedura pasi në vitin 2011 ka rënë në gjurmë të investigimit që po kryhej ndaj tij nga vetë institucioni ku ai punonte.

Gara

Habilaj kandidat për "Avokatin e Popullit"

Kur Partia socialiste shpalli garën e kandidatave për postin e Avokatit të Popullit një prej 30 emrave të vetëofruar për këtë post ishte dhe ai i Elidon Habilajt. Përveç ambicies për të fituar postin e Avokatit të Popullit Habilaj rezultoi se vitin e fundit ka shkruar edhe një sërë artikujsh në shtypin e përditshëm, të cilët lidhen kryesisht me çështjet e kriminalitetit dhe sigurisë. Në profilin e tij profesional në "LinkedIn" Habilaj ka deklaruar eksperiencën e tij në Angli në fushën e sigurisë dhe ndërkohë deklaroi se punon në një institucion sigurie në Tiranë.

Dhunimi

Gardisti godet dhe plagos fotografjin

■ ■ ■ TIRANE

Një efektiv i Gardës së Republikës ka dhunuar dhe plagosur pasditen e djeshme pronarin e studios fotografike "TAGA" shtetasin Qazim Taga 49 vjeç. Ngjarja ka ndodhur dje në hyrje të rrugës "Don Bosko" në Tiranë ndërsa fotografi i plagosur është transportuar menjëherë drejt Spitalit Ushtarak dhe të paktën deri mbrëmjen e djeshme ai nuk ka bërë de-noncim. Qazim Taga ka marrë disa plagë në kokë pasi është goditur me qytën e pistoletës nga agresori dhe mjekët në Spitalin Ushtarak kanë konfirmuar mbrëmje se ai ka bërë dhe tetanoz për shkak të një plaje të thellë të shkakuar në pjesën e pasme të kokës. Në përjekje

Studio fotografike "Taga"

për të mësuar emrin e agresorit mbrëmjen e djeshme Shqiptarja.com është kontaktuar me policinë e kryeqytetit. Por duket se policia ka qenë e interesuar në sfumimin e kësaj ngjarje pasi version i dhënë prej saj rezultoi tërësisht i pavërtetë. "Konfirmojmë zyrtarisht se denoncimi nga fotografi ka ndodhur tre ditë më parë dhe fotografi nuk ka identifikuar agresorin. Konfirmojmë se asnjë efektiv i Gardës së Republikës nuk është shoqëruar për këtë ngjarje", - thanë dje burime zyrtare nga policia e kryeqytetit. Por mbërritja në studion "TAGA" dhe në vendin ku ka ndodhur ngjarja ka rëzuar këtë version të "çuditshëm" të policisë. Disa biznesmenë që ushtrijnë aktivitet pranë stu-

dios së Qazim tagës kanë rrëfyer plagosjen e tij mbrëmjen e djeshme ndërsa të njëjtën gjë kanë konfirmuar edhe mjekët e Spitalit Ushtarak të cilët i janë referuar kartelës së tij të hapur pasditen e djeshme në orën 18:40. Ky është një rast i përsëritur vitin e fundit nga ana e policisë, ndërsa po ndodh gjithnjë e më shpesh që policia e kryeqytetit fshih dhe nuk konfirmon informacione në lidhje me ngjarje që kanë interes public. Një tjetër rast i ngjashëm lidhet me arrestimin e Asllan Patriotit disa ditë më parë ku autoritetet policore për mëse tre orë "bënin të paditurin" dhe nuk jepnin asnjë informacion mbi vendndodhjen e tij apo mbi arsyet e ndalimit dhe më pas të arrestimit të Patriotit.

Ndryshon ora akrepat shkojnë 60 minuta prapa

Rikthehet ora dimërore. Për të gjithë ata që le pëlqejnë gjumin e mëngjesit ka ardhur koha që të flenë një orë më shumë sepse akrepat do të zhvendosen 60 minuta prapa duke u gdhirë dita e diel, 28 tetor. Natën e së shtunës duke u gdhirë e diel akrepat do të shkojnë prapa një orë, pra ora 03:00 do të jetë ora 02:00 pas mesnate. Ndryshimi i orës bëhet dy herë në vit në javën e fundit të tetorit

dhe në të dielën e fundit të marsit me qëllim shfrytëzimin sa më mirë të energjisë diellore. Zhvendosja me 60 minuta para ose pas e akrepave nisi të bëhej thuajse i njëtrajtshëm në Europë nga viti 1974, pas krizës së parë të naftës kur disa vende vendosën të çojnë përpara orën në mënyrë që të shfrytëzonin më shumë dritën e diellit dhe të konsumonin më pak energji elektrike.

Bilanc lufte sërish në akset kombëtare, gjashtë aksidente

Aksidentet, pesë të vdekur, 18 të plagosur

Në aksidentin e Kukësit, katër të vdekur nga familja

■ ■ ■ TIRANE

Lajmi

Pesë të vdekur dhe 18 të plagosur u rregjistruan dje në akset kombëtare të vendit, në disa aksidente të ndryshme. Aksidenti më tragjik ndodhi mbrëmë në Kukës, kur makina me të cilën udhëtonte familja Cengu ra në greminë dhe për pasojë vdiqën katër prej tyre dhe një fëmijë 5 vjeç mbijetoi

Moti dhe rrugët e këqija përgjakin sërish rrugët e vendit. Gjatë ditës së djeshme janë numëruar gjashtë aksidente në Tiranë, Fier, Pogradec, Elbasan, Mat e Kukës, ku si rezultat 5 persona vdiqën dhe 18 të tjerë u plagosën rëndë. Dyshohet se shkak i këtyre aksidenteve mund të ketë qenë shpejtësia e automjeteve si dhe lagështia në rrugë, si pasojë e motit me shi që prej disa orësh përfshiu gjithë vendin.

Aksidenti më i rëndë me 4 të vdekur ndodhi mbrëmë rreth orës 18:50 në Kukës, teksa një makinë përfundoi në greminë. Aksidenti ndodhi në vendin e quajtur Kolsh, ndërsa policia e mbërritur në vendngjarje sqaroi se në aksident u përfshinë 5 persona të familjes Cengu, 3 prej të cilëve humbën jetën, ndërsa dy të tjerët mbetën të plagosur dhe u transportuan në spital.

Makina drejtohej nga Ilmi Cengu, 45 vjeç, i cili mbeti i vdekur. Viktima tjetër është bashkëshortja e tij, Zylfie Cengu, ndërsa viktima e tretë është nusja e djalit të tyre Blerta Cengu. Trupat e viktimave arritën të nxirreshin nga greminja. Pas disa orësh humbi jetën në spital edhe vajza e çiftit Cengu, 20-vjeçarja Diana Cengu, ndërsa ndodhet i plagosur djali i Blerta Cengut, V.Cengu, 5 vjeç. Blerta Cengu humbi jetën gjatë transportimit drejt Spitalit Ushtarak, ndërsa djali i saj ndodhet ende në gjendje të rëndë. Ata po ktheheshin nga një dasmë dhe policia sqaroi se makina doli nga rruga si pasojë e lagështirës në rrugë, ndërsa ktheheshin nga një dasmë.

Aksidenti i parë i rëndë dje u regjistrua në vendin e quajtur Fikas, rreth orës 09:30 minuta në segmentin e Qafës e Kërrabës kur një furgon me pasagjerë është përplasur me një autoveturë. Policia bëri të ditur se të plagosur gjatë këtij aksidenti mbetën 3 persona, të cilët u dërguan menjëherë në Spitalin Kirurgjik të El-

basanit. Policia konfirmoi se mjetet e përfshira në aksident ishin një furgon taksi me targa "SH 215 A" me drejtues Andrea Pelivani, me pasagjer

Maksim Nasin 70 vjeç nga Tirana, i cili u përplas me një autoveturë me targa "TR 46 68 L" me drejtues Mahmut Mallahalli 70 vjeç dhe bash-

këshorten e tij B.Mallahalli. Këtë dy të fundit dhe Maksin Nasi mbetën të dëmtuar dhe ndodhën në spital. Ndërkaq dy orë më pas në aksin e rrugës kombëtare Qafë Thanë-Pogradec një autoveturë me targa "AA 388 DL" doli jashtë rrugë si pasojë e shpejtësisë dhe e favorizuar nga moti i keq. Për pasojë autovetura është përplasur me bordurën anësore dhe si rezultat tre shtetas mbetën të plagosur dhe më pas u transportuan për në spitalin e Po-

gradecit. Ndërkohë që aksidentet e radhës u shënuan në Tiranë dhe Fier. Nga përplasja e dy makinave në zonën e Institutit në kryeqytet, mbetën të plagosur dy persona. Ndërsa në një tjetër aksident në dalje të autostradës Levan-Vlorë u plagosën 6 persona, si pasojë e përplasjes së një mjeti tip "Audi" me një "Alfa Romeo". Sipas policisë mësohet se të plagosur janë

shtetasit Gentian, Fadil e Natasha Muçmataj si dhe Pjetër Naraçi, Florjana Reçi dhe Robert Muhaj.

Aksidenti me vdekje në aksin rrugor Klos-Bulqizë. Ngjarja e rëndë ndodhi në fshatin Fshat të Matit, kur një mjet tip "Benz" me targa të Shkodrës doli nga rruga. Për pasojë humbi jetën drejtuesi i mjetit, shtetasi Ramiz Cakoni si dhe janë plagosur dy persona të tjerë.

Blllokohen kolektorët

Reshjet, përmblyten qytetet, pa drita

Shirat e vjeshtës kanë treguar dje një shënd pa kanalizime dhe që përmblytet me reshjet e para. Në Tiranë, Durrës, Vlorë, Lezhë etj. rrugët dhe katet e para të ndërtesave janë përmblytur, makinat u bllokuan bashkë me këmbësorët, ndërsa semaforët nuk punuan në kryeqytet.

Shiu i rrëmbyer dje solli pamjet e një kryeqyteti me problemet më serioze të urbanizimit. Tirana ishte me rrugë të përmblytura nga uji, semaforët që nuk punojnë, puseta që nuk funksionojnë dhe trafik të rënduar. Përmblytjet u shfaqën kërcënuese në disa akse dhe lagje të Tiranës. Komuna e Parisit, Profarma tek rruga Qemal Stafa, kryqëzimi tek rruga e Kavajës, dhe rruga e Frigoriferit ishte akset më delikate. Lumi Lanë dhe pusetat e hapura që shpërthen tek Frigoriferi ishin pjesa më shqetësuese pasi përbëjnë një rrezik edhe për përhapjen e infeksioneve.

Situata më problematike ishte pranë Maternitetit të Ri, ku lumi Lanë doli nga shtrati, duke bllokuar tubacionet e shkarkimit të ujërave të zeza duke përmblytur katet e para të rreth 6 banesave në rrugën që lidh Shkozen me Maternitetin e Ri. Banorët shprehën tepër të irrituar pasi ndonëse problemi ekziston prej një viti vazhdon të mos gjejë zgjidhje. "Ky problem ka mbi një vit. Të gjithë ujrave të zeza të vilave të kësaj kodre shkarkohen këtu. Përveç prolemit të përmblytes rezikojnë dhe epideminë. Kemi njoftuar bashkinë dhe kryetarin Bashkisë i cili na ka thënë se nga njerëzit në ter-

ren është informuar se situata nuk është problematike". - ankohe banorët. Në Tiranë rruga "Qemal Stafa" në drejtim të qendrës ishte e mbuluar nga uji, po ashtu dhe lagjia e njohur si Profarma. Probleme dhe tek "Komuna e Parisit" dhe tek "Ura e Shkozen". Tek ura e re pranë Pallatit me Shigjetë lumi Lanë arriti buzë urës së re. Reshjet shkakuan trafik të rënduar të makinave sidomos në rrugën e Frigoriferit dhe në Don Bosko, Komuna e Parisit etj.

Në lagjen "Tirana e re" pranë stadiumit "Dinamo" në një shesh në mes pallateve makinat notonin në ujë dhe banorët publikuan fotot në rrjetin social "Facebook".

DURRËS

Shirat e rrëmbyeshëm sollën mjaft

probleme edhe në qytetin bregdetar të Durrësit. Mjaft rrugë të cilat të çojnë në port u përmblytën. Shirat e rrëmbyeshëm detyruan kapitenerinë e portit të mbyllë hambarët e anijeve duke pezulluar përpunimin e mallrave. Edhe disa rrugë të tjera në qytet u mbuluan nga uji, i cili arriti deri në lartësinë 30 cm. Sheshi para stacionit hekurudhor, rruga "Taulantia" dhe "Skënderbej", si dhe kryqëzimet rrugore në lagjet periferike të plazhit, Shkozenit dhe Spitalës, grumbulluan

VLORË

Moti i keq e me reshje të shumta shiu ka krijuar jo pak probleme edhe në portin e Vlorës. Një tragjet i linjës Vlorë-Brindisi ka ndërprerë udhëtimin dhe është detyruar që të zbrësë në port të gjithë pasagjerët që gjendeshin në bord. Më pas, anija ka dalë në det të hapur me qëllim që të evitohej përplasja me kalatat e portit si pasojë e dallëgjëve.

Brenda portit mësohet se fuqia e dallëgjëve arrin në 4 ballë, ndërsa në det të hapur shkon deri në 7 ballë.

SHKODËR

Pas shirave të rëna gjatë 24 orëve

të fundit, në disa lagje të qytetit të Shkodrës kanë filluar problemet me qarkullimin dhe me përmblytjen e rrugëve. Një shembull i tillë është edhe pranë bllokut të pallateve parafabrikat në lagjen "Naim Gjylbegu" e cila prej më shumë se 20 vitesh nuk ka njohur asnjë investim.

LEZHË

Mjaftuan 30 minuta reshje shiu që rrugë dhe lagje të shumta të qytetit të Lezhës të përballeshin me vështirësi për shkak të nivelit të lartë të ujit, duke vështirësuar edhe lëvizjen e banorëve dhe automjeteve. Për të realizuar detyrimet e përditshme, qytetarët e Lezhës gjeten si zgjidhje të vetme zbatohen për të kaluar nga pallatet drejt destinacionit të tyre. Shkak për këtë situatë u bë mosfunksionimi i kolektorëve, të cilët

nuk shkarkojnë në lumin Drin pasi niveli i tij është rritur ndjeshëm. Megjithatë këto situata janë të përvitshme, reagimi ishte mjaft i vogël duke bërë që vështirësitë e qytetarëve të vinë duke u rritur me fillimin e reshjeve të shiut. Për shkak të bllokimit të disa rrugëve në brendësi të lagjeve si pasojë e përmblytjeve të tyre nga shiu është vështirësuar edhe qarkullimi i mjeteve duke krijuar trafik të rënduar në bulevardin "Gjergj Fishta".

Situata më problematike ishte pranë Maternitetit të Ri, ku lumi Lanë doli nga shtrati, duke bllokuar tubacionet e shkarkimit të ujërave të zeza

RILINDASI

Viti II - Nr:42

E diel, 28 tetor 2012

Kryeredaktore: Admirina PEÇI

Na ndiqni
edhe
online

www.shqiptarja.com

THIRRJA E AGIM VINCES

Shqipëria të kujdeset për shqiptarët jashtë kufirit

Jolanda Lila

Në një kohë kur apatia dhe mosreagimi ndaj padrejtë sive e problemeve shoqërore ka përpilë të gjithë shqiptarët, pavarësisht nivelit shoqëror që përfaqësojnë: përballë këtij realiteti, ku të gjithë ulin kokën dhe pranojnë në heshtje e kapërdijnë çdo prapësi të keqeverisjes dhe sharlatanizmit të politikanëve apo drejtuesve, thuajse në të gjitha nivelet drejtuese, pikërisht mes kësaj amulie mbizotëruese dhe njëherësh paralize të reagimit, vjen një zë kumbues, një penë e ndritur, një autoritet i mendimit dhe i shkencës shqiptare, një personalitet imponues dhe gjithnjë kërkues e hetues i së vërtetës, vjen profesori i nderuar Agim Vinca me librin e tij "Arti i reagimit".

Ashtu siç shenjohej që në titull, kjo përmbledhje shkrimesh publistike përçon art, si në aspektin

Në foto:
Shkrimtari
Agim
Vinca dhe
libri i tij
"arti i
reagimit"

Speciale Arbëreshët/ Faleminderit, atë Camodeca!

Pietro Abitante

Mbrojtja dhe ruajtja e një minorance etniko-linguistike vjen sidomos nga afërsia e kufinjve me gjuhën "pritëse", siç është psh. italishtja për gjer-

manishten e altoatezinëve dhe për frengjishten e valdostanëve. Por kur flitet për ishuj gjuhësorë, si ato shqiptare në Itali, nuk është e njëjta gjë. Roli kryesor në mbrojtjen e identitetit tonë e ka pasur feja: dihet që tradita dhe

feja me ritualitetin e saj janë një binom historik i pa ndarë. Një shembull i qartë është figura e një prifti të shekullit XIX, Pietro Camodeca de' Coronei nga Castrolibero, qendër e vogël e Kalabrisë. është falë...

formal ashtu edhe në atë përm-bajtësor. Publicistika e profesor Agim Vincës karakterizohet nga gjuha e gjallë dhe leksiku i pasur, që gërshetohet me mjeshtërinë e letrarit, i cili me finesë, vërtetësi e qartësi sjell copëzat dhe fragmentet e jetës së mishëruar në të. Kjo cilësi e një mjeshtri të fjalës, bën që shkalla e ndikimit të shkrimeve dhe të temave të rrokura prej realitetit historik dhe aktual të jetë shumë e madhe te receptuesit. Natyrshmëria dhe qartësia e stilit të publicistikës së profesor Agim Vincës janë një sistem reference për të gjithë, por në mënyrë të veçantë ky libër shërben si një manual shumë i mirë orientimi për mënyrën se si mund të shkruajmë dhe të shprehemi mbi fenomene të ndryshme, që shqetësojnë realitetin tonë.

Për t'u ballafaquar me problemet e realitetit kërkohet guxim, largpamësi e mençuri dhe pikërisht këto...

vijon në faqen 14-15

"Ejani sot, o Shqipëtarë...", strofa e pabotuar e Asdrenit

Është një strofë e cilat nuk gjendet as në Reze Dielli (1904), as në Endra e Lotë (1912), as në Psallme Murgu (1930). Poeti s'e ka botuar gjer më sot në asnjë vënd, ajo gjendet midis letrave në bibliotekën e tij në Bukuresht

Nga Lasgush Poradeci

Mbledhja e parë që pro-fesori Kiriak bëri për formimin e Korit shqiptar ish në Sala Transilvania, më 1907. Aty i-a-u ndau pjesëtarëve të rinj shqiptarë zërrat sipas cilës-sisë përkatëse: sopran, tenor, bas, etj. - i parë me të parë, i dytë me të dytë etj. - dhe tashi, në një pushim plot gas dhe kënaqësi artistike, plot hov patriotik, ay i thotë Asdrenit i cili ndodhej midis këngëtarëve dhe ish i dëguar nga emri si vjer-shëtor kombëtar pas sh-tyipes së vëllimit të tij Reze Dielli në Bukuresht më 1904: Ti je poet, bëj një strofë shqip që t'a harmo-nizoj për korin dhe t'a kë-

dojmë. Pa mbaruar dhe fare këto fjalë mjeshtri i math, gjithë anëtarët e korit buçitën me një zë në mes të entuziaszmës: rroftë Asdreni! rroftë Asdreni!, Asdreni! Asdreni!, marshin Asdreni!, marshin shqip! marshin shqiptar! Dhe si të rinj që ishin dhe kokën plot tym me Shqipëri që e kishin, kush prej tyre këndonte një varg të himnit rumun, kush një motiv ushtarak, kush prapë dhe gjë e çuditshme po fare e vetëshpëguar... - një frazë muzikore të romancës së zemrës së tij. Pastaj u mblodhë në thirrjen e bilbilkës... Pa u turbulluar aspak prej zhurmës së shokëve të tij të korit në ushtërim e sipër solfegjesh, siç ish...

faqe 18

Mbrëterësja Geraldinë '38-'39, jeta në Shqipëri përmes 10 fotove

Me anë të këtij reportazhi fotografik, përkujtojmë sot 10 vjetorin e vdekjes së mbretëreshës së shqiptarëve, Geraldinë, të ndarë nga jeta në Tiranë, më 22 tetor 2002

Hebrejtë, falsifikimi i dokumenteve shtetërore dhe fetare në Kosovë

Etërit katolikë në Shkup dhe Ferizaj ishin kthyer në mbrojtës të devotshëm të refugjatëve të huaj - kryesisht hebrej. Madje ata punonin në mënyrë sistematike, duke ofruar strehim, dokumente pagëzimi...

Agron Alibali

Sot pranohet përgjithësisht se hebrejtë që u zhvendosën në Shqipëri gjatë Luftës II Botërore janë shpëtuar që të gjithë, ndërsa në Kosovë disa prej tyre nuk e patën këtë fat. Edhe propaganda e qarqeve serbe nuk ka munguar të nxijë realitetin historik që lidhet me këto ngjarje. Mirëpo në këtë drejtim ka një neglizhim të pasjegueshëm edhe tek të tjerë. Kështu, edhe libri i shumëpërmendur "Besa" me foto të shqiptarëve që kanë shpëtuar hebrej gjatë Luftës, me autor Norman Gershman, një pjesë të mirë të personazheve të tij i ka nga Kosova, por kjo pak theksohet në përm-

bajtje apo në ekspozimet e shumta nëpër botë të këtyre fotove të rëndësishme. Dokumenti amerikan i përcjellë edhe në Pjesën II zbulon një përmasë të re të kontributit të popullit të Kosovës në shpëtimin e hebrejve të ish-Jugosllavisë që u detyruan të gjejnë strehim atje.

Letrat e Identitetit

Sikurse u përmend në Pjesën I, Letra e Identitetit ishte një prej dokumenteve të lëshuara në Shqipëri dhe të përdorura nga hebrejtë për të fshehur identitetin e tyre të vërtetë dhe për t'i shpëtuar kështu valës naziste. Raporti ynë përmend se Letra e Identitetit përdorej edhe nga hebrejtë...

faqe 20

faqe 16-17

RRËFIMI | I POETIT

AGIM VINCA:

Shteti shqiptar të kujdeset për shqiptarët jashtë kufijve

Jolanda Lila

vijen nga faqja 13

...cilësi shpërfaq autori, teksa ekspozon një bosht tematik, që rrok çështje të ndryshme, si: situata politike e shoqërore, opinione për çështje të rëndësishme kombëtare, përshkrimi i veprimtarisë jetësore e profesionale të heronjve dhe personalitetëve me kontribut intelektual, letrar e patriotik, krijimi i UÇK-së dhe fakte tronditëse të luftës së Kosovës e deri tek përsiatjet e thella dhe refleksimet rreth botës.

Agim Vinca kritikon dhe nxjerr në pah jo vetëm të keqen që vjen nga jashtë, konkretisht nga pushtuesit, por edhe atë që vjen nga brenda, si pasojë e anarkisë, hipokrizisë, servilizmit, frymës së shkatërrimit etj.

"Arti i reagimit" është libri i tretë publicistik i autorit, që vjen pas librave "Populli i pandalur" (1992) dhe "Shqiptarët mes mitit dhe realitetit" (1997), si një vokacion i pastër dhe i hapur për çështje të jetës së përditshme dhe për çështjen kombëtare në tërësi.

Për të mësuar më shumë rreth përmbajtjes së këtij libri, ju ftojmë të lexoni një intervistë që autori ka dhënë për Radio Kontaktin, ku ai rrëfen arsyet që nxorën në dritë këtë libër publicistik.

Pse "Arti i reagimit"? Çfarë keni dashur të shenjoni me këtë titull?

Titujt e librave janë si emrat e femijëve, autorët gjithnjë kanë dilema si t'i pagëzojnë ata. Unë kam menduar gjatë për titullin e këtij libri dhe kam ardhur në përfundim se ky titull, pra "Arti i reagimit", i përshkruan përmbajtjes së tij. Shumë nga shkrimet e librit janë reagime të lindura në çaste dhe situata të ndryshme historike, nëpër të cilat kanë kaluar shqiptarët e Kosovës, të Maqedonisë, madje dhe të Shqipërisë, në këto 10-12 vitet e fundit. Dihet që kjo është periudhë e ngjarjeve dramatike, si: rënia e komunizmit, robëria e Kosovës, rezistenca paqësore, lufta e armatosur, bombardimet e NATO-s, çlirimi i Kosovës, vendosja e administratës së UNMIK-ut pas luftës, një lloj protektorati ndërkombëtar në bashkëqeverisje me vendorët, që zgjati deri në shpalljen e pavarësisë së Kosovës më 17 shkurt 2008; zhvillimet pas shpalljes së pavarësisë etj.

Koncepti i këtij libri mbështetet në reagimin intelektual ndaj ngjarjeve, dukurive dhe situatave nëpër të cilat kanë kaluar shqiptarët gjatë kësaj periudhe.

Ajo çfarë të bën përshtypje është fakti që dhe pse ka kaluar një periudhë kohore, duke ditur që disa nga shkrimet tuaja datojnë nga vitet 1998-99, sërish kur i lexon ato arrin ta kuptosh sfondin. Ka një lloj ekstrakti që nuk është fort i zakonshëm për publicistikën, e jo më kot gazetarët njihen si shkruar të sotmes dhe historianët si shkruar të djeshmes. Ndërkohë që ju i keni alternuar magjishëm këto dy kohë. Cili është çelësi për ta arritur këtë?

Këto nuk janë shkrime të një gaze-

"Të reaguari është detyrë e çdo krijuesi dhe intelektualit". Poeti rrëfen angazhimin në OKB për të dëshmuar reprezaljet serbe dhe përpjekjet për spastrim etnik në Kosovë...

Në foto:
Shkrimtari
Agim
Vinca

tari, por të një krijuesi e intelektualit, i cili vokacion të vetin e ka letërsinë, kurse profesion studimin e letërsisë dhe mbajtjen e leksioneve në fakultet. Këto shkrime kanë lindur si rezultat i shqytjeve të mia intelektuale. Intelektuali nuk mund të jetë indiferent ndaj zhvillimeve të kohës. Sociologë e filozofë të shquar kanë shfaqur mendime për këtë çështje. Kështu, fjala vjen, sociologu dhe filozofi bashkëkohor francez, Edgar Moren, thotë se intelektual nuk është njeriu që merret me çështje të profesionit të tij (shkrimtari, filozofi, mjeku, avokati etj.), por njeriu që angazhohet me problemet e kohës së vet dhe se, rrjedhimisht, jo çdo njeri i shkolluar mund të quhet intelektual, duke shtuar se misioni i tillë i intelektualit bëhet i nevojshëm sidomos në kohë krizash, kur shoqërisë e kanoset rreziku i

Titujt e librave janë si emrat e femijëve, autorët gjithnjë kanë dilema si t'i pagëzojnë ata. Unë kam menduar gjatë për titullin e këtij libri dhe kam ardhur në përfundim se ky titull, pra "Arti i reagimit", i përshkruan përmbajtjes së tij

meve dhe në përgjithësi nga fushata antishqiptare, që zhvillohej në vitet '90, sikurse edhe më parë, nga propaganda serbe.

Shkrimet e këtij libri mbajnë qëndrim kritik ndaj fenomeneve negative në shoqëri dhe posaçërisht ndaj faktorëve që janë bartës dhe frymëzues të tyre. E këto janë në radhë të parë formacionet politike e shtetërore dhe njerëzit që janë në krye të tyre. Jam përpjekur gjithmonë të shpreh mendimin tim kritik me kohë ndaj problemeve shoqërore e politike, edhe atëherë kur ato mbështeten nga një numër i madh njerëzish, për të mos thënë nga shumica dërrmuese. Nuk jam pajtuar me të ashtuquajturën "lëvizje paqësore, pacifiste" në Kosovë, e cila ishte pozitive në fillim, kur doli në skenë, në fillim të viteve '90, por pastaj u akomodua në "pushtet" dhe u bë si të thuash një lloj legjitimimi i dhunës dhe terrorit të përditshëm milloshëvician në Kosovë. Konsideroja se duhej një lëvizje më aktive, mosbindje qytetare, protestë, demonstrata, greva, në mos edhe diç më shumë: kryengritje e armatosur. Kam qenë ndër mbështetësit e protestës së njohur të 1 tetorit 1997 të studentëve dhe mësimdhënësve të Universitetit të Prishtinës, por edhe dhe organizator i saj në nivel të Fakultetit të Filologjisë dhe të Degës së Letërsisë Shqipe, protestë kjo që kundërshtoi nga kryesia e LDK-së, përfshirë edhe disa kolegë të mi profesorë, që ishin anëtarë të saj ose të afërt me të. (Dihet se kujt i dha koha të drejtë). Kam mbështetur pa rezervë, ndër të parët nga intelektualët kosovarë, daljen në skenë të UÇK-së; i jam kundërvënë propagandës kundër saj me gojë dhe me shkrim, me intervista në mediat e shkruara e elektronike, me shkrime e fjalë të mbajtura në tribuna të ndryshme, brenda e jashtë, çfarë është, fjala vjen, tribuna e rëndësishme me temë: "Dopo la Bosnia, il Kosovo" (Pas Bosnjës, Kosova), e mbajtur në Romë në tetor 1998, në organizim të Fondacionit "Moravia", ku unë u paraqita me kumtesën "Holokausti kosovar, thirrje ndërgjegjës së Evropës", e cila u botua në revistën e njohur "Quadrerni" të Romës (nr. 1. '99), nën titullin "Kosovo, olocausto di fine secolo".

Domethënë ju jeni angazhuar përveçse me shkrime edhe me veprimtarinë tuaj të drejtpërdrejtë intelektuale?

erozionit moral, në mos edhe ndonjë katastrofë. Duke dashur ta arsyetojë këtë mendim të tij, Moreni thotë se Zola ishte shkrimtar i njohur, madje edhe themelues i një shkolle letrare - natyralizmit, edhe para vitit 1898, por intelektual u bë kur shkroi pamfletin "J'açuse" (Akuzoj), me të cilin mori në mbrojtje kapitenin Drajfus, të burgosur padrejtësisht mbi bazën e një akuze të rreme.

Ka edhe shumë shembuj të tjerë, nga Sokrati e gjer te Unamuno, por nuk dëshiroj të zgjatam me numërimin e tyre. Dëshiroj të them se edhe unë, me mundësitë e mia, i frymëzuar nga shembujt e ndritshëm, të cilët nuk mungojnë as në letërsinë dhe kulturën shqiptare (Noli, Konica etj.), kam bërë përpjekje ta marr në mbrojtje popullin tim prej sulmeve, akuzave, shpifjeve, denigri-

Situata e komplikuar në Maqedoni, është pasojë e mungesës së një politike të pastudiuar nga subjektet shqiptare në Maqedoni, por edhe nga përfaqësuesit e shtetit amë, Shqipërisë, të cilët janë të obliguar edhe me kushtetutë që të interesohen për pjesët e kombit të mbetura jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë....

Po, I kam dhënë përparësi të parës: reagimit përmes shkrimeve, por nuk kanë munguar as veprimtaritë e llojit të dytë, herë-herë, madje, në nivele të larta... Dy muaj pas Romës, në dhjetor 1998, kam udhëtuar në Shtetet e Bashkuara të Amerikës me ftesë të UNICEF-it, për të marrë pjesë në manifestimin e mbajtur me rastin e 50-vjetorit të Deklaratës së Përgjithshme për të Drejtat e Njeriut, me ç'rast, në mbledhjen solemne që u mbajt më 10 dhjetor në selinë e OKB-së, kam folur për situatën në Kosovë; për represionin serb mbi shqiptarët; për shkeljen e të drejtave dhe lirive të njeriut: për vrasjet, burgosjet dhe shpërnguljet, që kishin si synim spastrimin etnik të Kosovës etj. Kam pasur nderin të qëndroj pranë funksionarëve të lartë të OKB-së, si Carol Belamy, Mary Robinson e Federico Mayor dhe personaliteteve të shquara të artit botëror, si aktorja dhe veprimtarja e madhe e të drejtave të njeriut, Vanessa Redgrave, që kishte ardhur nga Londra; aktorja amerikane Mia Farrow, poeti i njohur rus Jevtushenko etj.

Është një fakt që pak njihet në opinion...

Po, është e vërtetë. Sepse unë më shumë jam kujdesur që ta bëja si duhet punën time, t'i dilja zot asaj, sesa t'i bëja publicitet, siç veprojnë shumë të tjerë, për të mos thënë shumica. Gjatë qëndrimit në SHBA kam pasur, natyrisht, edhe takime me bashkatdhetarët tanë që jetojnë e punojnë atje; kam marrë pjesë edhe në tubimet që kishin për qëllim mbledhjen e ndihmave materiale për UÇK-në, të cilat edhe falë pranisë sime janë treguar shumë të suksesshme.

Ju njiheni si krijues letrar, posaçërisht si poet dhe si studiues i letërsisë. Çka ju shtyu që të merreni edhe me publicistikë?

Është një traditë në letërsinë shqipe që shkrimtarët, krahas krijimtarisë letrare, të merren edhe me shkrime publicistike. Kjo dukuri lidhet me rrethanat historike në të cilat kanë jetuar shqiptarët që me qëndrimin aktiv të krijuesve ndaj çështjeve me karakter kombëtar, politik, shoqëror etj. Kjo traditë ka qenë shumë e përhapur në periudhën e Rilindjes Kombëtare. Fillon me Naimin, Samiun, De Radën, Pashko Vashën e Jani Vreton; vazhdon me Konicën, Nolin, Çajupin, Asdrenin, Fishtën etj. dhe arrin gjër të Mihal Grameno me shokë në periudhën e paravarësies dhe të shkrimtarët bashkëkohorë më vonë. Mendoj se përmes shkrimeve publicistike njeriu i shpreh më drejtpërdrejt shqetësimet e tij si qytetar dhe komunikon më shpejt me bashkëkohësit. Në krijimtarinë letrare ky komunikim është më i ngadalshëm, por s'do mend edhe më afatgjatë.

Te libri "Arti i reagimit", në shkrimet e tij, ju e konfirmoni plotësisht këtë përcaktim tuajin. Çka tjetër e karakterizon qëndrimin tuaj në periudhën për të cilin flasin këto shkrime, që është ajo e para, gjatë dhe pas luftës në Kosovë?

Kam kërkuar që politika shqiptare të ketë një strategji në planin e brendshëm kombëtar, por edhe në raport me fqinjët, sepse shpeshherë kjo na ka munguar dhe pasojë e kësaj janë shumë nga ngjarjet që po ndodhin edhe sot. Fjala vjen, situata e komplikuar në Maqedoni, është pasojë e mungesës së një politike të pastudiuar nga subjektet shqiptare në Maqedoni, por edhe nga përfaqësuesit e shtetit amë, Shqipërisë, të cilët janë të obliguar edhe me kushtetutë që të interesohen për pjesët e kombit të mbetura jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë....

doni, por edhe nga përfaqësuesit e shtetit amë, Shqipërisë, të cilët janë të obliguar edhe me kushtetutë që të interesohen për pjesët e kombit të mbetura jashtë territorit të Republikës së Shqipërisë. Pra, unë jam përpjekur që këto probleme t'i ngre drejt, pa ekuivoke, t'i shpreh pikëpamjet e mia, t'i argumentoj ato, pavarësisht nga fakti që ndonjëherë mund të kem edhe ngjyrimë emotive. Është normale kjo gjë për një njeri të penës, aq më shumë kur qëllon të jetë poet. Pikënisje është e vërtetë e jo dëshira për t'i bërë qejfin dikujt a shtytja për ta denigruar dikënd. Jo rrallë këta qëllojnë të jenë njerëz konkretë, liderë politikë si Rugova, Sejdiu, Thaçi, Ahmeti etj. andej apo edhe Nano, Berisha, Topi, Rama etj. këndje. Natyrisht, kush më pak e kush më shumë, sipas "meritave". Por zakonisht më kritik kam qenë ndaj atyre që janë në pushtet e jo në opozitë. Një kapitull pothuajse të veçantë të librit zënë shkrimet për Lëvizjen "Vetëvendosje!" si artikuluere e vullnetit të popullit të Kosovës - kërkesës për sendërtimin e së drejtës së vetëvendosjes dhe liderin e saj, Albin Kurtin, një djalë i guximshëm e inteligjent, idealist, të cilin e stolis përkushtimi ndaj atdheut dhe interesave të tij, por që, për çudi, nuk gëzon përkrahjen e duhur.

Nuk mungojnë në këtë libër as shkrimet për probleme të kulturës, të mentalitetit, të pozitës së intelektualëve në shoqëri, në këtë tranzicion tonin të stërzgatur. Më lejoni të citoj një paragraf nga një shkrim i këtillë, i botuar në vitin 2006: "Kriteri i përzgjedhjes së kuadrove në institucionet tona shtetërore (por edhe në ato shkencore, arsimore etj.) është përkatësia partiake dhe luajliliteti ndaj 'shefit' e jo dija, talenti dhe përgatitja profesionale. Njerëzit e kulturës kurrë nuk kanë qenë më të shpërfillur në këtë vend, ku lufta për pushtet na është bërë 'art' dhe 'shkencë'. Modeli i sjelljes, që mbizotëron në vendet e dala nga ish-Jugosllavia, sikurse edhe në vendet e tjera të ish-Lindjes komuniste, është 'kultura e gënjeshtërs'. Jo rastësisht një nga korifenjtë e mendimit njerëzor, gjeniu Niçe, ka pasë thënë: 'Në Ballkan plehu ngrihet mbi fron, kurse njeri mbi pleh'".

Shkrimet e librit tuaj "Arti i reagimit" i cilëson guximi intelektual dhe fryma polemike. Këto dy veti, në fakt, spikasin në artin tuaj të të shkruarit e, madje, edhe në qëndrimin tuaj në jetën reale. A keni pasur pasojë për shkak të këtij qëndrimi dhe a jeni ndëshkuar herë pas here për rolin tuaj si polemist në lidhje me shumë çështje?

Unë jam ndëshkuar nga pushteti hegjemonist serb dhe maqedonas në të kaluarën: nuk kam pasur të drejtë të zgjidhjem në vende udhëheqëse; nuk më janë dhënë çmime letrare edhe atëherë kur i kam merituar ato; nuk jam bërë anëtar i institucionit më të lartë shkencor të Kosovës, që quhet Akademi e Shkencave dhe e Arteve etj. Në periudhën e diferencimit politik, që filloi menjëherë pas demonstratave të '81-shit, kam qenë në listën e ngushtë të të diferencuarve plot të vitit. Në vitin 1989 jam përjashtuar nga Lidhja e Komunistëve, ku qeshë futur si të thuash me imponim, ngaqë ishte kusht për të punuar në universitet, kurse një vit më vonë, pas marrjes së autonomisë së Kosovës, jam larguar edhe nga fakulteti ku punoja, si "armik i përbeutuar i politikës jugosllave", pjesë e së cilës ishte edhe Kosova, për ta vazhduar më vonë punën në sistemin

tonë paralel arsimor të "shtëpive-shkolle" deri në çlirimin e Kosovës më 1999. Mund të them, madje, pa dashur të ankojem për fatin tim të keq, sepse mijëra të tjerë e kanë pësuar shumë më keq sesa unë, se e kam provuar edhe burgun. Kjo ka ndodhur në vitin 1996. Dhe e dini përse? Për shkak të ardhjes në Shqipëri pa të ashtuquajturën "vizë dalëse", që patën aplikuar organet serbe për ta penguar komunikimin mes Kosovës dhe Shqipërisë.

Në Maqedoni, në vitet '80, është zhvilluar një fushatë e egër politike kundër meje, pikërisht për shkak të shkrimeve të asaj kohe në mbrojtje të të drejtave dhe dinjitetit të shqiptarëve në këtë Ish-Republikë Jugosllave. Edhe më vonë, pas rënies së sistemit të vjetër, kur në qeveritë e Shkupit marrin pjesë edhe partitë politike shqiptare, ka ndodhur të më mbyllën, fjala vjen, dyert e Universitetit të Tetovës si "i papërshtatshëm".

Ka edhe gjëra të tjera të kësaj natyre, andej-këtej, por nuk vlen të përmenden, sepse në krahasim me ato që kanë vuajtur të tjerët, "vuajtjet" e mia janë një pikë uji në oqean.

Çfarë kriteri keni ndjekur për renditjen e shkrimeve në libër?

Kriteri është tematik, sipas problemeve që trajtohen, ndërsa brenda kapitujve, që janë gjithsej shtatë, është ndjekur rendi kronologjik, sepse janë shkrime publicistike që dëshmojnë për një kohë dhe që si të tilla mbajnë datën e botimit në fund. Ka ndonjë shkrim që unë nuk kam dashur ta botoj në kohën kur është shkruar, siç është shkrimi për Konferencën e Rambujesë, ku merrnin pjesë disa miq të mi, të cilët ishin pjesë e delegacionit të Kosovës. Ajo ishte një konferencë shumë e rëndësishme, por që nuk e zgjidhi drejt çështjen e Kosovës, të paktën jo në atë kohë (në vitin 1999), sepse, sipas Marrëveshjes së saj, Kosova mbeti nën sovranitetin e të ashtuquajturës Jugosllavi (Serbi dhe Mali i Zi). Pala serbe nuk e nënshkroi Marrëveshjen as si të tillë, pra si të favorshme për të dhe pastaj, siç dihet, pasoi fushata e bombardimeve të NATO-s, e cila u bë jo vetëm për shkaqe humanitare, si thuhet, por edhe për shkak se Aleanca e fuqishme ushtarake Veriatlantike do ta humbte besueshmërinë në 50-vjetorin e formimit të saj po të mos e ndërmernte këtë hap.

Gjykimi im ndaj Konferencës së Rambujesë (nga perspektiva e kohës kur u mbajt ajo) është kritik, por zhvillimet e mëvonshme treguan se ajo konferencë qe, megjithatë, një mundësi për të ecur përpara drejt lirisë dhe pavarësisë së Kosovës.

Në fund të disa materialeve, ju theksoi se është dërguar në këtë apo atë redaksi, por nuk është botuar. Si është e

mundur që mediat shqiptare censurojnë edhe zërin e një intelektual të përmasave tuaja?

Shqiptarët në sistemin monist kaluan nëpër një diktaturë të tmerrshme, që zbatonte censurën e diktatit dhe ky diktat ka lënë gjurmë në mendësinë tonë intelektuale dhe veçanërisht në politikën redaktuese të disa mediave tona. Në kohën tonë, mediat, në të dy anët e kufirit, janë shpeshherë në shërbim të partive politike e të oligarkive pushtetore dhe kur ndodh të dërgohet ndonjë shkrim në të cilin "preket" sidomos "shefi i madh", vonohet botimi i tij për arsye formale ose edhe ndodh të mos botohet fare.

Ka redaksi e redaktorë që nuk duan "të prishen" me autoritetet, prej të cilave varen edhe materialisht ose nuk duan të preken "mitet" politike të krijuara pikërisht prej tyre, por ata harrojnë, të gjoërë, se jetojmë në kohën e internetit dhe se mundësia e komunikimit virtual, fatbardhësisht, nuk varet prej vullnetit të tyre, ndryshe nga ç'ndodhte në të kaluarën.

Kapitulli i fundit i librit ka një titull metaforik: "Pikëllim i mermertë". Përse flet ai?

Kapitulli i fundit i librit flet për vdekjen e shkrimtarëve, ndonjëri prej të cilëve mik i autorit dhe për nderimet që ata meritojnë për atë që kanë bërë për të gjallë. Në ndonjërin nga shkrimet fitet për qëndrimin shpërfillës e mohues që mbahet, herë-herë, ndaj tyre pa të drejtë dhe, madje, edhe për prishjen e varrezave të shkrimtarëve, dukuri kjo e cila ndodh të jetë po ashtu e pranishme në jetën

tonë të ngarkuar gati për çdo ditë me lajme për krime e ndodhi makabre. E çka nuk ndodh sot, për fat të keq, në botën shqiptare! Të gjithë njerëzit i përjetojnë rëndë këto ngjarje, por shkrimtarët kanë dhuntinë e, besa, edhe detyrimin, ta shprehin dhembjen për to në shkrimet e tyre jo vetëm letrare, por edhe publicistike.

Disa prej shkrimeve tuaja janë shkruar para shumë kohësh, a ka ndikuar kjo distancë kohore që ju të mendoni a reflektoni ndryshe mbi ato shkrime, apo botëkuptimi juaj mbetet i njëjtë?

Unë nuk jam nisur nga interesa e mia personale e as të ndonjë grupi të caktuar, por nga ato që i kam konsideruar interesa vitale me rëndësi të përgjithshme për shoqërinë. Kam shprehur pikëpamjet e mia për zhvillimet në hapësirën shqiptare dhe kam mbështetur proceset historike: përpjekjet për liri, pavarësi e demokraci, duke u kundërvënë në vazhdimësi dhunës, gënjeshtërs dhe padrejtësisë. Prandaj, vazhdoj të qëndroj prapa shkrimeve të mia, pavarësisht nga koha kur janë shkruar ato.

Tetor, 2012

Në foto: Kopertina e librit të shkrimtarit Agim Vinça, "Arti i reagimit"

Libri

Koncepti i këtij libri mbështetet në reagimin intelektual ndaj ngjarjeve, dukurive dhe situatave nëpër të cilat kanë kaluar shqiptarët gjatë kësaj periudhe.

REPORTAZH | FOTOGRAFIK

"Kur më ftuan në Oborrin mbretëror shqiptar, pasi mbreti kishte parë disa foto të miat, familja kërkoi në emrin tim që gjithëkë të mbahej sekrete dhe që t'i lihej një muaj kohë për të reflektuar. Kohë më pas, im shoq, me një buzëqeshje të lehtë, më rrëfeu një të fshehtë : " Më erdhi mirë nga kjo kërkesë që vinte nga një zemër e fortë dhe jo nga një kokë boshe, dhe që nuk shfaqte asnjë lloj ambicije personale ".

Në foto: Kontesha Geraldine Appony, zonjushë nderi në martesën e motrës së saj Virxhinia, në Pallatin e kontëve Karoli, në Budapest (Hungari), më 1937. Ishte një nga tre fotot që këshilltarët hungarezë në Oborrin shqiptar i paraqitën mbretit Zog, kur ky kërkonte një bashkëshorte.

"Përpara se t'i gjykojmë shqiponjat, duhet bujtur në follenë e tyre "

Në foto: Durrës, janar 1938. Geraldina pret motrën e saj që vjen të marrë pjesë në ceremoninë e fejesës. Nga e majta në të djathtë : Salih Doshisti (nip i mbretit Zog), çambelani Sotir Martini, André de Baghy (kunati i Geraldinës), Geraldina dhe motra e saj Virxhinia, baronesha Rüling (damë shoqëruese austriake), Hysen Doshishti (nip i mbretit) dhe një oficer i Gardës mbretërore.

Një reportazh fotografik me dhjetë pamje të mbretëreshës Geraldinë në periudhën e saj shqiptare, në vitet 1938-1939. Secila nga fotot është pajisur me një shënim të vetë mbretëreshës, të botuara në biografinë e saj zyrtare, me autore Joséphine Dedet. Me anë të këtij reportazhi fotografik, përkujtojmë sot 10 vjetorin e vdekjes së mbretëreshës së shqiptarëve, Geraldinë, të ndarë nga jeta në Tiranë, më 22 tetor 2002.

Materiali është mbledhur nga Niko Kotherja, përkthyer nga frëngjishtja prej Thomas Frashërit, me autorizimin e autorit Joséphine Dedet.

MBRETERESHA

Jeta në Shqipëri

Me anë të këtij reportazhi fotografik, përkujtojmë sot 10 vjetorin e vdekjes së mbretëreshës së shqiptarëve, Geraldinë, të ndarë nga jeta në Tiranë, më 22 tetor 2002

" Veç ëndërroja dhe përpiqesha të kuptoja, përgatitesha të isha e denjë për ulla po me priste ".

"Mbreti më puthi dorën dhe më sugjeroi një kolltuk të cilin s'e kisha vënë re sepse ndodhej nën një kamare. Atje, të mbrojtur nga vështrimet, mundëm më në fund të flisnim lirshëm. Çdo fjalim ceremonial ishte i kotë, ndaj mbreti më kërkoi menjëherë nëse pranoja të bëhesha grua e tij. Nuk isha e mësuar të flisja me një burrë 20 vjet më të madh se unë, por në atë çast çdo ndjenjë frike u shpërbë. Ju përgjigja çka më udhëronte zemra dhe vetëm kaq. Sapo ishim njohur, por e kisha të pamundur t'i rezistoj sharmit që përmbante gjithë gënia e tij : ndihesha vërtet e dashuruar. Pa dashur të analizoja atë çka ndjeja, e kisha të qartë se nuk kisha takuar kurrë më parë një burrë si ai. "

E fejuar me mbretin Zog në Pallatin mbretëror të Tiranës, në janar 1938

Në foto: Në ditën e fejesës, 31 janar 1938

"Jam vajza më e lumtur në botë!!! Është një mrekulli të jesh parreshtur, në çdo çast, me atë që do dhe që aq shumë të do."

Në foto: Martesa mbretërore në Tiranë, më 27 prill 1938.

"Ministra, deputetë, përfaqësues bashkiakë të Tiranës... Të gjithë këto personalitete ishin ftuar të hynin në sallinin e Vilës Toptani, që shumë shpejt u mbush me qindra kurora lulesh. Nga jashtë dëgjoheshin duartrokitje dhe brohoritje të popullit. Dola në ballkon e mallëngyer, bashkë me motrën time Virxhina, kurnatin, baroneshën Ryling dhe gjeneral Seregin, adjutant i mbretit. Në atë moment, kuptova madhësinë e asaj që po ndodhte dhe se sa e denjë duhej të tregohesha për mikpritjen që më ishte rezervuar. Përhëndeta për herë të parë në mënyrën shqiptare: krahun e djathtë të mbështetur mbi gjoks, që nënkupton "Ju kam në zemrën time".

"Kisha përshtypjen që prita që mu bë në këtë vend ishte e singhtë. Midis Shqipërisë dhe atdheut tim, Hungarisë, nuk ka patur as luftërë, as mërra shekullore. Madje, kujtimet e lavdishme të besëlidhjes midis Skënderbeut dhe Huniadit veç na bashkonin."

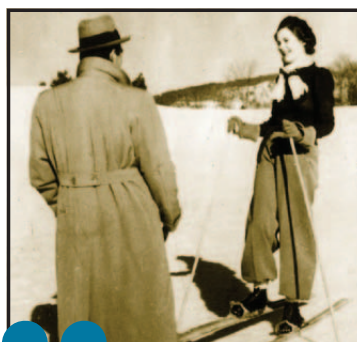
GERALDINE '38-'39

përmes 10 fotove

"Kudo më prisnin me një ngrohtësi dhe zemërmirësi të patreguar, deri në shtëpitë më të thjeshta."

"Në orën 10, një ministër i moshuar më jepte mësim historie dhe gjuhë shqipe. Në mesditë, prisja në audiencë, njëri pas tjetrit, Kryeministrin, drejtorin e Kryqit të kuq dhe drejtorin e spitaleve, të cilët më informonin për çdo çështje që kishte të bënte me mbarëvajtjen e kushteve të grave."

Filloam të përpilonim projekte ambicioze: blerje klinikash ambulante, instalime qëndrash shëndetësore deri në fshatrat më të thellë. Dëshiroja gjithashtu të prisja, të paktën një herë në javë, delegacione grash dhe vajzash nga çdo rajon i Shqipërisë."

"E magjepsur nga bukuria e vendit, kisha parandjenjë që potencialet e mëdha turistike të tij do të ishin me një rëndësi kyçe në tërheqjen e kapitaleve dhe zhvillimin e Shqipërisë. Plazhet e mrekullueshme të rivierës shqiptare dhe rajonet e përshtatshme për sportet dimërore dëshmonin që mundësitë ekzistojnë. Mbetej për tu instaluar infrastruktura e nevojshme, teleferikët, krijimi i pistave për ski. Mbreti zhavitej nga entuziazmi im dhe më thoshte se me të gjitha këto duhet të merresha unë, pasi në këto pesëmbëdhjetë vitet e fundit, atij mezi i dilte koha të ndërtonte një shtet!"

"Roli i një mbretëreshë: përmëshje e një detyre dhe besnikëri ndaj një dashurie"

"Do të vdes si një shqiptare, në tokën shqiptare dhe mes shqiptarëve."

HIMNI | KOMBËTAR

"EJANI SOT, O SHQIPETARE..."

Strofa e pabotuar kurrë e Asdrenit

Është një strofë e cila nuk gjindet as në Reze Dielli (1904), as në Ëndra e Lotë (1912), as në Psallme Murgu (1930). Poeti s'e ka botuar gjer më sot në asnjë vënd, ajo gjindet midis letrave dhe shkresave të tija, në bibliotekën e tij në Bukuresht

Nga Lasgush Poradeci

Paravajftja e himnit: Marshi atdhesor në dorëshkrim "ejani sot, o shqipëtarë"

Mbledhja e parë që profesori Kiria bëri për formimin e Korit shqiptar ish në Sala Transilvania, më 1907. Aty i-a-u ndau pjesëtarëve të rinj shqiptarë zërrat sipas cilësisë përkatëse: sopran, tenor, bas, etj. - i parë me të parë, i dytë me të dytë etj. - dhe tashi, në një pushim plot gas dhe kënaqësi artistike, plot hov patriotik, ay i thotë Asdrenit i cili ndodhej midis këngëtorëve dhe ish i dëgjuar nga emri si vjershëtor kombëtar pas shtypjes së vëllimit të tij Reze Dielli në Bukuresht më 1904: Ti je poet, bëj një strofë shqip që t'a harmonizoj për korin dhe t'a këndojmë. Pa mbaruar dhe fare këto fjalë mjeshtri i math, gjithë anëtarët e korit buçitën me një zë në mes të entuziazmit: rroftë Asdreni! rroftë Asdreni!, Asdren! Asdren!, marshin Asdren!, marshin shqip! marshin shqiptar!. Dhe si të rinj që ishin dhe kokën plot tym me Shqipëri që e kishin, kush prej tyre këndonte një varg të himnit rumun, kush një motiv ushtarak, kush prapë dhe gjë e çuditshme po fare e vetëshpieguar... - një frazë muzikore të romancës së zemrës së tij. Pastaj u mblodhë në thirrjet e bilbilkës që i lajmëronte për ushtërim, për ushtërimet e para, që të familiarizohen me notat dhe gamat dhe tonet e veçanta të psalmidive. I tërhoqte pa e kuptuar për këto natyra gazmore, zemra e ëmël prej artisti dhe personaliteti dinamik, vulkanik i profesorit të adhuruar. Asdrenin, që aty një ças përpara e kishin qëndër të përfllakëve të tyre, tashi e kishin harruar... s'e vinin më re... Ay ish larguar aty pranë, rinte tulitur në një qoshe të sallës së madhe. Rinte i thjeshtë dhe mendonte i thjeshtë dhe punonte i thjeshtë një këngë Shqipërije të thjeshtë, siç ka qënë, siç i ka patur përherë hije zemrës së tij së thjeshtë prej njeriu dhe prej atdhetari dhe prej artisti të thjeshtë që ka qënë kurdoherë veterani poet Asdren. Kur me rastin e kremtimit kombëtar që organizoj Kollonija për Asdrenin në gjashtëdhjetvjetorin e tij në Bukuresht shkronjësi i këtyre radhëve u ftua për pjesëmarrje si ish-shtëpjak i familisë së saj së madhe, nuk mendoj mënyrë më të përshtatur përshëndetjeje së-largu nga një vënd i huaj ku kaloi nëntë vjet i etuar për Shqipëri, sesa mënyrën që ishte, natyrisht, mënyra dhe qenia e gjithnjëshme, ngjyra e pandryshuarshme e burrit, shqiptarit dhe vjershëtorit Asdren: Thjeshtësia; dhe i dërgoj lavdurimin e thjeshtë, që pat përbërë

vetë lavdinë e portretit të thjeshtë të jetës dhe të punës dhe të shkrimit të thjeshtë të Asdrenit:

Burr' i urtë-e i veçuar,
Shqipëtar me shpirt të quar,
Vjershëtor vjershë-kënduar
Pate shkruar e punuar,
Kombin për t'a kombësuar,

Shqipen për t'a shqipëzuar.

Pa u turbulluar aspak prej zhurmës së shokëve të tij të korit në ushtërim e sipër solfegjesh, siç ish tërhequr Asdreni ashtu, improvizoj-atje, në Sallën Transilvania, atë çast-strofen patriotike që fillon me vargun:

"Ejani sot, o Shqipëtarë..."

Është një strofë e cila nuk gjindet as në Reze Dielli (1904), as në Ëndra e Lotë (1912), as në Psallme Murgu (1930). Poeti s'e ka botuar gjer më sot në asnjë vënd, ajo gjindet midis letrave dhe shkresave të tija, në bibliotekën e tij në Bukuresht. Ka qënë poezi me rimë, poezi sepse Asdreni pat bërë katër strofa, nga të cilat profesori Kiria vuri në nota vetëm një, dyke i kënduar pastaj kori të tjerat pas së parës. Atë strofë të Asdrenit Kiria-kur e bëri me zë që të kenë anëtarët e korit një marsh patriotik për të kënduar dhe ekzekutuar midis ndërpushimeve ose në çdo rast manifestimi.

Ç'ishin këta, cilën ishin këta anëtarë kaq idealistë të Korit shqiptar të Bukureshtit? Ishin të rinj thumajse që të gjithë, po të rinj me zemër burri, me kurajë prej luani. Ata u çquan dhe janë çquar gjithnjë, gjer në vdekje ose gjer tashi në moshë të vjetëruar, me punën e tyre shqiptare të palodhur. Tridhjet veta të vendosur për ritjen e emrit të atdheut, midis të cilëve vëllezërit Dhimiter Zografi dhe Grigor Zografi, me tregëtoren e tyre fole të dëgjuar për punët mëmëdhatare, zotërinjtë Llambi Ciciçiçe, Dhimiter Kalakuçi (Dhimiter Konea), Ilija Teodoru (Ilija Shupelka) dhe Pandel Durmishi, punëtori boem i palodhur, zemërbardhi që bënte përdita therrorinë shoqërore të krishtit për të afërmin shqiptar, anëtar për të cilin mosmarrja pjesë qoftë dhe vetëm një herë në mbledhjet e Kollonisë përbente një mallkim familiar - siç kish zakoni të përsëriste ay vetë me gojën e tij

Asdreni

në raste përkatëse, Rafail Anastasiu (Rafail Anastas) dhe Andrea Alilozi, besniku me besë të pathyer i kryetarit të famshëm të Shoqërisë "Drita" për mësimin shqip Nikoll N. Naço-Korça nga prindër prej qarkut të Pogradecit, tregëtari i math Grigor Goda, arkëtar i shoqërisë për një kohë të gjatë, i cili me rreptësinë e logaritit dinte të pajtojë kurdoherë një liri të arësyeshme nisjative kur ish fjala e përkrahjes së një anëtarëve nevojtar po të vlefshëm për nderin e atdheut, Jani Danga prej Postënanit, psalt vetëdashës i parë i kishës shqipe bashkë me psaltin vetëdashës të dytë Zisi Andrea Stavre, nipin prej vëllaj të Asdrenit. Jani Danga Postënanit, që kish ëmbëltoe luksi ku bënte porositë e ëmbëlsirave dhe të konfiturave pallati mbretëror i Rumanisë, u bë i vlershëm me të plotë për titullin e veteranit të Kollonisë aq nga shërbimi gjithnjë i gatshëm ndaj çështjeve shoqërore, sa dhe

me udhëheqjen vepëronjëse të komunitetit orthodhoks si kryetar, periudhë në të cilën u çqua në mënyrë të veçantë me mbledhjen e sumës prej katërqind e pesëdhjetmijë lei të Rumanisë për rindërtimin, pikturimin dhe pajosjen me tërë aparat liturgjik dhe stollitë priftërore të kishës historike dhe monumentore Më një ditë (Dint' o zi), e dyta falëtoare kombëtare e shqiptarëve të Bukureshtit: ishin dhe këngëtorët e tjerë të korit, me vlera të ndryshme, në gjith atë lartësi patriotike si të lartpërkruarit, dhe njëri prej tyre, për shëmbell, nxori thikën si vetëtim dhe goditi pa asnjë fjalë për vdekje një grek nga të kryeqytetit rumun, vetëm e vetëm nga shkaku i thjeshtë se ky kuxoj t'i-a shajë Shqipërinë me rastin e një bashkëfjalimi në mes të rrugës...

Me kësi përbënjes të flaktë, përkundër punës së përditëshme me të cilën ishin zënë të gjithë siç u shënuar në radhët e mësipërme, kori

vijonte për të mbarë pa asnjë ndërkeputje, vijonte regullisht natën po dhe ditëve të Djela si dhe ndonjë të kreme rastore gjatë muajit. Vetëm një incident, incident i pamënjatuarshëm sepse i zakonshëm, i zakonshëm sepse i nevojshëm, i nevojiturshëm, nga nevoja, çqetësonte veshin simfonik të Kiria-kur dhe zellin e gjithë këngëtorëve të tjerë-përveç dyve: Andrea Alilozi dhe Pandel Durmishi. Alilozi dhe Durmishi mirrin pjesë pa asnjë përjashtim nër ushtërimet e korit, paraqiteshin dhe përpikësisht pas minutave që shënoheshin në orar, po që të dy vinin mbrëmnet si të lodhur nga tregëtimet e ditës dhe kishin dhe një zë fare të papërshtatur për kor; i pari me timbrin e trashë, me dridhje të panjështa, turbullonjëse - i dyti me korrdhëzat e fytyrës përherë të ngjyruara, përherë të çakorduara: njëri nxirte një farë toni si një violi me tela të gjerra, tjetri si një pllakë gramafoni të prishur: Na bënin disonancë në këngë, më thotë Asdreni, gjer sa i ndalonte profesori. Pol- gjer sa i ndalonte vetë mjeshtri Kiria: me qënë që, për qarjet e koristëve të tjerë, ata as që deshinin t'a dijnë kurrë: kishin gjetur kundër çdo ankimi një mprojtje stereotipike, dhe i-u përgjigjeshin shokëve me mëri: Pse? veç juve jini shqiptarë? Neve nuk jemi?! Dhe kori i tërë buçiste në gas...

Këta djem të mbledhjen të kombit mbesonin: dhe kishin bindje të plotë se, për të vetëmen cilësi të të qenurit shqiptar edhe dyke mos pasur pajisjen sine qua non të një veshi muzikor- kishin të drejtë vetore të prishin vazhdimërisht harmoninë e një kori të tërë të një themelimi të vështirë dhe të pagmuarshëm, për hirin e të cilit Kollonija derthte të holla me duar plot, mbante me gjithë shpenzimet e ushqimit, të veshjeve dhe të fjetjes priftin shqiptar, paguante veglat dhe notat dhe trikëmbshet muzikore, paguante sallën e koncerteve, shpërbente me shpërbllim të rëndë mjeshtër në të famshëm të artit koral rumun, dhe prishte qindëra mijë lei për rindregjen, për pajisjen dhe përmbajtjen e kishës kombëtare në Rumania.

Kështu ka qënë, dhe është, dhe do të jetë, fati dhe rrefimi dhe përalla, përgjithnjë dhe përgjithëmonë, e atyreve që bëjnë punën e mirë të njerëzimit në botë, punën e mirë të atdheut për Shqipëri:

Sic resurgit gloria Albaniae...

Pjesë nga studimi i Lasgush Podocit "Himi kombëtar Flamurit pranë të bashkuar" dhe gjezera e tij", marrë nga libri i sapototuar "Korrespondencë Lasgush Poradeci Asdreni" Vopra V

TRADITA | VLERA

Faleminderit, atë Camodeca!

Pietro Abitante

Mbrojtja dhe ruajtja e një minorance etniko-linguistike vjen sidomos nga afërsia e kufinjve me gjuhën "pritëse", siç është psh. italishtja për gjermanishten e altoatezinëve dhe për frengjishten e valdostanëve.

Por kur flitet për ishuj gjuhësorë, si ato shqiptare në Itali, nuk është e njëjta gjë. Roli kryesor në mbrojtjen e identitetit tonë e ka pasur feja: dihet që tradita dhe feja me ritualitetin e saj janë një binom historik i pa ndarë. Një shembull i qartë është figura e një prifti të shekullit XIX, Pietro Camodeca de' Coronei nga Castrogio, qendër e vogël e Kalabrisë, është falë edhe impenjimit të tij fetar dhe kulturor kundër padronëve dhe peshkopëve të zonës dhe thirrjeve të tija ndaj Kreut të krishterimit, Papa Leonit XIII, që sot mund të flasin për kulturën arbëreshe.

Kjo figurë e veçantë fetare, duke iu drejtuar Papës, bën thirrje së bashku me italo-sh-

Pietro Camodeca de' Coronei preku Papa Leonin XIII, duke i kujtuar rapsoditë popullore që i këndonin Dukës së Borgonja-s kur mbërritën refugjatë nga Shqipëria si: "Petkat e të mira të tona/na i ljam te korona/Krishtin vet' kemi me ne/oj e bukura More/ thell të pljastë me ljet ndër sy/na të ljpisnjem,oj Arbëri"

Pietro Abitante

Petkat e të mira tona/na i ljam te korona/Krishtin vet' kemi me ne/oj e bukura More/ thell të pljastë me ljet ndër sy/na të ljpisnjem, moj Arbëri (I nostri beni li lasciamo a Corone, solo Cristo abbiamo con noi, o mia bella Morea, profondamente feriti con le lacrime agli occhi, noi ti invochiamo, o Albania)

Një minoranxë etniko-linguistike shumë herë ruhet kur është afër nacjunes që e fljet atë gjuhë ashtu si në "Taljet është për tedheshkun në Alto Adige e për franxhizin në Valle d'Aosta. Po kur flasem për aljbëreshët e tanë nek është ashtu: identiteti aljbëresh i duhet besës e rritit greco-bixantin: dihet se tradihtat e njeriut ectin gjithënjë me besën.

E kështu mirret vesh sa i rënd ka kljen roli i zotit Pietër Kamodheka i Koroneve ka Kasternexhi, një ka-

me gjithë zotrat e tij. Në 1860 u nxuar liturxhia, kenkat e të veshur- rat kljishje greke tipike. E riti u përzie me atë ljetirë.

Në këte mot ngrëhet figura e Kamodhekut për të ruajtjen e rritit grek. Në 27 llunarit 1887 i shkruan Papës, tue përgljunjur për një eparki greke autonome ka veskovet ljetinj e për githë katundet aljbëreshë të Kalabrisë e të Bazilikatës e tue bërë riferimend buljës së Papës Leone X e 18 majit 1521, ku contemplarshin të drejtat e rritit grek afër aty latin. Zoti Pietër i fljet papës për gjindën aljbëreshë si njeriz poverjelj po kryeljartë për besën, pse klje për pjesë Skënderbeut ndë Maometi s'pat sit t'e mbaj fjaljën "...të i a vëj turbantini mbi kryet e papës e henëzën mbi kljishës së Shën Pjetrit."

Në kljofte ndryshe, shton i haljmuar arçipreti, "...vdes me rritin tënë, glluha jonë e ljashte sa jeta, zakonët e tradhiat

Në 27 llunarit 1887 i shkruan Papës, tue përgljunjur për një eparki greke autonome ka veskovet ljetinj e për githë katundet aljbëreshë

Ky popull u difëndir me një besë e fortë, ka akuzat ere- tike e ljetinjvet, tue kuljtuar përljeshjet kundër arjanëvet, kundër veskovit I Tesalonikës, kundër Fazit e kundër Urosit. Kamodheku e lji- pi ajutin të priftravet e vendit ka veskovi i Tursit-Anglonës së

Bazilikatës njera veskovet të kala- brjes e të shumëtën ishin dhakor- du me atë, si duket me litrat të shumëta që shkruajtjin njeri tjetrit.

Në 1918 papa Bendetto XV kri- arti dy eparki me rritin grek, një për "Talien kontinentale në Ungër (Cosencë) e nj'atër për Siciljen në Pianën e aljbëreshëvet.

Veçëria relixhoze greke klje një support i madh për identitetin tënë i rallë kurse s'klje ashtu për katundet aljbëreshë që kljen ka- tolicizuar, do me thënë se çdo petk i artës, i storses e i kulturës i një populli vete gjithënjë me rritet e besës.

Një faljenderim i madh zotit Pi- etër Kamodhek, një prift i uljët e i paljodhur që tue difëndirtur rritin grek, na difëndirti menjëherë glluhën e tradhiat e tona.

Përkthimi nga: Pietro Abitante

Me 27 korrik 1887 i drejtohet Papës, me letrat e tij, duke u lutur për një dioqezë autonome nga peshkopët latinë për fshatrat arbëreshë

qiptarët e tjerë të kohës, për krijimin e një dioqeze auto- nome me ritual greko-bizantin, duke mbrojtur njëkohësisht historinë dhe vazhdimësinë e kulturës së komuniteteve tona.

"...luftuam për fenë e Krish- tit nën të Madhin (Skënderbe) që u emërua gjeneral i Lidhjes së Shenjtë... ramë si trima pas 23 betejash dhe ndërsa turku shpërthente mbi humbësit... Papa i kohës na priti mirësisht në mbretërinë e Napolit"

dhe e preku duke i kujtuar rapsoditë popullore që i drejtuan Dukës së Borgogna-s kur mbërritën refugjatë nga Shqipëria si:

"Petkat e të mira tona/na i ljam te korona/Krishtin vet' kemi me ne/oj e bukura More/ thell të pljastë me ljet ndër sy/ na të ljpisnjem, moj Arbëri

Në fakt, u ishin marrë privi- legjet dhe ekskluzivitetet e fitu- ara me mbërritjen e tyre në shekullin XVI: me kohën këto lehtësira u zbehën dhe padronët e peshkopët e zonës, duke mos duruar këtë dualizëm fetar, la- tinizuan një pjesë të mirë të fs- hatrave albanofone të rritit grek.

Pati një tentativë të

lavdërueshme të Felice Eman- uele Rodotà me themelimin, me shpenzimet e tij, të një Kolegi italo-grek në San Bededetto Ullano që u zhduk me per- sekutimin e peshkopit dhe priftërinjve të tij. Në 1860 u ndalua liturgia greke, kënga korale dhe veshitja tipike. Kis- hat u bënë hibride në ritualite- tin e tyre.

Në këtë periudhë figura e Camodeca-s ka një rol historik në mbrojtjen dhe rifitimn e rritit grek. Me 27 korrik 1887 i drejtohet Papës, me letrat e tij, duke u lutur për një dioqezë au- tonome nga peshkopët latinë për fshatrat arbëreshë të Kal- abrisë dhe Bazilikatës, duke iu referuar precedentit të Leonit X që më 18 maj 1521 krijoi ju- ridikisht peshkopin e rritit grek përkrah atij të rritit latin. Pietro Camodeca në thirrjen e tij flet për popullin e tij të varfër por krenar për fenë e vet, pasi falë Skënderbeut dhe njerëzve të tij Muhamedi nuk mundi të reali- zonte projektin për t'i "...vënë çallmën në kokë Papës dhe hënën në kupolën e Shën Pjetrit".

Përndryshe, shton me trish-

tim prifti: "...do të vdesin me ne rituali ynë, gjuha jonë antike sa bota, zakonet tona, traditat tona".

Ky popull ishte mbrojtur falë besimit të tij ekzemplar nga akuza për herezi, duke cituar betejat kundër arianëve, kundër peshkopit të Selanikut, kundër herezive të Fozio dhe Urosio-s. Kërkon solidaritetin e peshkopëve të zonës, nga Bazi- likata në Calabri, që kryesisht ishin dakort, nga sa mësohet nga korrespondenca e epokës. Në vitin 1918 u krijuan nga Papa Benedikti XV dy dioqeza të rritit grek, një për Italinë kon- tinentale me seli në Lungro, në provincë të Kozencës dhe një tjetër për Siciljinë në Piana de- gli Albanesi. Dallimi fetar ish- te një mbështetje esenciale për mbrojtjen e këtij identiteti të jashtëzakonshëm, gjë që nuk ndodhi me komunitetet alban- ofone të katolizuara.

Faleminderit Pietro Camo- deca de' Coronei-t, një figurë fe- tare e thjeshtë dhe e palodhur që duke mbrojtur rikthimin e ritualitetit fetar mbrojt, njëko- hësisht, pasurinë tonë his- torike, artistike dhe kulturore!

ARKIVAT | AMERIKANE

Agron Alibali

Pjesa II

Sot pranohet përgjithësisht se hebrejtë që u zhvendosën në Shqipëri gjatë Luftës II Botërore janë shpëtuar që të gjithë, ndërsa në Kosovë disa prej tyre nuk e patën këtë fat. Edhe propaganda e qarqeve serbe nuk ka munguar të nxijë realitetin historik që lidhet me këto ngjarje.

Mirëpo në këtë drejtim ka një neglizhim të paspjegueshëm edhe tek të tjerët. Kështu, edhe libri i shumëpërmendur "Besa" me foto të shqiptarëve që kanë shpëtuar hebrejtë gjatë Luftës, me autor Norman Gershman, një pjesë të mirë të personazheve të tij i ka nga Kosova, por kjo pak theksohet në përmbajtje apo në ekspozimet e shumta nëpër botë të këtyre fotove të rëndësishme.

Dokumenti amerikan i përcjellë edhe në Pjesën II zbulon një përmasë të re të kontributit të popullit të Kosovës në shpëtimin e hebrejve të ish-Jugosllavisë që u detyruan të gjejnë strehim atje.

Letrat e Identitetit

Sikurse u përmend në Pjesën I, Letra e Identitetit ishte një prej dokumenteve të lëshuara në Shqipëri dhe të përdorura nga hebrejtë për të fshehur identitetin e tyre të vërtetë dhe për t'i shpëtuar kësaj valesë naziste.

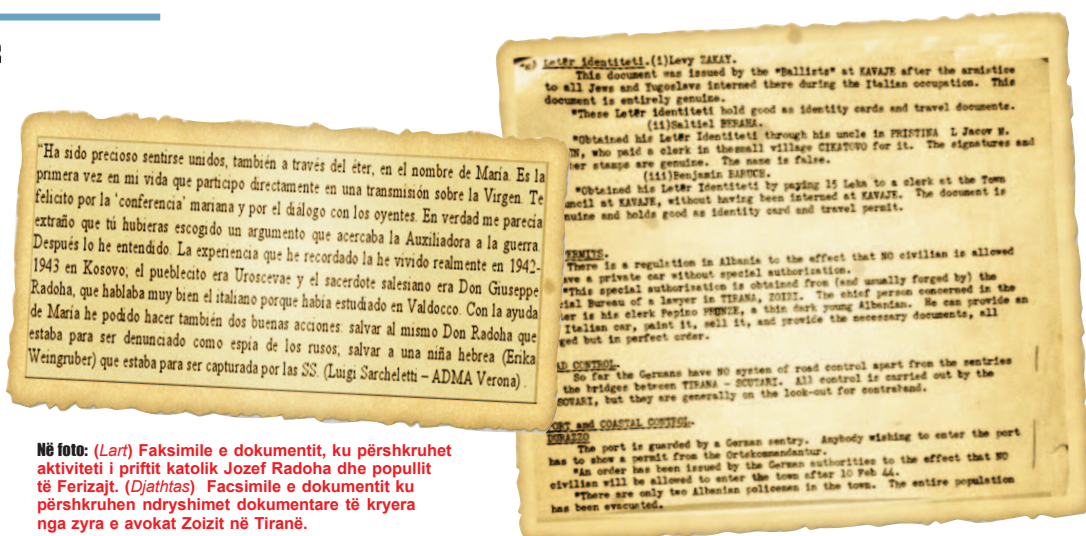
Raporti ynë përmend se Letra e Identitetit përdorej edhe nga hebrejtë në Kosovë. Kështu, aty thuhet se njëfarë "Saltihel Beraha e siguroi Letrën e Identitetit nëpërmjet xhaxhait të tij në Prishtinë, njëfarë L. Jacov M. Cohen, i cili shpërbleu për këtë shërbim një nëpunës në fshatin e vogël të ÇIKATOVO-s", një fshat në komunën e Drenasit. Si në rastet e tjera, vultat dhe nënshkrimi i dokumentit ishin të sakta, kurse natyrisht që emri ishte i rremë.

Kontrollet rugore në Shqipëri

Dokumenti përmend edhe kontrollet rugore në Shqipëri, duke theksuar se "gjermanët nuk kishin sistem kontrolli rrugor, përveç rojave në urat midis Tiranës dhe Shkodrës." "I gjithë kontrolli rrugor - nënvizonte dokumenti - kryhej nga kosovarët, por përgjithësisht ata e kishin mendjen tek kontrabanda". Ky pohim i rëndësishëm le të kuptojë se kontrollet rugore të xhandarëve ishin në përgjithësisht poroze.

Dëshmitë e Pagëzimit

Kështu, në sythin Testimonium Baptismi ose "Dëshmi pagëzimi", raporti i zbuluar në arkivat amerikane përmend se prifti katolik i kishës së Ferizajt, emri i të cilit jepet si Joseph Radoha, u kishte lëshuar dokumente pagëzimi "shumë personave për t'i ndihmuar që të merrnin dokumente të tjera". Burimi për këtë informatë

Në foto: (Lart) Faksimile e dokumentit, ku përshkruhet aktiviteti i priftit katolik Jozef Radoha dhe popullit të Ferizajt. (Djathtas) Facsimile e dokumentit ku përshkruhen ndryshimet dokumentare të kryera nga zyra e avokat Zoizit në Tiranë.

STREHIMI I HEBREJVE

Falsifikimi i dokumenteve shtetërore dhe fetare në Kosovë

Etërit katolikë në Shkup dhe Ferizaj ishin kthyer në mbrojtës të devotshëm të refugjatëve të huaj - kryesisht hebrej. Madje ata punonin në mënyrë sistematike, si njëfarë rrjeti i sofistikuar, duke ofruar strehim, dokumente pagëzimi dhe transport bagazhi...

ishte njëfarë Mosha Varon Marcus, i cili vetë kishte përfutur dëshmi pagëzimi prej priftit të Ferizajt. Si i vetmi prift katolik atje, At Radoha kishte strehuar në kishë, dhe në shtëpinë e tij "shumë refugjatë, përfshirë jugosllavë, hebrej, grekë, etj".

At Radoha ishte - sipas raportit - në lidhje të ngushtë me priftin katolik të Shkupit, i cili, nga ana e vet, ishte kanali kryesor për dërgimin e bagazheve të refugjatëve nga Jugosllavia për në Shqipëri.

Për priftin Radoha dihet fare pak. Ai ishte me prejardhje diku nga Evropa Qendrore dhe ishte caktuar të shërbente në Ferizaj. Po ashtu, sipas një burimi italian, At Jozef Radoha, ishte prift salezian dhe fliste mirë edhe italisht, pasi kishte studiuar në kongregacionin e Valdoccos, pranë Torinos, në Itali. Po sipas të njëjtit burim, rreth viteve 1942-1943, kur Kosova ishte nën administrim italian, At Radoha u gjend në rrezik për t'u denoncuar si "spion rus" dhe u shpëtua nga njëfarë Sarcheletti. [Burimi: Luigi Sarcheletti - ADMA Verona].

Kurse Peshkop në Shkup në atë kohë ishte Smiljan Franjo Ceka, i cili më pas u bë anëtar i Concileve të II të Vatikanit dhe Arqipeshkv i Sarajevës. Në Peshko-

Foto që tregon momentin e lumtur të largimit nga Tirana në shtator 1945 të hebrejve të shpëtuar gjatë Luftës II Botërore. Transportimi i tyre përfundimtar krye me ndihmën e UNRRA-s. Mirënjohje për botim arkivës UNRRA.

patën e Shkupit, është rasti për t'u përmendur se deri në vitin 1921 ishte si Peshkop Lazër Mjeda, i cili më pas u emërua Arqipeshkv i

Shkodrës.

Nga raporti kuptohet qartë se etërit katolikë në Shkup dhe Ferizaj ishin kthyer në mbrojtës të

devotshëm të refugjatëve të huaj - kryesisht hebrej - që përpigeshin t'i shpëtonin terrorit dhe përdjekjeve nazi-fashiste. Madje ata punonin në mënyrë sistematike, si njëfarë rrjeti i sofistikuar, duke ofruar strehim, dokumente pagëzimi dhe transport bagazhi.

Disa përfundime paraprake mund të nxirren edhe sot e gjithë ditën:

Së pari, angazhimi i prelateve katolikë në Kosovë dhe Maqedoni për shpëtimin e hebrejve bie ndesh me politikën e atëhershme të ndjekur nga Papa Piu XII, e cila është e diskutueshme edhe sot e gjithë ditën.

Së dyti, kjo veprimtari kaq e gjerë dhe e dendur nuk mund të mos bëhej pa dijeninë, dhe për më tepër, pa mbështetjen e drejtpërdrejtë apo të tërthortë të shqiptarëve të Ferizajt me rrethe, si dhe popullsisë shqiptare e maqedonase të Shkupit. Këtu doemos përfshijej jo vetëm popullsia civile, por edhe administratë vendase.

Kjo faqe e panjohur e historisë së Kosovës, e cila pret të hulumtohet më tej, vërteton se, sikurse në Shqipëri, edhe në Kosovë strukturat shtetërore, shoqërore dhe fetare u angazhuan tërësisht për shpëtimin hebrejve të Kosovës dhe të viseve të tjera të ish-Jugosllavisë.

Komedia

INIS GJONI rikthehet në në skenën teatrale si regjisore komedie. Cila është përmbajtja e dramës së Vardarit, përkthyer nga Ylljet Aliçka

TIRANE

DHURATA HAMZAI

A ta që zgjedhin të divorcohen, në pamundësi për të zhvilluar jetën në harmoni në çift, sa vinë e bëhen më të shumtë. Është një nga ngjarjet më të shpeshta të viteve të fundit, edhe në shoqërinë shqiptare dhe ndoshta çiftet nuk kanë gjithmonë të drejtë ta bëjnë këtë... Regjisoria Inis Gjoni duket se ka ndjesinë e një refleksiioni të fortë ndaj kësaj dukurie dhe për të shprehur mesazhin që e shqetëson, ajo do të tw ngjis së shpejti në skenë komedinë "Klani i të divorcuarëve". Regjisoria Gjoni premtan se "kjo premierë që sjell në skenën teatrale do t'i përcjellë publikut mundësinë të shijojë një shfaqje e cila vjen edhe me një mesazh të madh për shoqërinë". Vepra do të interpretohet nga aktorët Romir Zalla, Jonida Vokshi, Adriana Tolka dhe Orsi Vagjeli. Si regjisore Inis Gjoni rikthehet pas suksesit teatror që ka pasur dhe me vepra të tjera që ajo ka vënë në parë në skenën teatrale, si "Salla e banjës", veprë që mori jo pak duartrokitje. "Klani i të divorcuarëve" është shkruar nga autori i njohur Alil Vardari dhe është përkthyer nga Ylljet Aliçka. Nata e parë të premierës do të jetë më datë 1 nëntor për të vijuar deri më datë 9. Regjisoria tashmë është në provat e fundit për të sjellë në skenë shfaqjen që është një komedi intime, ashtu siç ishte komedia "Salla e banjës" e realizuar vitin e kaluar. "Këto komedi flasin për jetën reale, atë të prekshmen ku publiku pa shumë sforco me anë të gjuhës dhe zhargonit që gjen në komedi shikon jetën me të cilën ballafaqohet çdo ditë", thotë regjisoria. Ideja për të sjellë në skenë

"KLANI I TË DIVORCUARVE"

Me Inis Gjoni në Teatrin Kombëtar

Regjisoria: Shfaqje ka një mesazh të madh për shoqërinë

Regjisoria Inis Gjoni

këtë veprë ka qenë prej disa kohësh tek regjisoria Inis Gjoni, e cila gjatë kohës që ka nisur të punojë për këtë veprë ka hulumtuar shumë për të parë se ku ndodhet shoqëria jonë, por edhe ajo mbarëbotërore. Vepra ka mbështetjen e "Digitalb" dhe skenografia e veprës është realizuar nga Beqo Nanaj, kostumografia nga

Bukuroshe Sinanaj, formulimi muzikor nga Ermir Shaphasa dhe producente Julia Sinanaj.

NGJARJA

Tri gra që nuk njihen me njëra-tjetrën, fati i ka bashkuar në një shëpi pas ndarjes martesore. Ngjarja zhvillohet në apartamentin e tyre

"KLANI I TË DIVORCUARVE"

Autor: Alil Vardari
Përkthyer: Ylljet Aliçka
Regjia: Inis Gjoni
Skenografia: Beqo Nanaj
Kostumografia: Bukuroshe Sinanaj
Formulimi muzikor: Ermir Shaphasa
Producente: Julia Sinanaj
Interpretojnë: Romir Zalla, Jonida Vokshi, Adriana Tolka dhe Orsi Vagjeli
Shfaqet: 1 deri më 9 nëntor 2012

dhe këtu krijohet klani i të divorcuarëve. Komedia "Klani i të divorcuarëve" ka në qendër të saj tre personazhe, Stefania, Brixhilda dhe Meri. Stefania dhe Meri kanë zgjidhur martesat e tyre me koshiençë. Ndërsa nga ana tjetër kemi dhe femrën e braktisur nga bashkëshorti, që është Brixhilda, e cila arrin ta përballojë divorcin, të shikojë përpara dhe të gjejë shpresën pas një dhimbjeje të madhe siç është dhe ndarja. Mes aktorëve Adriana Tolka dhe Jonida Vokshi, aktori Romir Zalla do të vijë këtë herë në skenën teatrale në rolin e një femre.

Ekspozita

Shkëlqim Meçaj prezanton 20 vjet krijimtari

Artisti Shkëlqim Meçaj ka 20 vjet që prezanton krijimtarinë e tij në ekspozita arti të përbashkëta dhe personale, brenda dhe jashtë Shqipërisë. Ai drejton Art Studio Galeri "MEÇAJ" prej 6-vjetësh në qytetin e Fierit. Meçaj është një artist i veçantë, me krijimtari të gjerë e të plotë. Ai lëvtron pikurën dhe skulpturën në dru e në gur. Kritika pohon se lëvtron një lloj të veçantë të pikturës që quhet iluzivo-aluzive. Artisti MEÇAJ në këto 20 vjet ka seleksionuar afro 1000 vepra, në të gjitha gjinitë e artit pamor. Shumë vepra të tij janë pronë e koleksionistëve brenda dhe jashtë Shqipërisë. Prej 5 vjetësh bashkëpunon me disa kritikë të njohur të artit pamor, si: Alfred Mehmeti, Flutura Mema dhe Abdulla Tafa. Ekspozita qëndron e hapur në Muzeun Historik Kombëtar

Komedia

"Ëndrra në papafingo" shfaqet në Teatrin e Metropolit

TIRANE

Janë 8 aktorë që duke veshur dhe zhveshur lëkurët e shumë personazheve, rikthejnë komedinë "Ëndrra në papafingo" në Qendrën Kulturore "Tirana" (Teatri Metropolit). Shfaqja u dha mbrëmë në orën 18.00 dhe do të vijojë të jepet në të njëjtën orë të dielën dhe të hënën. "Nëse do të tentonim t'i vinim një emër shfaqjes "Ëndrra në papafingo" do të ishte "multi-komedi", thotë regjisori Isai. Ngjarjet e komedisë zhvillohen në një papafingo. Aty personazhet kanë dhomën e tyre të gjumit, kanë "sallën e tyre të konferencës", kanë vendin ku "i rrëfehen vetes" (monolog), por e kanë edhe vendin ku mund të tentojnë që të shfaqin ëndrrat dhe dëshirat e tyre që janë sa të bukura aq edhe të pamundura. Por papafingo edhe tjetërsitet duke u bërë një manastir, apo edhe një skenë "gjigande" për "artistë të jashtëzakonshëm", shpjegon regjisori Erion Isai. Në këtë komedi përmbledhen "Ëndrrat e një nate vere" nga Eililam Shekspir, "Dia-

Foto nga komedia "Ëndrra në papafingo"

logje dhe monologje" të krijuara enkas për këtë shfaqje, si dhe nga kryevepra botërore "Dekameroni", e Xhovani Bokaços dhe një fragment i dramatizuar.

"ËNDRRA NË PAPAFIGO"

Regjia: Erion Isai
Ass/regisor: Amos Zaharia
Skena dhe kostumet: Klajd Ymeri
Interpretojnë: Lorenc Kaja, Natasha Sela, Kastriot Ramollari, Albana Sançolli, Ajlin Petrela, Denis Kurushi, Olta Çali
Shfaqet: 28, 29 tetor 2012

"Kjo komedi vjen e stilizuar, duke mos pasur strukturën dhe zhvillimin e një komedie që kemi dëshirë të shohim, por vjen e ndërthurur, duke kaluar nga një ngjarje, në një tjetër ku gjithmonë personazhet i përflasin ëndrrat. Ajo fillon me një elozh ndaj 100-vjetorit të pavarësisë dhe më pas duke i lidhur njëri pas tjetrit personazhet me monologjet, "Ëndrrat e një nate vere" të Shekspirit etj.

Zhgënjimi

Dështon festivali opertistik "Marie Kraja"

U tha se do të merrte pjesë edhe sopranoja e njohur Ermonela Jaho, pak kohë para datës së caktuar për edicionin e 13-të të festivalit opertistik "Marie Kraja", i cili duhej të zhvillohej më 27, 28, 29 tetor 2012. U tha se do të vinin në Tiranë emrat më të njohur të botës operistike që do të prekin këtë edicion, ku do të jepeshin edhe gmi-met speciale në kuadër të 100-vjetorit të Pavarësisë. Në gjykimin e edicioneve të festivalit "Marie Kraja" ndër vite, janë bashkuar drejtuesit më të famshëm të operave evropiane, por ky edicion edhe pse u premtua se do të jetë ndryshe, është anuluar. Ministria e Kulturës nuk ka thënë asnjë fonde për festivalin dhe papritur ka bërë edhe anulimin e këtij festivali, thotë një nga organizatorët. Anulimi ka qenë i papritur edhe për personalitetet e rëndësishme që janë njoftuar të marrin pjesë si drejtori i Operës Shtetërore të Vjenës, Dominique Meyer, si dhe sopranoja e njohur shqiptare Ermonela Jaho, që "do të kryesonte" edhe jurinë.

Ermonela Jaho

Koment

2013 dhe shansi i palës së tretë

NGA **AFRIM KRASNIQI**

vijon nga faqja 1

...niveli konkurrues më të pasur sesa PD-PS do tëndikonte në largimin nga modeli i konfliktualitetit permanent midis dy liderëve politikë, në pasurimin e sistemit politik, në përfaqësimin më të mirë qytetar, në korrektimin e qeverisjes si dhe në ekzistencën e një garancie politike për publikun, të aftë të marrë vendime të përgjegjshme sa herë që vendi ndodhej pranë krizave politike apo kolapsit institucional. Kjo pritshmëri u rrit akoma më shumë me rritjen e numrit të zgjedhësve të zhgënjyer nga partitë e mëdha politike, si dhe me hyrjen në çdo zgjedhje të një numri të madh zgjedhësish të rinj, kritikë ndaj bipolaritetit frenues dhe me kërkesa të mëdha për të ardhmen.

Kjo pritshmëri e madhe rezultoi në jetë zhgënjyese. Në 22 vjet sistemi politik ishte e mbeti dypartiak dhe për më tepër, dy emëror, garë midis Sali Berishës e Fatos Nanos, dhe më pas, midis Sali Berishës dhe Edin Ramës. Të tretët, ata që duhej të impononin stabilitetin, moralitetin dhe garanci publike, - dështuan ose për më tepër, zgjodhën të ishin pjesë e dështimit politik. Analiza retrospektive e provon këtë tezë. Tentativat e para për sistem shumëpartiak dështuan kur forca të reja politike konkurruese u emëruan ish organizatat e PPSH ose disa parti të reja, të gjitha mbështetëse publike të ish liderit komunist Aliu. Më 1992 koalicioni i djathtë fillimisht pranoi presionin pozitiv përëmdimor për të ndarë pushtetin dhe fitoren, përmes marrjes në koalicion të PSD, partisë së tretë politike parlamentare. Një vit më vonë kontrasti midis shumicës së një pale që kërkonte pushtet absolut partiak dhe bezdisë së aleatëve të vegjël që kërkonin më shumë dinamikë, debat dhe sjellje konstruktive kushtetuese përfundoi me përçarjen e PSD dhe krijimin e dy partive të reja politike. Vendi e partisë së tretë e zuri PAD, grupi liberal në PD, i cili premtori korrektimin e qeverisjes por që në përfundim të mandatit u zhvendos thuasë në ekstremin e majtë, në koalicion me të majtën historike. Zgjedhjet e vitit 1996 dhe 1997 nuk prodhuan forca të treta përcaktuese politike, për shkak se partitë aleate morën mandate dhe pushtet të dhuruar, të kontrolluar në çdo kohë, përkatësisht nga PD dhe PS. Zgjedhjet e vitit 2001 sollën shpërndarje të mandateve parlamentare në më shumë se pesë parti, por për shkak të skemës komprometuese (zgjedhjes së deputetëve aleatë nga lista shumë emërore e PS&PD ose imponimi prej tyre i renditjes në

listat shumë emërore), shumica e partive të treta humbën shumë nga identiteti i tyre politik. Përjashtim bëri Partia Demokratike e Re, PDR, e dalë nga PD, e cila siguroi 6 mandate parlamentare dhe shpesh u bë përcaktuese në votimet politike parlamentare mazhorancë - opozitë. PDR e humbi fuqinë e saj përfaqësuese më 2005, kur grupi parlamentar thuasë ishte shpërbërë dhe kur identiteti i saj kishte humbur çdo vlerë përfaqësuese. Rotacioni i vitit 2005 krijoi parti të tjera politike në përpjekje për marrjen e pozitës kontrolluese e korrektuese të pushtetit të shumicës. LSI, PR, PAA, dhe më pas edhe PDK u bënë grupe parlamentare, disa nga zgjedhësit dhe disa nga taktikat partiake e parlamentare, çfarë solli një shpërndar-

Në 22 vjet sistemi politik ishte e mbeti dypartiak dhe për më tepër, dy emëror, garë midis Sali Berishës e Fatos Nanos, dhe më pas, midis Sali Berishës dhe Edin Ramës

je të vendimmarrjes politike në më shumë se dy faktorë politikë.

Një shans i ri politik përbën dalja në skenën politike e LSI, parti e majtë, kritike ndaj të majtës dhe shumëfish kritike ndaj të djathtës. Më 2009 LSI premtori të ishte forca politike përcaktuese e qeverisjes, premtim që u mundësua me rezultatin modest zgjedhor, kur kjo parti politike, për shkak të shifrave parlamentare, u bë aktor përcaktues për mazhorancën. Raste të tilla janë ideale për të sjellë ndryshimin e madh politik për veten, sistemin politik dhe

jetën politike e publike në vend. Por LSI gjykoj, vendosi dhe veproi ndryshe. Pas një fushatë të ashpër politike kundër kryeministrit Berisha vendosi të hyjë në koalicion politik me të, duke i mundësuar atij një mandat të dytë politik. Ajo nuk vendosi kushte për mirëqeverisjen e vendit apo premtimet e saj elektorale, për korrektimin e modelit qeverisës apo kalimin nga modeli partiak i pushtetit në një shtet së të drejtës, me rol të kufizuar kushtetues të partive politike. Ajo zgjodhi të kundërtën, kompromisin pa kushte për 20% të pushtetit piramidat, duke deklaruar se kjo zgjedhje lidhej me dy premtime bazë të saj, integrimin dhe stabilitetin. Pas tre vitesh në qeveri Shqipëria është refuzuar tre herë në dhënien e statutit kandidat dhe në tre rastet argument ka qenë edhe mungesa e stabilitetit demokratik dhe demokracisë funksionale. Pra tre vitet e bashkëqeverisjes kanë treguar se alibia e integritetit dhe stabilitetit vlen vetëm për fjalime para militantëve, jo për argument publik dhe faktik të besueshëm.

Zgjedhjet e vitit 2013 janë afër dhe çdo sondazh dëshmon diferencën minimale midis mbështetjes publike për dy partitë e vjetra politike, rënien drejt niveleve minimale të mbështetjes për partitë e vogla tradicionale si dhe pamundësinë e sistemit aktual partiak për të prodhuar moralitet dhe stabilitet funksional qeverisës. Për qytetarin u bë e qartë se skema aktuale me PD dhe të tjerë aleatë fiktive që kanë hequr dorë nga identiteti politik në shkëmbim të pazareve antikushetuese për drejtore dhe tenderë, për punësime militante dhe ndarje në përqindje të tortës së pushtetit, - është e mbetet zgjidhje afatshkurtër, e dëmshme, pa mbështetje publike dhe pasoja të mëdha për proces-

in demokratik e integrujes të vendit. Raport progresi i BE e provoi këtë tezë. LSI dhe ndonjë parti tjetër e vogël e humbën shansin të ofrojnë një model ndryshe nga PS dhe PD, përkundrazi u bënë me vetëdije sh- tojca dhe simbole të tipareve negative të keq-qeverisjes së tyre. Ato hoqën dorë nga misioni politik, nevoja për ndryshim, identiteti dhe pritshmëria publike, duke zgjedhur rrugën më të shkurtër, atë të ndarjes proporcionale të të mirave të pushtetit, në dëm të qytetarit.

Përpjekjet e trefishta: PD për të ruajtur aleancën e panatyrshme me LSI dhe çdo faktor tjetër politik përfshirë Partinë Komuniste, PS për të hequr dorë nga premtimet për rilindje kombëtare në shkëmbim të

Kërcënimi i vetëm i këtij sistemi të mbyllur politik janë grupet e reja politike, sidomos FRD dhe AKZ. Të vendosura përballë dy partive të mëdha, refuzuese ndaj çdo pазari politik

aleancës me LSI, apo vetë LSI dhe parti të tjera të vogla për të apikuar çdo koalicion të mundshëm që u mundëson atyre përfaqësim parlamentar, - në thelbin e tyre janë dëshmi e kalbëzimit të sistemit politik, e ambicies për marrjen ose ruajtjen me çdo kusht të pushtetit, e arritjes së qëllimit politik me çdo mjet, sado komprometues qoftë ai. Kjo praktikë mund të sjellë suksese të përkohshme, por në çdo rast është e mbetet një model i dështuar në aspektin afatgjatë. Të dëmtuar janë të gjithë, por partitë më të dëmtuara nga ky model janë partitë e treta

politike, aleatët e pazareve të pushtetit dhe opozitës, të cilët, përfundimisht humbin çdo normë të identitetit të tyre dhe shans për mbijetesë politike.

Në këto rrethana zgjedhjet e vitit 2013 janë një test thelbësor politik për aftësinë e shoqërisë dhe elitës politike shqiptare për ndryshim. Monopoli 22 vjeçar PD-PS është kufizuar së bashku në 1.2 milion vota, aq sa njëra prej këtyre partive ka fituar e vetme më 1991, 1992 apo 1996. Të tretët e tranzicionit janë gjithashtu të gatshëm të pranojnë të jenë fiktive, të gatshme në çdo rrethanë dhe marrëveshje për të siguruar mandat parlamentar vetëm për kryetarët e tyre. Kërcënimi i vetëm i këtij sistemi të mbyllur politik janë grupet e reja politike, sidomos FRD dhe AKZ. Të vendosura përballë dy partive të mëdha, refuzuese ndaj çdo pазari politik, të gatshme të marrin përsipër një model politik që tejkalon ambiciet e individëve përbërës dhe me synimin për ti dhënë përfundimisht fund praktikës së deranishtme të qeverisjes përmes 71 votave, këto grupe të reja politike kanë shansin dhe përgjegjësinë t'i japin sistemit politik garancinë e munguar, për një politikë të re, qytetare, të moralshme, përfaqësuese, institucionale dhe evropiane. Një mision emergjence por jo i pamundur, që mund të rezultojë rënien përfundimtare të piramidave të Berishës dhe Ramës, iken përfundimtare nga sistemi korruptiv i përqindjeve të pushtetit, futjen e jetës politike në normalitet demokratik, ku përcaktues bëhen parimet, vlerat, integriteti, interesi publik dhe kombëtar.

Më shumë se sfida numrash dhe mandatesh muajt në vijim janë sfida dhe përballje e vlerave të kultivuara gjatë tranzicionit. Mazhoranca po imponon zgjedhjen midis të keqes më të madhe (sipas saj, PS) dhe të keqes më të vogël (sipas saj PD), kurse opozita midis forcave të regresit (sipas saj PD) dhe forcave progresiste (sipas saj PS). Të dyja llogaritnin në "të keqen më të vogël" apo "progresistët" edhe LSI, PR, PDIU, PDK, PSD, PDS e forca të tjera politike të sprovuara gjatë tranzicionit njëkohësisht për pritshmërinë dhe zhgënjimet e mëdha. Një demokraci funksionale dhe një shoqëri e lirë evropiane meriton dhe prë të shumë. P.sh. meriton të zgjidhet midis të keqes (më të vogël apo më të madhe) dhe të mirës, pra midis alternativave dëshpëruese dhe atyre zhvilluese, midis modelit të ruajtjes së modelit të tranzicionit dhe daljes prej tij, midis partive - kryetarë dhe partive qytetare, midis alternativës për pushtet personal të Berishës, Ramës, etj dhe asaj për pushtet qytetar, ku politikanët janë zëdhënës të publikut dhe ku institucionet e forta kushtetuese zëvendësojnë kryetarët autoritaristë politikë. 2013 është afër dhe larg, gjithsesi është e mbetet shansi më i madh politik në 22 vjet për tu ndarë nga modelet e dështuara të tranzicionit dhe për të hedhur hapa seriozë drejt një sistemi të ri politik, të bazuar në vlera, parime, besueshmëri dhe qytetari.

Konventa e djeshme e LSI

[SHQIPTARJA.com] *çuditëse*

Shqiptarja çudit milanezët, hyn lakuriq në stacionin e metrosë

Një 30-vjeçare shqiptare ka dalë krejt lakuriq nga shtëpia dhe ka hyrë në një stacion metroje përpara se të ndalohej nga agjentët e policisë. Sipas faqes online të së përditshmes "Corriere della Sera", mëngjesin e djeshëm, shqiptarja ka shkruar krejtësisht e zhveshur në stacionin Sesto Marelli të metrosë M1 në Milano. Ndërsa u ndalua, agjentët se diçka nuk shkente me 30-vjeçaren. Ajo as nuk e kishte kuptuar në ç'gjendje ishte dhe nuk arrinte të kuptonte pse pasagjerët e tjerë e shihnin me aq kureshti ndërsa pyetjes se përse kishte dalë lakuriq i ishte përgjigjur: "Pse, jam e zhveshur?". Ajo rrefeu se kishte bërë dush, ishte veshur e kishte dalë por në të vërtetë dukej se vetëm dushin kishte bërë pasi ishte komplet e lagur. Nga hetimet paraprake nuk rezultoi që 30-vjeçarja të kurohej nga ndonjë sëmundje mendore.

E sheh veten kryetar të Çekisë!

Shefi ardhshëm i Republikës së Çekisë mund të bëhet Vladimir Franc, i cili e ka të mbuluar me tatuazh madje 90 për qind të lëkurës së vet. Për shkak të tatuazhit në fytyrë, ngjason pak me Dart Molin nga filmi "Lufta e yjeve". Vladimir Franc, 53 vjeç, artist e profesor universitar, ka bërë tatuazh në gjithë trupin, nga maja e këmbës deri në maje të kokës, por kjo nuk ka qenë pengesë që ai të kandidohet për as më pak e as më shumë se president të Republikës së Çekisë! Ai është i bindur se mund ta zëvendësojë me sukses shefin aktual të shtetit, Vasilav Kilausin, pavarësisht se 90 për qind e trupit të tij është e mbuluar me tatuazh. Në pamje të parë ai duket si një intelektual, por ai është artistë i gjithanshëm, profesor në një universitetit prestigjioz, piktor i talentuar, kompozitor operash dhe, për këtyre, ka doktoruar në drejtësi. Analistët parashohin se ai do të marrë më shumë se nëntë për qind të votave.

Shkencëtarët zbuluan kablo të gjallë elektrik në fundin e detit

Shkencëtarët danezë, të cilët tre vite më parë zbuluan rryma misterioze elektrike në fundin e oqeanit, përcaktuan tashmë burimin e tyre. Siç u bë e qartë, fundi i detit, në kuptimin e plotë të fjalës, është mbështjellë si me rrjetë merimange nga një kablo i gjallë elektrik - këto janë bakteret të lidhura në fije shumë të holla dhe të gjata që janë fort të ngjashme nga struktura e vet me një masë telash përcjellës, të mbështjellë me një izolant dredha-dredha, shkruan The Daily Mail. Zbulimi mund të bëhet një hop serioz në zhvillimin e teknologjive, duke përfshirë edhe ato të fushës së mjekësisë. Për shembull, do të mundësohet krijimi i pajisjeve, të cilat duke përdorur aftësinë e përcjelljes së energjisë elektrike të gjallë, "të pastrojnë" zonat e infektuara të organizmit.

SUPER FJALEKRYQ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30								
31		32		33		34		35		36			37	38				39
40					41			42			43			44			45	46
47			48		49							50		51		52		
53			54		55								56		57			59
60				61	62					63			64		65		66	67
	69	70	71				72			73				74			75	76
		77					78		79				80		81		82	83
84							85									87		88
				89		90	91	92								95		96
		98														100		

HORIZONTAL

- Pak diplomatike
- Çelësi i violinës
- Daja i Amerikës
- Shkruan për film
- Gjysma e akejeve
- Arti japonez i zbulurimit me letra
- Qe djallë i Priamit
- Me to bëjnë triko
- Një pjesë e oratorëve
- Qe mali i muzave
- Kufizojnë kënde
- Gjeti një llambë magjike
- Deshën të përmbysnin carin
- Një pjesë e ceremonisë
- Një bar në... peshë
- Titulli i mafiozitet
- Fillojnë tatëpjetën
- Janë duke protestuar
- Dikur qenë mëhalla
- Një pjesë e anomalisë
- Mbyllin një tender
- Eshtë shkolla më e thjeshtë
- Skeda pa kufij
- Mund të jenë peri
- Inicialet e Asimov
- Eshtë edhe ai i skuadërës
- Turner, këngëtare
- Një toke si Gaza
- Eshtë e dymbëdhjetë ajo e Shalespeare
- Eshtë dënimi ekstrem

- Lindi Akilin
- Stade pa kufij
- Diego piktor i famshëm meksikan
- Një krye të ekstremistëve
- Qe vajza e Alkinout
- Fillojnë teorikisht
- Janë filmat...
- më të këqij
- Eshtë në bronz në një film
- Marcel, shkrimtar
- Mund të jenë dielli
- Një nofkë
- Të parat në ambient
- Eshtë hekur për të pjekur
- Tatum pianist
- Vjen duke ngrënë

- Një mendim
- Janë letrarë si Adriatik Kallulli
- Një mund të jetë edhe morganatike
- Nuk mungojnë në xhami

VERTIKAL

- Eshtë fodull
- Në mes të Franklin dhe Roosevelt
- Rrëzohen me alibi
- Moria pa kufij
- Fillojnë lojën
- Hidden me sy
- Ekstremet e matrix
- I takojnë fituesit
- Derisa mbarojnë
- Kolonel i shkurtër
- Clapton i muzikës
- E ka simbolin Ni një i tillë
- Sheshi i akejeve
- Ruajnë pa ujë
- Tregohet me fantazi
- Sikur janë në krye
- Njëllor për latinë
- Eshtë zanore nëpër film
- Kërkojnë mbretërinë
- Charles, këngëtar i çmendur
- Tappert i Derrick
- Janë edhe ato nëntokësore
- Një çimentoje është letre
- Në krye të idealistëve
- Fund dhjetori
- Janë lokale me ekspres
- Si moral
- Janë brinjë në skuadër
- I preu flokët Sansonit
- Rafael, trainer spanjoll
- Adoleshentët e Beatles
- Sjell shi
- Kështu mund të pihet një kafe turke
- Një zonë e caktuar
- Giovanni Falcone
- Taxi... në një film të Martin Scorsese
- Lihen me orar
- Eshtë kalë shale
- Një fjalë e përshatshme
- Ashtu si jeton heremit
- Fillojnë periudhën
- Me out nxjerr jashtë luftimit
- Zanore kapaku
- Do të bëhet lesh
- Fund janari
- Alex Raymond
- Mbyllin një koment
- Kështu mbaron sporti
- Kusturica regjisor
- Rrugabe Ferenc Molnar
- Fikin pa ekstrme
- Ekstreme largimi
- Laik kur s'është ai
- Diftong në dietë
- Inicialet e Einstein
- Ekstreme në stacion
- Fillojnë detyrën

PERGJIGJET E NUMRIT TE DJESHME

L	E	G	J	E	N	D	A	T		A	F		T	A	S	E		O	K		P	A	M	U	K
A	L	A	R	M	I	G	D	I	K	T	A	T	O	R	I	A	R	O	M	A	T	I	K	E	
N	I	S	M		D	U	F	I	L	R	O	R		M	A	R	I	N	A	R	E	T	N		
G	O	D		A	L	I	E	K	Z	E	K	U	T	I	V	I		T	E	T	R	A	O	M	
E	T	I	K			K	O	S	T	A	R	I	K	A	N	E	T		E	N	R	L	A	M	E
	A	O			T	A	R	T	A	R	I	N		L	E	T	E	R		T	O	L	E	R	A
E	A	M			E	S	T	E	T	I	K	A			Z	E	T		T	I	L	L	I	N	J
E	K	S	P	E	R	T	E	U		U		O	R	E	T	A	R	L	E	E	I	A	N		
	T	I	L		R	E	K	O	R	D		S	H	E	T	I	T	J	E	T		M	N	A	
B	O	T	E	R	O	R		R	A		R	I	A	D		M	O	R	G	A	N	A	T	I	K
O	R	A	T	O	R	I	A		Z	O	R	R	O	A	T	O	U	T	P	A	T	I			
H	I	R	E	S	I		A	R	T	E	S	I	A	N	E	O	R	A	M	E	R	I	C	A	N

HOROSKOPI

Dashi

Sot do jetë një ditë e ngjeshur me shumë veprimtari. Jeta juaj mund të marrë një kthesë e cila me sa duket ka shumë mundësi të ketë të bëjë me punën por dhe me mënyrën se sip o e orizoni jetën tuaj të përditshme.

Demi

Ka shumë mundësi që situatat në lidhje me marrëdhënien tuaj me partnerin në çift të përmirësohen dukshëm përsa i përket planifikimit apo vendimeve të rëndësishme që do merrni në këtë drejtim.

Binjakët

Dita e sotme me sa duket do sjell një përmirësim të dukshëm në çështjet familjare si dhe do kenit lakime apo organizoni festa të rëndësishme. Në lidhje me karrierën apo punën do dëgjoni çështje që me sa duket nuk do jenë shumë të këndshme.

Gaforja

Dita e sotme premtori jo vetëm një psikologji me të mirë por edhe një veprimtari me të zgjeruar në fushën e planeve takimeve apo lajmeve të cilat do jenë shumë favorizuese për ju. Keni në dorë filmat të reja prandaj shfrytëzojini mirë ngjohet e këtyre ditëve.

Luani

Me sa duket dita e sotme do vazhdoj për ju të ketë rëndësi në çështjet ekonomike. Jo vetëm do fillet për shpenzime por do kenit mundësinë të ndjeheni më të sigurt edhe në lidhje me të ardhurat.

Virgjëresha

Sot Edhe Hëna edhe Merkuri në shenjin tuaj me sa duket ju gjallërojnë sin e komunikim ashtu edhe në psikologjinë tuaj. Shumë fat dhe lehtësi do sjell dita e sotme dhe sidomos në lidhje me punën dhe çështje të rëndësishme ligjore dhe familjare.

Peshorja

Kjo ditë me sa duket nuk do ju gjej shumë të gatshëm dhe të përgatitur në lidhje me planet tuaja apo në lidhje me ndryshimet që kenit menduar të bëni sidomos në aspektin e punës.

Akrepi

Dita e sotme ju sjell me sa duket miq dhe shokë të rinj pranë jush dhe kjo sjell si pasojë një rigjithje në aspektet e detyrave dhe qëllimeve që do i vini vites. Do kenit propozime të rëndësishme pune të cilat duhet i shikoni me përparsi pasi do kenë zgjidhje.

Shigjetari

Për ju do ketë rëndësi karriera si dhe lajme të mira që mund të vijnë nga takime apo kontakte me njerëz të rëndësishëm. Do kenit mundësinë e udhëtimit të cilat ju vetëm do jenë qetësuese por edhe frymëzuese për projektet e së ardhmes.

Brinjat

Miq shokë dhe qëllime nga më të rignjenuaruar do ketë dita e sotme për ju. Një takim me jetën sentimentale apo botën tuaj të rëndësishme do sjell një kthesë në jetën tuaj të deritanishme sidomos përsa i përket aleancave.

Ujori

Dita e sotme me sa duket ka shumë imenime në planet ekonomike si dhe balance në jetën sentimentale apo botën tuaj të brendshme. Shpirtërisht do donit të merrnit vendime por kjo nuk ndodh për sa kohë nuk pajtoheni me ndjenjat tuaja.

Peshqit

Kemi një ditë e cila mund të quhet përplasia e titanëve përsa i përket marrëdhënive me të tjerët. Do kenit njerëz të fuqishëm përballi megjithatë ju jeni bindës në qëndrimet tuaja. Kjo nuk duhet të pengojë të bishë tolerant pasi përballi ka pengesa të koklavitura.

ASTROLOGE

MERI SHEHU

0900 673 4000

LAJME
NGA BOTA■ **Uragani "Sandy" mori jetën e 20 personave**

Uragani "Sandy", i cili përfshiu Detin e Karaibeve, mori jetën e të paktën 20 personave. Njëmbëdhjetë persona humbën jetën në Kubë, ku uragani shkaktoi përmytje të mëdha. "Sandy" u bë uragani i parë i këtij viti që arriti deri në territoret e Kubës. Ai u shoqërua me shira të fortë dhe me erë, shpejtësia e të cilës arrin mbi 190 kilometra në orë.

■ **Berluskoni dënohet me 4 vjet burg**

Silvio Berlusconi është dënuar me katër vjet burg për akuzat për evazion fiskal për blerjen e të drejtave televizive nga grupi, Mediaset. Ky është një dënim më i ashpër se ai i kërkuar nga Prokuroria, e cila kishte kërkuar 3 vjet dhe 8 muaj burg. Po ashtu Berlusconi është përjashtuar për tre vjet nga ushtrimi i detyrave publike. Ish kryeministri italian nuk ka bërë ende asnjë koment lidhur me çështjen.

■ **Evakuohet ambasada e Kanadasë në Washington**

Ambasada e Kanadasë në Washington është evakuuar pas zbulimit të një letre dyshuese, në dhomën ku mbahej posta. Zëdhënësi i ambasadës, Chris Plunkett tha se Shërbimet Sekrete Amerikane janë duke hetuar incidentin, por nuk dha detaje të tjera lidhur me letrën. 325 punëtorët e ambasadës u evakuuan në orët e hershme të mëngjesit, dhe u shpërndanë në Pennsylvania Avenue, një prej linjave kryesore në Washington, prej nga mund të shkohet te Shtëpia e Bardhë për 2.4 kilometra.

■ **Harta e gjuhëve të Londrës**

Një studim i rrjetit hetoi të gjithë statuset e ardhura nga kryeqyteti i Britanisë dhe i klasifikoi në zona, sipas të gjithë gjuhëve të folura, në 3.3 milionë statute të ardhura nga Londra, gjatë muajve të verës. Pa dyshim, anglishtja mbizotëronte me 92.5%, por totali gjuhëve të folura ishte 66, midis të cilave edhe shqipja si dhe gjuhë të rralla si një dialekt haitian, gjuha baske apo suahili.

■ **Çmimi Sakharov u ndahet dy iranianëve**

Nasrin Sotoudeh dhe Jafar Panahi nga Irani janë fituesit e këtij viti të çmimit Sakharov për Liri të Mendimit. Ata janë iranianët e parë që fituan këtë çmim, që ndahet nga Parlamenti Evropian. Avokatja Nasrin u akuzua për shkelje të ligjeve kombëtare iraniane të sigurisë dhe u dënua me 11 vjet burgim. Nga ana tjetër, regjisorin e filmit, Jafar Panahi u dënua me gjashtë vjet burgim në vitin 2010 dhe njëkohësisht iu ndalua prodhimi i filmave për 20 vjetët e ardhshëm, bazuar në akuzën të ngjashme.

■ **Mbesa e Mussolinit në garë për kryeministër**

Mbesa e diktatorit fashist Benito Mussolini ka kumtuar se do të marrë pjesë në gjendjet për kryeministër në kuadër të partisë të qendrës së djathtë Populli i Lirisë lideri i të cilës Silvio Berlusconi më herët kishte thënë se nuk do të marrë pjesë në garën zgjedhore në vitin e ardhshëm. Alessandra Mussolini (50 vjeçare), ish - modele, ka deklaruar se platforma e saj politike është e drejtuar në përmirësim të kushteve për fëmijë e nëna "që bëjnë jetë të fëmijë derisa "parlamenti kryesisht nuk i jep as pesë para për ta".

■ **Edhe një tibetian e djegë veten në shenjë proteste**

Një fermer tibetian, rreth 20 vjeçar, ka ndërruar sot jetë pasi e dogji veten, në provincën kineze Gansu. Lhamo Tseten është tibetian i katërt që kryen vetëvrasje në këtë mënyrë, vetëm gjatë kësaj jave. Fushata Ndërkombëtare për Tibetin, me bazë në SHBA, tha se djali e ka kryer këtë akt në shenjë proteste, para një ndërtese qeveritare dhe bazës ushtarake. Rreth 12 tibetianë e kanë ndezur veten që nga marsi i vitit 2011, në shenjë proteste ndaj sundimit kinez në zonat e Tibetit.

Ritransmetim Enjte 21:30,
te Shtune 16:30,
të Dielë 16:30, 21:30

A1 REPORT!

Origjina e Lajmit

Çdo të Enjte
16:30
premierë

Eksplorimi i Shqipërisë së panjohur

SHTEGTIM

nga ILIR MATI

DIGITALB

TOKESORE
KANALI 48

Do na ndiqni në
gjithë Shqipërinë

DIGITALB

SATELITOR
KANALI 51

Do na ndiqni në gjithë Shqipërinë,
Maqedoni, Kosovë, Itali, Greqi
dhe në pjesën tjetër të Europës

VALË UHF

NË PREFEKTURAT:
TIRANË - DURRËS - LEZHË - FIER

ABCOM
KALIBRI SHQIPTARJA.COM

KANALI 158

• Alba Malltezi
Drejtores e Përgjithshme
e Free and Fair Media Group

• Anila Basha
Drejtores e Shqiptarja.com
• Arben Rrozhani
Kryeredaktor

Politika: Jakin Marena
Ekonomia: Genc Kondi
Kronika: Habjon Hasani

Sociale: Esmeralda Keta
Kulturë: Admirina Peçi

Design: Altin Aliaj
Genti Manelli
Website: Suela Gera
Indrit Maraku

Departamenti i Marketingut:
Cel: +355696060419
marketing@shqiptarja.com

Shpërndarja:
Saimir Zenelaj
cel: +355696060418
Ermal Kacaniku
cel: +355696088847

Redaksia: Rruga: "Dervish Hima" tre kullat, kulla e dytë-Tiranë. E-mail: redaksia@shqiptarja.com - Website: www.shqiptarja.com - Mobile: +355696060421 - Shtypur në shtypshkronjën: A.K shpk, Rruga 5 Maji, Tiranë